

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН 2023 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

УЛААНБААТАР ХОТ

2023 ОН

АГУУЛГА

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ	3
ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ	4
1. ХЭРЭГЛЭГЧИЙН СУДАЛГААНЫ АРГА ЗҮЙ	7
1.1 Судалгааны үндэслэл	7
1.2 Судалгааны зорилго, зорилт	7
1.3 Судалгааны ажлын хамрах хүрээ, түүврийн хэмжээ	8
1.4 Судалгааны практик ач холбогдол	10
1.5 Судалгаанд оролцогчдын ерөнхий мэдээлэл	11
2. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА НЬ ХЭРЭГЛЭГЧДЭД ТАНИГДСАН БАЙДАЛ	19
2.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх хэрэглэгчийн мэдлэг	19
2.2 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг авч буй эх сурвалжууд	22
2.3 Иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээний танигдсан байдал ба өмнөх жилийн харьцуулалт	28
2.4 Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээний танигдсан байдал ба өмнөх жилийн харьцуулалт	29
2.5 Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээний танигдсан байдал ба өмнөх жилийн харьцуулалт	31
2.6 Хэрэглэгчдийн улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн үйлчилгээний цэгүүд ба сэтгэл ханамжид нийцсэн үйлчилгээ	35
3. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТАЛААРХ ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ	40
3.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх хэрэглэгчийн ерөнхий үнэлгээ	40
3.2 Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийн үнэлгээ	43
3.3 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл, бэрхшээл	44

4. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮНЭЛГЭЭ	47
4.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарын үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол	47
4.2 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийн үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол	52
4.3 Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйн үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол	56
4.4 Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийн үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол	59
5. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН 2022 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН СУДАЛГААНЫ ДҮГНЭЛТ, САНАЛ ЗӨВЛӨМЖҮҮД	64
5.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагаанд хэрэглэгчийн үнэлгээ хийсэн судалгааны дүгнэлт	64
5.2 Улсын бүртгэлийн байгууллагын танигдсан байдал болон хэрэглэгчийн үнэлгээг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд	65
5.3 Үйлчилгээний чанарыг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд	66
5.4 Үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд	67
5.5 Үйлчилгээг үзүүлж буй ажилтаны харилцаа, ёс зүйн талаар сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд	68
5.6 Үйлчилгээний байгууллагын орчин болон тохижилтыг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд	69
ХАВСРАЛТ	70

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1.1	Хэрэглэгчийн үнэлгээнд хамрагдах түүвэр олонлогийн хэмжээ, нийслэл, орон нутгаар	9
Хүснэгт 1.2	Хэрэглэгчийн үнэлгээнд хамрагдах хэрэглэгчийн тоо, нийслэл, аймгуудаар	9
Хүснэгт 1.3	Судалгаанд оролцогчдын оролцоо	11
Хүснэгт 2.1	Иргэний бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хэрэглэгчийн байдал	28
Хүснэгт 2.2	Иргэний бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хэрэглэгчийн байдал, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	29
Хүснэгт 2.3	Улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн байдал	30
Хүснэгт 2.4	Улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн байдал, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	30
Хүснэгт 2.5	Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээ	31
Хүснэгт 2.6	Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн иргэд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	32
Хүснэгт 2.7	Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр хуулийн этгээдийн үйлчлүүлсэн үйлчилгээ	33
Хүснэгт 2.8	Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хуулийн этгээд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	34
Хүснэгт 3.1	Үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, иргэн болон хуулийн этгээдийн ялгаатай байдлаар, 2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар	46
Хүснэгт 4.1	Үйлчилгээний чанарын талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол	50
Хүснэгт 4.2	Үйлчилгээний хүртээмжийн талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол	54
Хүснэгт 4.3	Үйлчилгээний байгууллагын ажиллагсадын харилцаа, ёс зүйн талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол ...	57
Хүснэгт 4.4	Үйлчилгээний байгууллагын орчин нөхцлийн талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол	61
Хүснэгт 4.5	Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны хэрэглэгчийн ерөнхий үнэлгээ	63

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1.1	Судалгаанд оролцсон иргэдийн хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд, 2023 оны байдлаар	12
Зураг 1.2	Судалгаанд оролцсон иргэдийн насны үзүүлэлт, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	13
Зураг 1.3	Судалгаанд оролцсон иргэдийн боловсролын түвшингийн үзүүлэлт, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	14
Зураг 1.4	Судалгаанд оролцсон иргэдийн ажил эрхлэлтийн байдлын үзүүлэлт, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	15
Зураг 1.5	Судалгаанд оролцсон байгууллагуудын ерөнхий үзүүлэлт, 2023 оны байдлаар	16
Зураг 1.6	Судалгаанд оролцсон хуулийн этгээдийн өмчийн хэлбэр, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	17
Зураг 1.7	Судалгаанд оролцсон хуулийн этгээдийн байгууллагын хэлбэр, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	18
Зураг 2.1	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх иргэдийн мэдлэгийн түвшин, 2023 оны байдлаар	19
Зураг 2.2	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх иргэдийн мэдлэгийн түвшин, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	20
Зураг 2.3	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх хуулийн этгээдийн мэдлэгийн түвшин, 2023 оны байдлаар	20
Зураг 2.4	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх хуулийн этгээдийн мэдлэгийн түвшин, өмнөх судалгааны ажилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	21
Зураг 2.5	Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, хувиар	22
Зураг 2.6	Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	23
Зураг 2.7	Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, хувиар	24
Зураг 2.8	Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	25

Зураг 2.9	Улаанбаатар хотын судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчдийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	26
Зураг 2.10	Орон нутгаас судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчдийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	27
Зураг 2.11	Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээний цэгүүд	35
Зураг 2.12	Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээний цэгүүд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	36
Зураг 2.13	Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн үйлчилгээний цэгүүд	36
Зураг 2.14	Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн үйлчилгээний цэгүүд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	37
Зураг 2.15	Улсын бүртгэлийн байгууллагаас хэрэгжүүлж буй үйлчилгээнээс иргэдийн сэтгэлд нийцсэн үйлчилгээ	38
Зураг 2.16	Улсын бүртгэлийн байгууллагаас хэрэгжүүлж буй үйлчилгээнээс хуулийн этгээдийн сэтгэлд нийцсэн үйлчилгээ	38
Зураг 3.1	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг үнэлсэн байдал, дундаж үзүүлэлтээр, хувиар	40
Зураг 3.2	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг үнэлсэн байдал, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	41
Зураг 3.3	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг үнэлсэн иргэдийн ерөнхий үнэлгээ, үнэлгээний таван шатлалаар, хувиар ..	42
Зураг 3.4	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг үнэлсэн хуулийн этгээдийн ерөнхий үнэлгээ, үнэлгээний таван шатлалаар, хувиар	42
Зураг 3.5	Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийн үнэлгээ ...	43
Зураг 3.6	Үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар	44
Зураг 3.7	Иргэдийн хувьд үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, хувиар	45
Зураг 3.8	Хуулийн этгээдийн хувьд үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, хувиар	45
Зураг 4.1	Үйлчилгээ авч буй дундаж хугацаа, иргэн болон хуулийн этгээдийн ялгаатай байдлаар, хувиар	47
Зураг 4.2	Үйлчилгээ авч буй дундаж хугацаа, бүртгэлийн төрлөөр, 2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар	49
Зураг 4.3	Үйлчилгээ авч буй дундаж хугацаа, иргэн болон хуулийн этгээдийн ялгаатай байдлаар, хувиар	50

Зураг 4.4	Үйлчилгээний чанарын үзүүлэлт, 2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар	50
Зураг 4.5	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц	52
Зураг 4.6	Үйлчилгээний хүртээмжийн үзүүлэлт, 2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар	53
Зураг 4.7	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц	55
Зураг 4.8	Үйлчилгээний ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйн үзүүлэлт, 2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар	57
Зураг 4.9	Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтнуудын харилцааны ёс зүй, соёлыг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц	59
Зураг 4.10	Байгууллагын орчин нөхцлийг үнэлсэн байдал, 2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар	60
Зураг 4.11	Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц	62

1. СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН АРГА ЗҮЙ

1.1 Судалгааны үндэслэл

Төрийн байгууллагын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулахын тулд хэрэглэгчдээс үйл ажиллагааны талаар шууд хамааралд өртөөгүй бодит баримт мэдээллийг олж авах, улмаар уг мэдээлэлд үндэслэн шаардлагатай боловсруулалтыг гүйцэтгэн шинжилж, үр дүнд тулгуурлан цаашдын үйл ажиллагаанд тусган ажиллах боломжит хувилбаруудыг санал болгох, сул талаа сайжруулан шинэчлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Иймд УБЕГ-ын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг үнэлэх хэрэглэгчийн судалгааг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу төрийн захиргааны байгууллага нь жил бүр хэрэглэгчийн үнэлгээ хийлгэхэд тулгуурлан Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2021 оны А/576 дугаар тушаалаар баталсан “Улсын бүртгэлийн байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний аргачлал”-ын дагуу боловсруулж, 2022 оны үйл ажиллагааны хэрэглэгчийн үнэлгээ хийхэд чиглэнэ.

“Гранд дата” ХХК нь Засгийн газраас гаргасан дээр дурдагдсан тушаал, журам болон судалгааны багийн зохиогчийн эрхийн гэрчилгээгээр батлагдсан тусгай арга зүйгээр энэхүү судалгааг гүйцэтгэж, УБЕГ-ын 2023 оны үйл ажиллагаанд хэрэглэгчийн үнэлгээг хөндлөнгөөс хийсэн.

1.2 Судалгааны зорилго, зорилт

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас хэрэгжүүлж байгаа бодлого, үйл ажиллагааны гүйцэтгэл, үр дүн болон иргэд, аж ахуй нэгжид хүргэдэг үйлчилгээ чанартай, хүртээмжтэй, хүнд сурталгүй шуурхай байгаа эсэх талаар иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагуудаас танигдалт, сэтгэл ханамж, хандлагыг тандан судалж, түүний үр дүнд зарим тоон шинжилгээг хийсний үндсэн дээр цаашид хэрэгжүүлэх бодлого, үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэх боломжтой саналыг дэвшүүлэхэд оршино. Үндсэн зорилгодоо хүрэхийн тулд дараах зорилтуудыг дэвшүүлсэн. Үүнд:

- Бүртгэлийн үйлчилгээ болон бодлого, үйл ажиллагаа иргэдэд хүрсэн байдлыг үнэлэх

- Бүртгэлийн үйлчилгээнд хандах хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийг тодорхойлох
- Бүртгэлийн үйлчилгээнд хэрэглэгчийн зүгээс тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх
- Иргэд болон хуулийн этгээдээс авсан санал асуулгын дүнд үндэслэн бүртгэлийн үйлчилгээг сайжруулах, цаашид авах арга хэмжээний талаарх зөвлөмжийг өгөх

1.3 Судалгааны ажлын хамрах хүрээ, түүврийн хэмжээ

А. Үнэлгээний хамрах хүрээ

- Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын үйлчилгээ болон албан тушаалтанд өгч буй иргэд, аж ахуй нэгжийн үнэлэмжийг улсын хэмжээнд судлах
- Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас иргэд, аж ахуй нэгж, байгууллагад үзүүлж буй үйлчилгээний чанар, хүртээмжийн талаар буюу хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн байдалд үнэлгээ хийх

Б. Түүврийн арга зүй

- Түүвэр олонлогийн үндэслэл: Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын 2017 оны А/302 дугаар тогтоолоор баталсан “Хэрэглэгчийн үнэлгээний ерөнхий удирдамж”-ийн 2.4-д заасны дагуу “тухайн аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн насанд хүрсэн иргэдийн 5 хүртэлх хувийг хамруулна” гэж заасныг боломжит түүврийн дээд хязгаараар авсан.
- Түүврийн хэмжээ: Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны үйл ажиллагаанд хэрэглэгчийн үнэлгээг хийхдээ эх олонлогийг төлөөлөх чадвараас хамааран санамсаргүй түүврийн аргаар тооцоолж, түүвэр олонлогийг дараах томъёогоор тооцоолсон. Үүнд:

$$n = \frac{z^2 P(1-P)}{e^2} * deff \quad (1)$$

- n - Түүврийн хэмжээ
- z - Тодорхой хувийн ач холбогдлын түвшин дэх t статистикийн тархалтын утга
- P - Түүврийн хэмжээг тодорхойлоход ашиглах түлхүүр үзүүлэлтийн эх олонлогт эзлэх хувийн жин
- e - Судалгаанд дэвшүүлж байгаа хүлээн зөвшөөрөх алдааны хязгаар
- $deff$ - Түүврийн загварын нөлөөлөл

$z = 1.96$, $P = 0.67$, $deff = 2$, $e = 0.04 * p = 0.03$ гэсэн зохих утгуудыг өгч, эх олонлог бүрээс тооцоход дараах байдалтайгаар түүвэр олонлогийн хэмжээ тооцоологдсон. Үүнд:

Хүснэгт 1.1

Хэрэглэгчийн үнэлгээнд хамрагдах түүвэр олонлогийн хэмжээ, нийслэл, орон нутгаар

№	Нийслэл, аймгийн нэр	Түүврийн нэгж	Эх олонлог	Түүвэр олонлог
1	Улаанбаатар хот	Байгууллага,	1,085,508	316
2	Орон нутаг	хэрэглэгч	1,178,237	348
НИЙТ			2,263,745	664

Эх үүсвэр: Монгол улсын насанд хүрсэн хүн амын тоо, 2022 оны эцсийн байдлаар, Үндэсний статистикийн хороо, www.1212.mn

Хүснэгт 1.2

Хэрэглэгчийн үнэлгээнд хамрагдах хэрэглэгчийн тоо, нийслэл, аймгуудаар

№	Нийслэл, аймгийн нэр	Эх олонлог	Түүвэр олонлог
1	Архангай	64,772	17
2	Баян-өлгий	74,731	25
3	Баянхонгор	60,957	18
4	Булган	41,968	11
5	Говь-Алтай	49,615	11
6	Говьсүмбэр	12,269	5
7	Дархан-Уул	71,095	20
8	Дорноговь	48,832	15
9	Дорнод	57,562	16
10	Дундговь	32,095	9
11	Завхан	48,881	14
12	Орхон	72,237	21
13	Өвөрхангай	79,621	23
14	Өмнөговь	56,279	14
15	Сүхбаатар	44,764	13
16	Сэлэнгэ	73,371	22
17	Төв	63,363	19
18	Увс	58,125	18
19	Ховд	61,656	19
20	Хөвсгөл	93,819	27
21	Хэнтий	54,151	16
22	Улаанбаатар	1,085,508	311
НИЙТ		2,263,745	664

Эх үүсвэр: Монгол улсын хүн амын тоо, 2022 оны эцсийн байдлаар, Үндэсний статистикийн хороо, www.1212.mn

- Түүвэр цуглуулах хэлбэр:

Хэрэглэгчийн үнэлгээг цаасан асуулгын хуудасны хэлбэрээр Улаанбаатар хот болон орон нутагт зохион байгуулсан.

- Түүвэр цуглуулах арга:

Хэрэглэгчийн үнэлгээг хийхдээ асуулга хуудасны судалгааны (questionnaire) аргаар зохион байгуулсан ба мэдээллийг цаасан эх сурвалжаар цуглуулсан. Асуулгын судалгааг Монгол улсын Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын даргын 2017 оны 12 сарын 15-ны өдрийн “Хэрэглэгчийн үнэлгээний ерөнхий удирдамж” 302 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтад заасан ерөнхий загвараар боловсруулав. Асуулгын судалгаанд хоёроос сонгох асуулт, олон сонголтот асуулт, Лайкерт хэмжүүрийн асуулт, ач холбогдлыг үнэлэх хэмжүүр зэрэг асуултуудыг хамруулсан. Онлайн судалгааг Google forms өргөтгөлийг ашиглан мэдээллийг цуглуулсан ба цаасан судалгааг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраар үйлчлүүлж буй хэрэглэгчдээс бодитоор сонгон цуглуулсан. Анхдагч судалгааг санамсаргүй түүврийн аргаар явуулж, холбогдох мэдээллийг цуглуулж, мэдээллийн боловсруулалтыг Microsoft excel, анхдагч мэдээллийг кодлох, боловсруулах, үр дүнг нэгтгэхэд SPSS 27.0 програмуудыг ашиглан тоон үр дүнг тооцоолж, холбогдох шинжилгээнүүдийг журамд заасан аргачлалаар гүйцэтгэв.

- Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2023 оны үйл ажиллагааны хэрэглэгчийн үнэлгээний нэгдсэн үр дүнгээр цаашид хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны саналыг гаргаж, Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг сайжруулах, хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн саналуудыг боловсруулав.

1.4 Судалгааны ажлын практик ач холбогдол

Энэхүү судалгаа нь дараах ач холбогдолтой. Үүнд:

1. Тухайн жилийн бүртгэлийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг хэрэглэгчдээр бодитоор үнэлүүлэх нь цаашид хэрэгжүүлэх бодлогын баримт бичгийг төлөвлөн сайжруулахад онцгой ач холбогдолтой.
2. Судалгааны арга зүй нь Монгол Улсын Оюуны өмчийн газрын Зохиогчийн эрхийн гэрчилгээгээр баталгаажсан тул академик бичилт болон тооцоолол сайтай.

1.5 Судалгаанд оролцогчдын ерөнхий мэдээлэл

Хэрэглэгчийн үнэлгээний судалгаанд 21 аймаг болон Улаанбаатар хотын нийт 664 хэрэглэгч түүвэр олонлог хангагдан судлагдсан. Энэхүү анхдагч судалгааг Монгол улсын хэмжээнд 2023 оны 10 сарын 09-10 сарын 25-ны хооронд ажлын 14 хоногт багтаан мэдээллийг цуглуулж, орон даяар зохион байгуулсан. Судалгаанд нийт 454 иргэн, 210 хуулийн этгээд оролцсон. Судалгаанд оролцогчдыг бүс нутгийн байдлаар нь нарийвчлан харуулбал дараах бүтэцтэй байв. Үүнд:

Хүснэгт 1.3

Судалгаанд оролцогчдын оролцоо

Бүс нутаг	Иргэн		Хуулийн этгээд	
	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
Улаанбаатар хот	204	30.7	105	15.8
Орон нутаг	250	37.7	105	15.8
Нийт	454	68.4	210	31.6

Хэрэглэгчийн үнэлгээг хийхдээ иргэн болон аж ахуй нэгж байгууллагын оролцоог тэнцвэртэй байлгах чиглэлд онцгой анхаарч ажилласан. Харин судалгаанд хамрагдсан 454 иргэний 320 нь иргэний улсын бүртгэлээс, 124 нь эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг хамгийн сүүлд сонгон үйлчлүүлэх хугацаандаа судалгаанд хамрагджээ. Уг судалгаанд нийт 210 хуулийн этгээд хамрагдсан ба хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр 178 нь, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр 32 нь үйлчлүүлж байх хугацаандаа судалгаанд оролцсон байна.

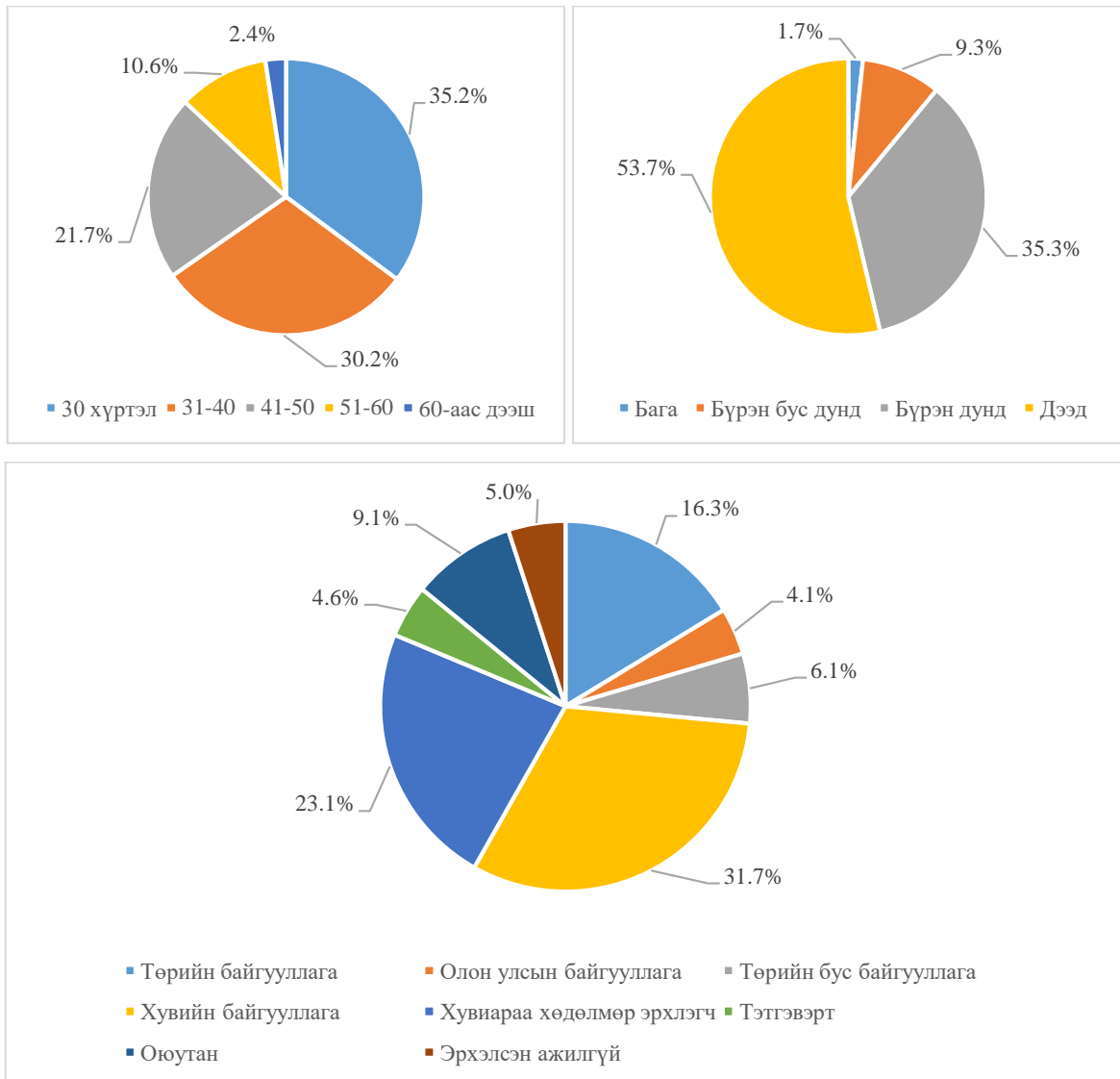
Судалгаанд оролцсон иргэдийн мэдээлэл:

Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын 2023 оны үйл ажиллагаанд өгөх хэрэглэгчийн үнэлгээний судалгаанд Монгол улсын хэмжээнд 454 иргэн хамрагдсан ба нийт судалгаанд оролцогчдын 55.1 хувь нь орон нутгаас, 44.9 хувь нь Улаанбаатар хотоос түүвэр олонлог хангагдан оролцсон.

Судалгаанд оролцогч иргэдийн хүн ам зүйн үзүүлэлтийг нэгтгэн харуулбал доорх байдалтай байна. Үүнд:

Зураг 1.1

Судалгаанд оролцсон иргэдийн хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд, 2023 оны байдлаар

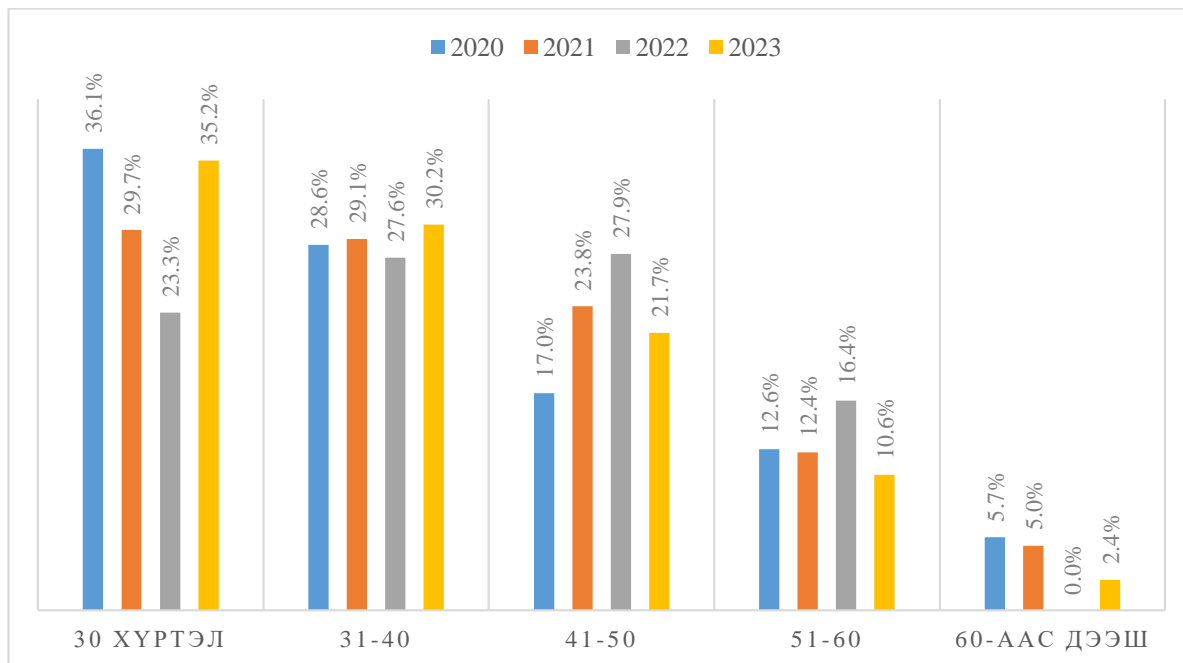

Судалгаанд оролцогчдын 53.1 хувь нь эрэгтэй, 46.9 хувь нь эмэгтэй иргэд хамрагдав. Мөн судалгаанд оролцогчдын насны ялгаатай байдлыг авч үзвэл 35.2 хувь нь 30 хүртэлх насны, 30.2 хувь нь 31-40 насны, 21.7 хувь нь 41-50 насны, 10.6 хувь нь 51-60 насны, үлдэх 2.4 хувь нь 60-аас дээш насны хэрэглэгчид эзэлж байна. Судалгаанд оролцсон иргэдийн 53.7 хувь нь дээд боловсролтой, 35.3 хувь нь бүрэн дунд боловсролтой, 9.3 хувь нь бүрэн бус дунд боловсролтой, 1.7 хувь нь бага боловсролтой байв. Харин ажил эрхлэлтийн байдлыг авч үзвэл 31.7 хувь нь хувийн байгууллагад, 23.1 хувь нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, 16.3 хувь нь төрийн байгууллагад, 9.1 хувь нь оюутан, 6.1 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 4.6 хувь нь тэтгэвэрт, үлдэх хэсэг нь олон улсын байгууллага болон эрхэлсэн ажилгүй иргэд судалгаанд хамрагдсан байна.

Харин судалгаанд оролцсон иргэдийн хүн ам зүйн үзүүлэлтийг өмнөх жилүүдийн мөн үетэй зэрэгцүүлэн үзвэл дараах байдалтай байна. Үүнд:

Зураг 1.2

Судалгаанд оролцсон иргэдийн насны үзүүлэлт, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Хэрэглэгчийн үнэлгээний судалгааны хүн ам зүйн үзүүлэлтийг өмнөх жилийн үзүүлэлттэй зэрэгцүүлэн үзэхэд насны ялгаатай байдал нь өмнөх жилийн судалгаанаас 30 хүртэлх насны хэрэглэгчид 11.9 пункт, 31-40 хүртэлх насны хэрэглэгчид 2.6 пунктээр, 60-аас дээш насны хэрэглэгчид 2.4 пунктээр энэ удаагийн судалгаанд илүү оролцож, 41-50 насны хэрэглэгчид 6.2 пункт, 51-60 насны хэрэглэгчид 5.1 пунктээр тус тус бага хамрагдсан үзүүлэлттэй байна. Судалгааны үр дүнгийн суурь оныг 2020 он гэж үзвэл 30 хүртэлх насны хэрэглэгчид 0.9 пунктээр, 51-60 насны хэрэглэгчид 1.6 пунктээр, 60-аас дээш насны хэрэглэгчид 3.4 пунктээр бага оролцсон бол 31-40 насны хэрэглэгчид 1.6 пунктээр, 41-50 насны хэрэглэгчид 4.7 пунктээр судалгаанд илүү хамрагджээ.

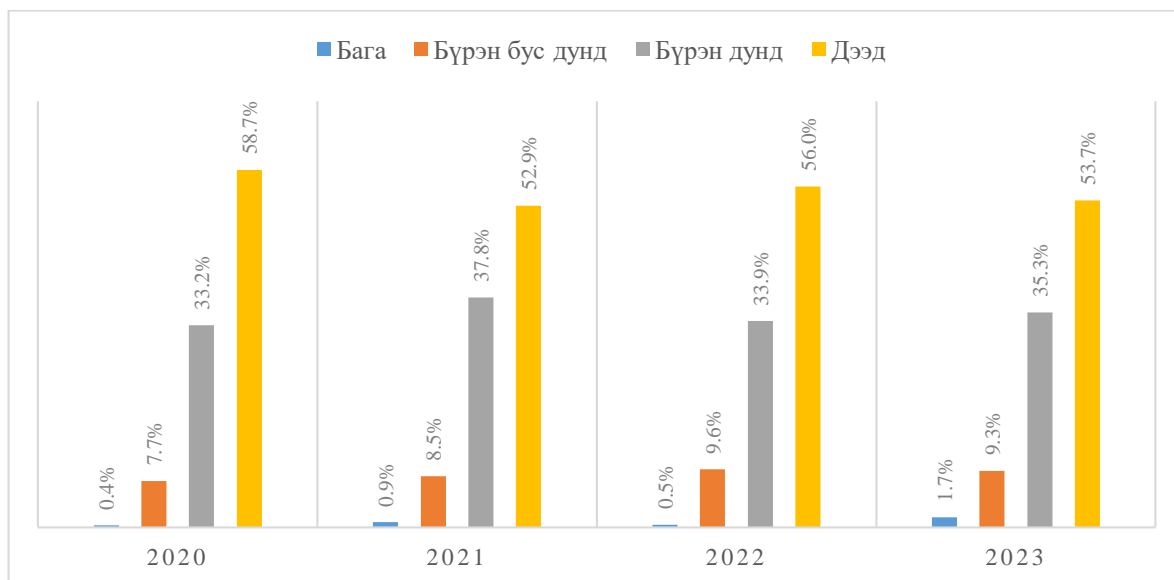
Судалгаанд хамрагдсан хэрэглэгчдийг хүйсийн ялгаатай байдлаар нь авч үзвэл өмнөх оны мөн үетэй зэрэгцүүлэн үзэхэд 2023 оны судалгаанд эрэгтэй хэрэглэгчийн эзлэх жингийн өөрчлөлт 5.3 пунктээр нэмэгдсэн.

Боловсролын түвшин нь өмнөх жилийн судалгаанд хамрагдсан хэрэглэгчдийн үзүүлэлттэй зэрэгцүүлэн үзэхэд бага боловсролтой хэсэг нь 1.4 пункт, бүрэн дунд

боловсролтой хэсэг нь 1.4 пунктээр илүү оролцсон бол бүрэн бус дунд боловсролтой хэсэг нь 0.3 пунктээр, дээд боловсролтой хэсэг нь 2.3 пунктээр бага хамрагдсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 1.3

Судалгаанд оролцсон иргэдийн боловсролын түвшингийн үзүүлэлт, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

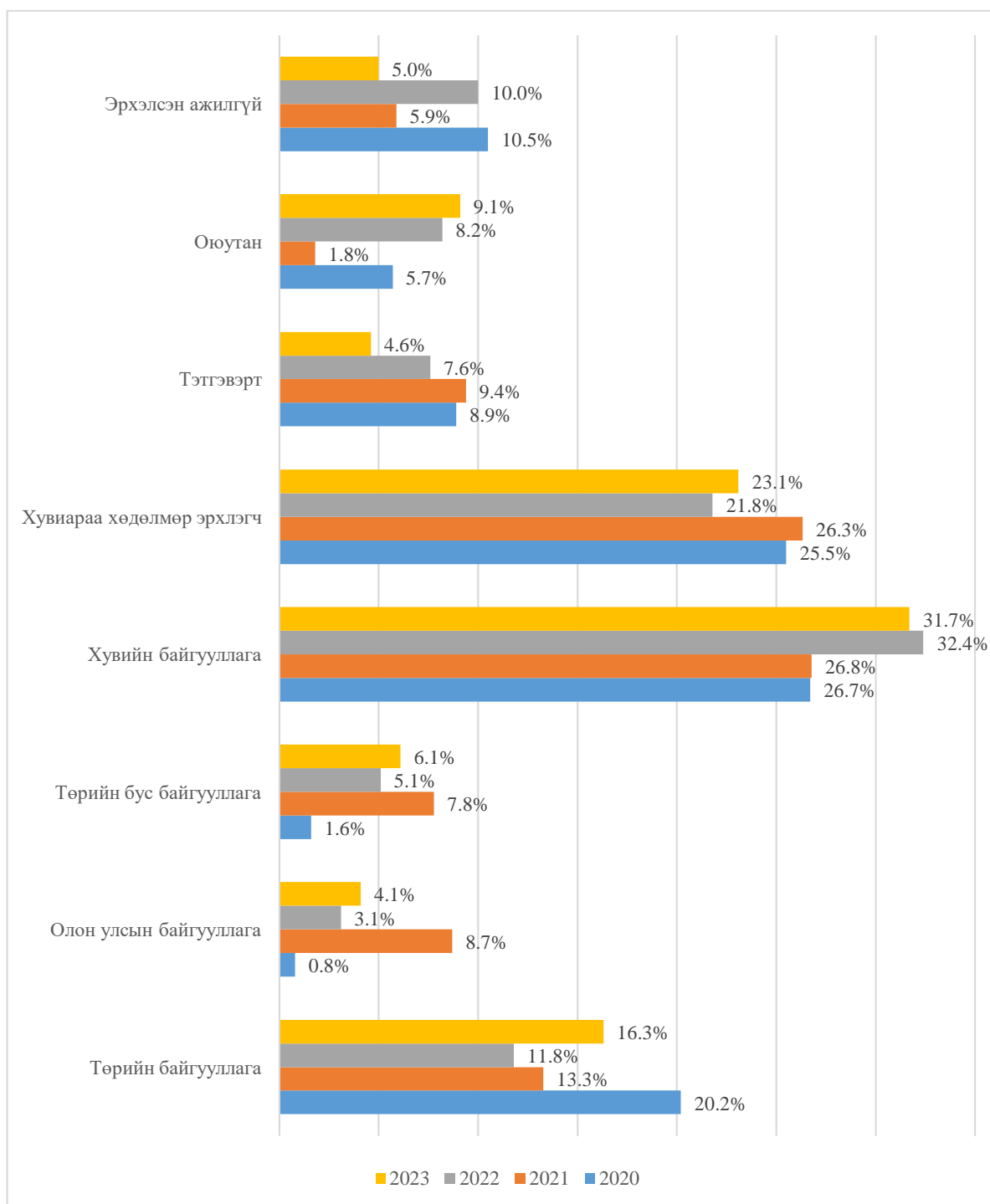

Судалгааны үр дүнгийн суурь оныг 2020 он гэж үзвэл дээд боловсролтой иргэд нь судалгаанд 5.0 пунктийн бага оролцож, харин бүрэн дунд боловсролтой иргэд 1.2 пункт, бүрэн бус дунд боловсролтой иргэд 1.6 пункт, бага боловсролтой иргэд 1.4 пунктээр илүү судалгаанд оролцжээ.

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн ажил эрхлэлтийн түвшинг өмнөх оны мөн үзүүлэлттэй зэрэгцүүлэн авч үзэхэд төрийн байгууллагад ажиллагсад 4.5 пункт, олон улсын байгууллагад ажиллагсад 1.0 пункт, төрийн бус байгууллагад ажиллагсад 1.0 пункт, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид 1.3 пункт, оюутан 0.9 пунктийн илүүтэйгээр судалгаанд хамрагдсан бол хувийн байгууллагад ажиллагсад 0.7 пункт, тэтгэврийн иргэд 3.0 пункт, эрхэлсэн ажилгүй иргэд 5.0 пунктээр тус тус судалгаанд бага оролцсон нь зэрэгцүүлсэн үр дүнгээс тодорхой харагдаж байна.

Зураг 1.4

Судалгаанд оролцсон иргэдийн ажил эрхлэлтийн байдлын үзүүлэлт, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Судалгааны үр дүнгийн суурь оныг 2020 он гэж үзвэл олон улсын байгууллагад ажиллагсад 3.3 пункт, төрийн бус байгууллагад ажилласад 5.5 пункт, хувийн байгууллагад ажиллагсад 5.0 пункт, оюутан 4.1 пунктээр тус судалгаанд илүү оролцож, харин төрийн байгууллагад ажиллагсад 3.9 пункт, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч 1.6

пункт, тэтгэврийн насны иргэд 4.9 пункт, эрхэлсэн ажилгүй иргэд 5.5 пунктээр судалгаанд бага хамрагджээ.

Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын 2023 оны үйл ажиллагаанд өгөх хэрэглэгчийн үнэлгээнд хамрагдсан нийт иргэдийн хүн ам зүйн ялгаатай байдлаарх үр дүнг дээрх байдлаар дэлгэрүүлэв.

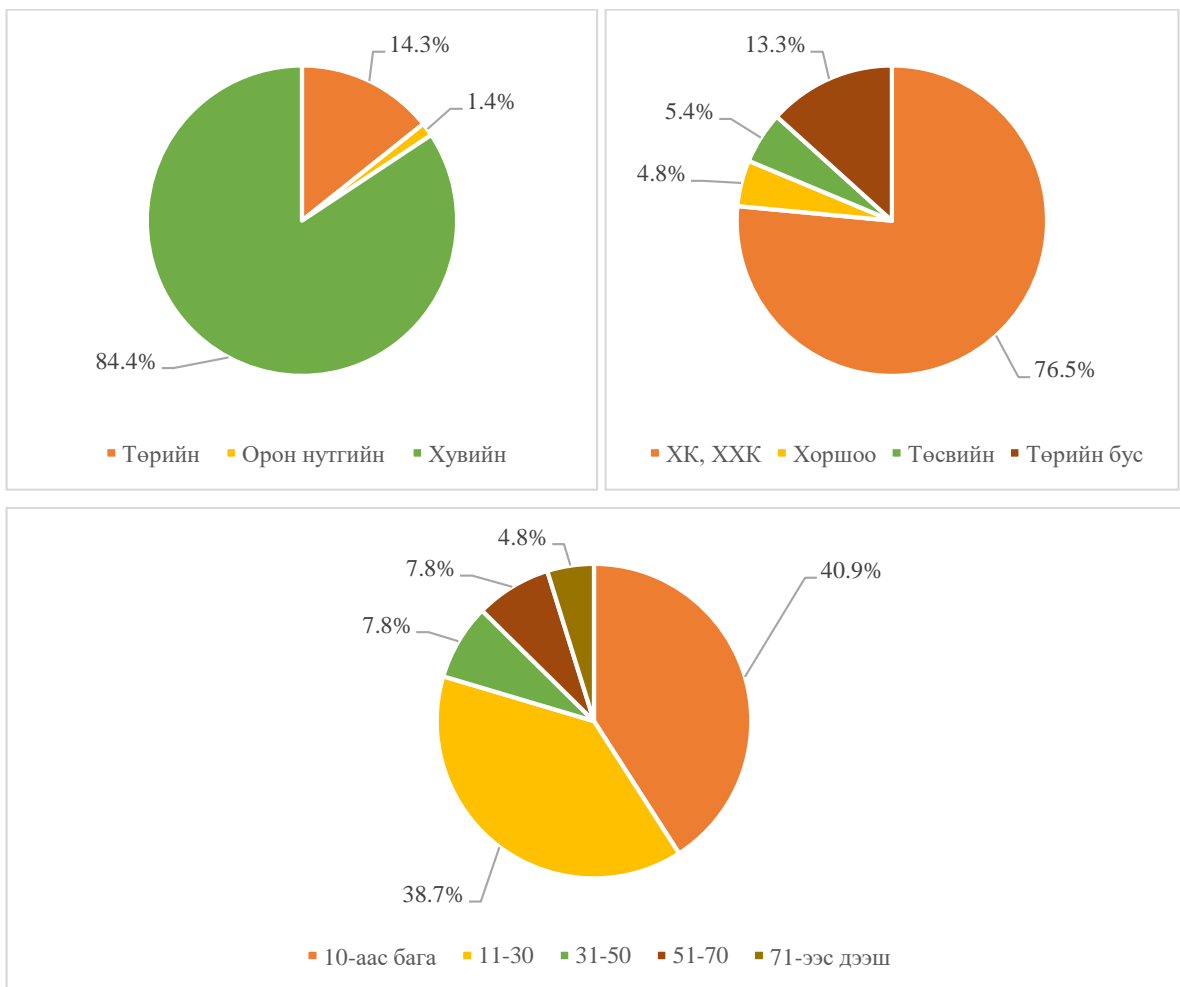
Судалгаанд оролцсон байгууллагын мэдээлэл:

Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын 2023 оны үйл ажиллагаанд өгөх хэрэглэгчийн үнэлгээний судалгаанд Монгол улсын хэмжээнд 210 байгууллага хамрагдсан ба нийт судалгаанд оролцогчдын 50.0 хувь нь орон нутгаас, 50.0 хувь нь Улаанбаатар хотоос түүвэр олонлог хангагдан оролцсон.

Судалгаанд оролцогч хуулийн этгээдийн ерөнхий үзүүлэлтийг нэгтгэн харуулбал доорх байдалтай байна. Үүнд:

Зураг 1.5

Судалгаанд оролцсон байгууллагуудын ерөнхий үзүүлэлтүүд, 2023 оны байдлаар

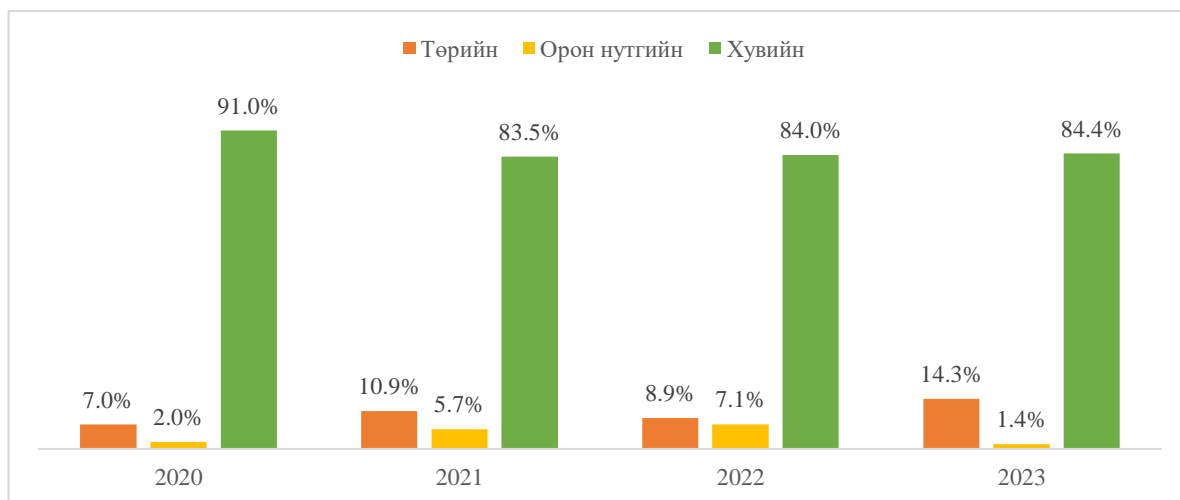

Судалгаанд оролцогч байгууллагуудыг өмчийн хэлбэрээр нь авч үзвэл 84.4 хувь нь хувийн өмчийн байгууллага, 14.3 хувь нь төрийн өмчийн байгууллага, үлдэх 1.4 хувь нь орон нутгийн өмчийн байгууллагууд оролцсон. Судалгаанд оролцсон байгууллагуудын хэлбэрийг авч үзэхэд 76.5 хувь нь ХХК, ХК, 13.3 хувь нь төрийн бус байгууллага, 5.4 хувь нь төсвийн байгууллага, үлдэх 4.8 хувь нь хоршоо зэрэг хуулийн этгээд оролцжээ. Тухайн хуулийн этгээдүүдийн ажилчдын тоог тодруулахад 40.9 хувь нь 10-аас бага, 38.9 хувь нь 11-30, 7.8 хувь нь 31-50, 7.8 хувь нь 51-70, 4.8 хувь нь 71-ээс дээш тооны ажиллагсадтай байв. УБЕГ-ын хуулийн этгээдийн бүртгэл болон эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг өмчийн болон хэлбэрийн ялгаатай байдлаас үл хамааран бүхий л байгууллагууд үйлчлүүлдэг болох нь дээрх үр дүнд тодорхой байна.

Харин судалгаанд оролцсон хуулийн этгээдүүдийн статистик үзүүлэлтийг өмнөх жилүүдийн мөн үетэй зэрэгцүүлэн үзвэл дараах байдалтай байна. Үүнд:

Зураг 1.6

Судалгаанд оролцсон хуулийн этгээдийн өмчийн хэлбэр, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

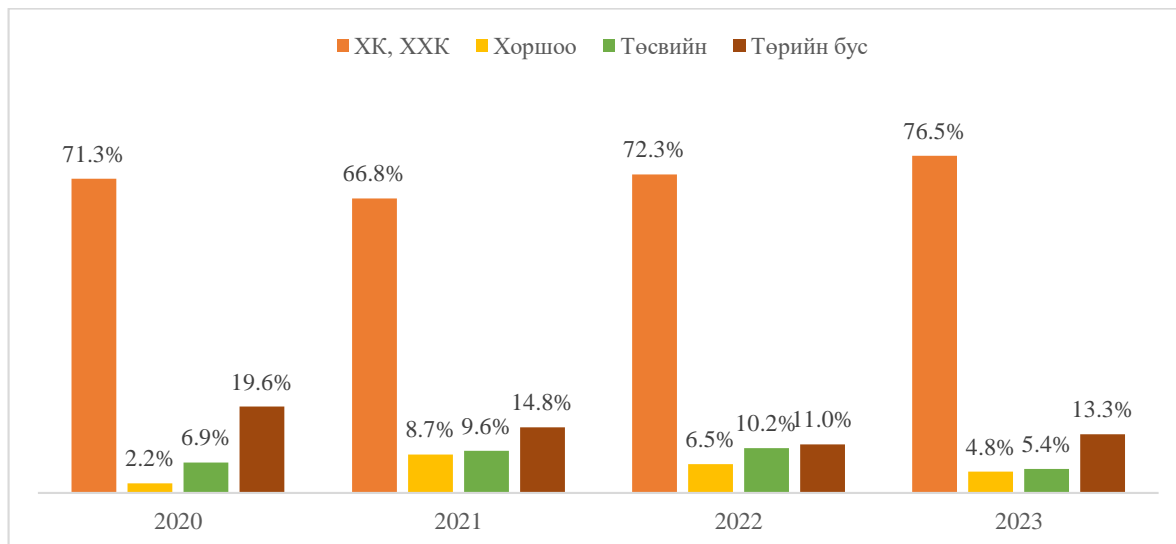

Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын 2023 оны үйл ажиллагаанд өгөх хэрэглэгчийн үнэлгээний судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн өмчийн хэлбэрийн үзүүлэлтийг өмнөх жилийн үзүүлэлттэй зэрэгцүүлэн үзэхэд төрийн өмчийн байгууллага нь 5.4 пункт, хувийн өмчийн байгууллага 0.4 пунктээр илүү хамрагдаж, харин орон нутгийн өмчийнн байгууллага нь 5.7 пунктээр судалгаанд бага хамрагдсан байна. Судалгааны үр дүнгийн суурь оныг 2020 он гэж үзвэл судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн өмчийн хэлбэрээр зэрэгцүүлэн үзэхэд төрийн өмчийн байгууллага

нь 7.3 пунктээр илүү хамрагдаж, орон нутгийн өмчийнн байгууллага нь 0.6 пункт, хувийн байгууллага нь 5.6 пунктээр тус тус судалгаанд бага хамрагдсан байна.

Зураг 1.7

Судалгаанд оролцсон хуулийн этгээдийн байгууллагын хэлбэр, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Байгууллагын хэлбэр нь өмнөх жилийн судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн үзүүлэлттэй зэрэгцүүлэн үзэхэд ХК, ХХК нь 4.2 пунктээр энэ жилийн судалгаанд илүү хамрагдаж, харин хоршоо нь 1.7 пункт, төсвийн байгууллага нь 4.8 пункт, төрийн бус байгууллага нь 2.3 пунктээр тус тус судалгаанд бага хамрагдсан байна. Судалгааны үр дүнгийн суурь оныг 2020 он гэж үзвэл судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн хэлбэрийг зэрэгцүүлэн үзэхэд ХК, ХХК нь 5.2 пунктээр энэ жилийн судалгаанд илүү хамрагдаж, харин төсвийн байгууллага нь 1.5 пункт, төрийн бус байгууллага нь 6.3 пунктээр тус судалгаанд бага хамрагдсан байна.

Уг судалгааны ажлын нэгдүгээр бүлэгт Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээнд хандах хэрэглэгчийн үнэлгээг гүйцэтгэхэд ашигласан арга зүй, зорилго, зорилт, түүвэрлэлтийн арга зүй, судалгааны давуу тал болон судалгаанд хамрагдсан оролцогчдын ерөнхий мэдээллийг дэлгэрэнгүй харуулав.

Энэхүү судалгааны тайлангийн агуулгын дагуу хоёрдугаар бүлэгтээ Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээ нь зах зээлд хэрхэн танигдсан байдлыг дэлгэрэнгүй тайлагнах ба өмнөх жилүүдийн мөн үетэй харьцуулсан үр дүнг нарийвчлан тайлбарлах болно.

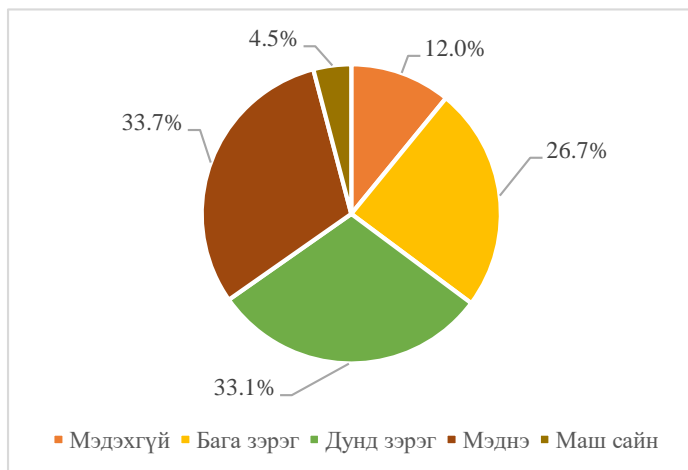
2. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА НЬ ХЭРЭГЛЭГЧДЭД ТАНИГДСАН БАЙДАЛ

2.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх хэрэглэгчийн мэдлэг

Улсын бүртгэлийн байгууллагын удирдан зохион байгуулж явуулдаг бүртгэлийн үйл ажиллагааны тухай хэрхэн мэддэг байдлыг судалгаанд хамрагдсан нийт иргэд болон хуулийн этгээдээс тодруулахад дараах үр дүн гарсан. Үүнд:

Зураг 2.1

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх иргэдийн мэдлэгийн түвшин, 2023 оны байдлаар

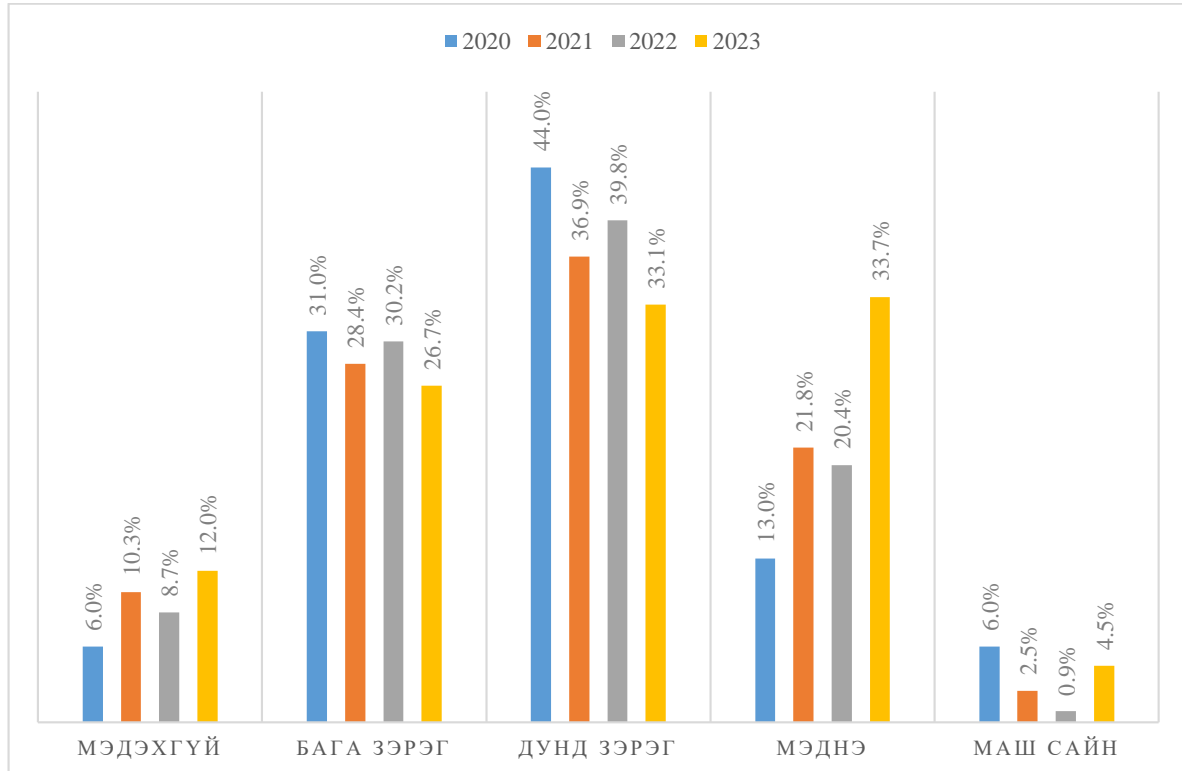
Судалгаанд хамрагдсан нийт иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг 33.7 хувь нь мэддэг, 33.1 хувь нь дундаас дээш түвшний мэдлэгтэй, 4.5 хувь нь маш сайн мэддэг гэж хариулсан. Үүнээс үзэхэд нийт хэрэглэгчдийн 70 гаруй хувь нь улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны

талаарх мэдлэгтэй байна. Харин 26.7 хувь нь бага зэрэг мэдлэгтэй, 12.0 хувь нь үйл ажиллагааны талаар огт мэддэггүй гэж үнэлснээс үзэхэд иргэдэд улсын бүртгэлийн байгууллагын мэдээллийг хүргэхэд анхаарах шаардлагатай нь харагдаж байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдлэгийн түвшинг өмнөх судалгааны жилийн мөн үетэй зэрэгцүүлэн харуулсныг зураг 2.2-д харуулав. Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх иргэний мэдлэгийн түвшинг өмнөх жилийн судалгаанд хамрагдсан иргэдийн үзүүлэлттэй зэрэгцүүлэн үзэхэд маш сайн мэдлэгтэй иргэд 3.6 пункт, мэддэг иргэд 12.1 пункт, мэдэхгүй иргэд 3.3 пунктээр тус тус өссөн байна. Улсын бүртгэлийн байгууллагын талаарх иргэдийн мэдлэгийн түвшинг судалгааны үр дүнгийн суурь онтой харьцуулахад мэдлэгтэй хэрэглэгчдийн тоо 20.4 пунктээр, огт мэддэггүй хэрэглэгчдийн тоо 6.0 пунктээр тус тус өссөн байна.

Зураг 2.2

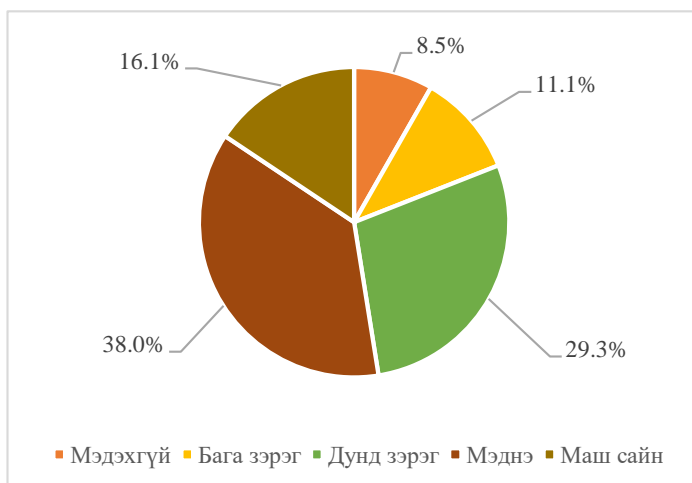
Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх иргэдийн мэдлэгийн түвшин, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Харин бага зэрэг мэдлэгтэй хэрэглэгчид 4.3 пункт, дунд зэргийн мэдлэгтэй хэрэглэгчид 10.3 пункт, маш сайн мэдлэгтэй хэрэглэгчид нь 1.5 пунктээр тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2.3

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх хуулийн этгээдийн мэдлэгийн түвшин, 2023 оны байдлаар

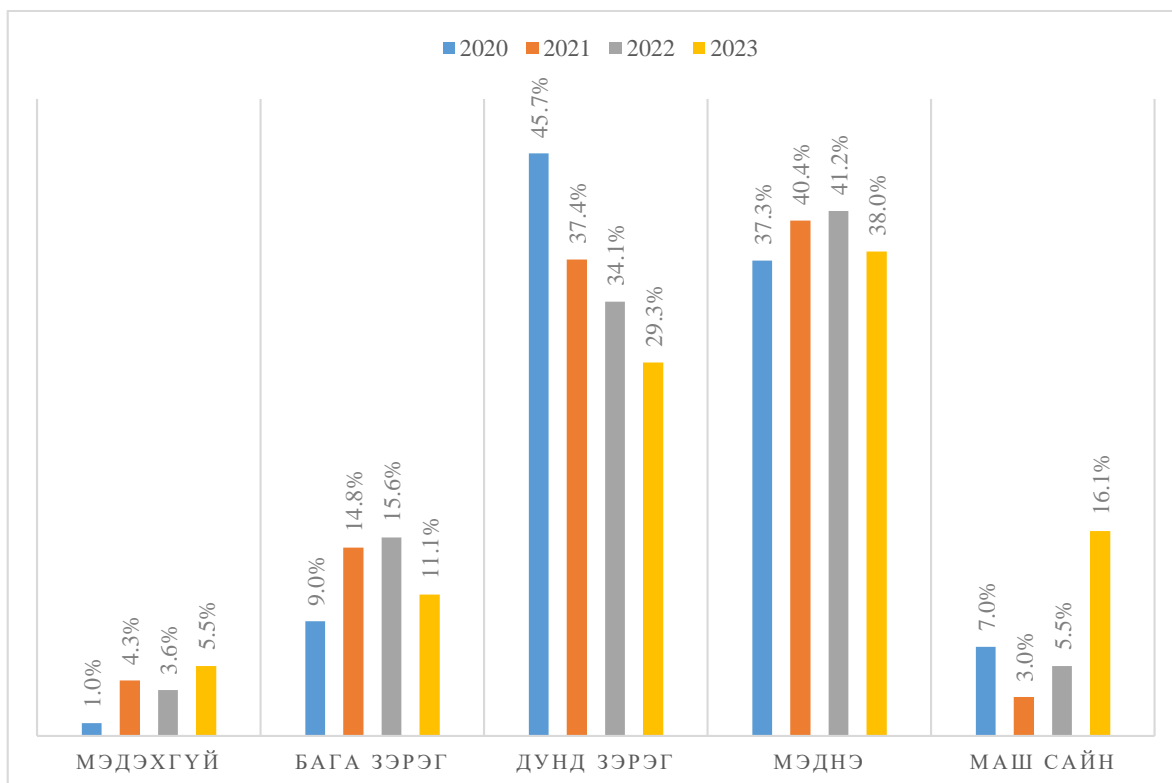

Судалгаанд хамрагдсан нийт хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг 38.0 хувь нь мэддэг, 29.3 хувь нь дундаас дээш түвшний мэдлэгтэй, 16.1 хувь нь маш сайн мэддэг гэж хариулсан. Үүнээс үзэхэд нийт хуулийн этгээдийн 85 орчим хувь нь улсын

бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдлэгтэй байна. Харин 11.1 хувь нь бага зэрэг мэдлэгтэй, 8.5 хувь нь үйл ажиллагааны талаар огт мэддэггүй гэж үнэлсэн. Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх хуулийн этгээдийн мэдлэг нь иргэдийн мэдлэгтэй харьцуулахад өндөр байна.

Зураг 2.4

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх хуулийн этгээдийн мэдлэгийн түвшин, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх хуулийн этгээдийн мэдлэгийн түвшинг өмнөх жилийн судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн үзүүлэлттэй зэрэгцүүлэн үзэхэд маш сайн мэдлэгтэй хуулийн этгээд 10.6 пункт, огт мэдэхгүй хуулийн этгээд 1.9 пунктээр тус тус өссөн байна. Улсын бүртгэлийн байгууллагын талаарх хуулийн этгээдийн мэдлэгийн түвшинг судалгааны үр дүнгийн суурь онтой харьцуулахад маш сайн мэдлэгтэй хуулийн этгээд 9.1 пунктээр, мэддэг хуулийн этгээд 0.7 пунктээр, бага зэрэг мэдлэгтэй хуулийн этгээдүүд 2.1 пунктээр тус тус өссөн байна.

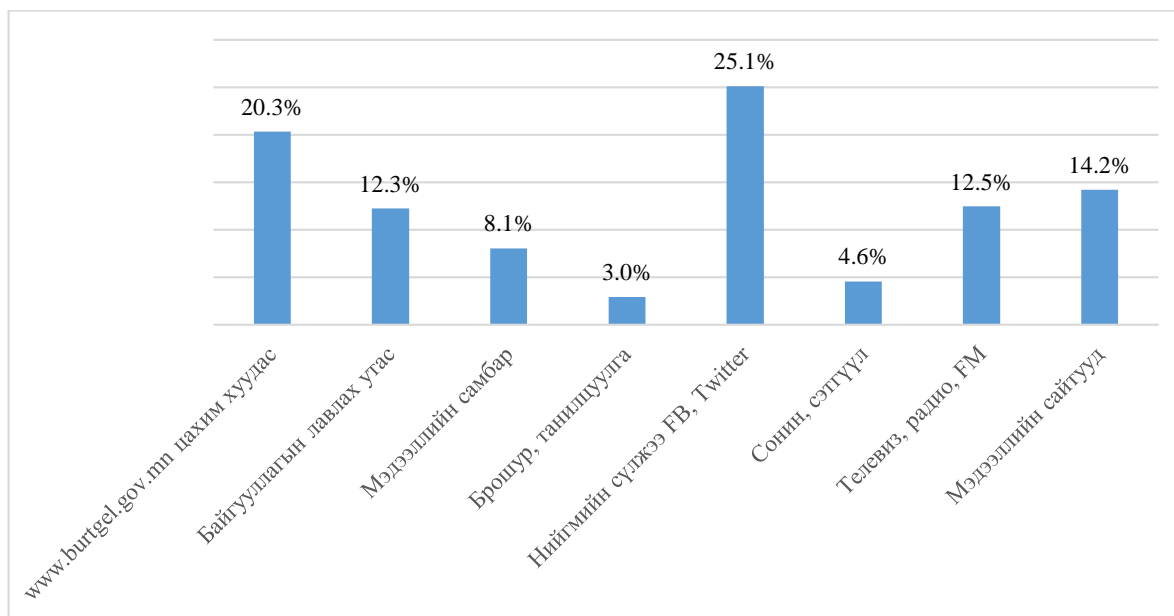
2.2 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг авч буй эх сурвалжууд

Судалгааны тайлангийн энэ хэсэгт судалгаанд хамрагдсан иргэд болон хуулийн этгээдээс улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг ямар эх сурвалжаас олж авдаг болохыг тодруулсан.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын талаарх мэдээ, мэдээллийг ямар эх сурвалжаас олж авдаг эсэхийг судалгаанд хамрагдсан иргэдээс тодруулахад доорх үр дүн гарав.

Зураг 2.5

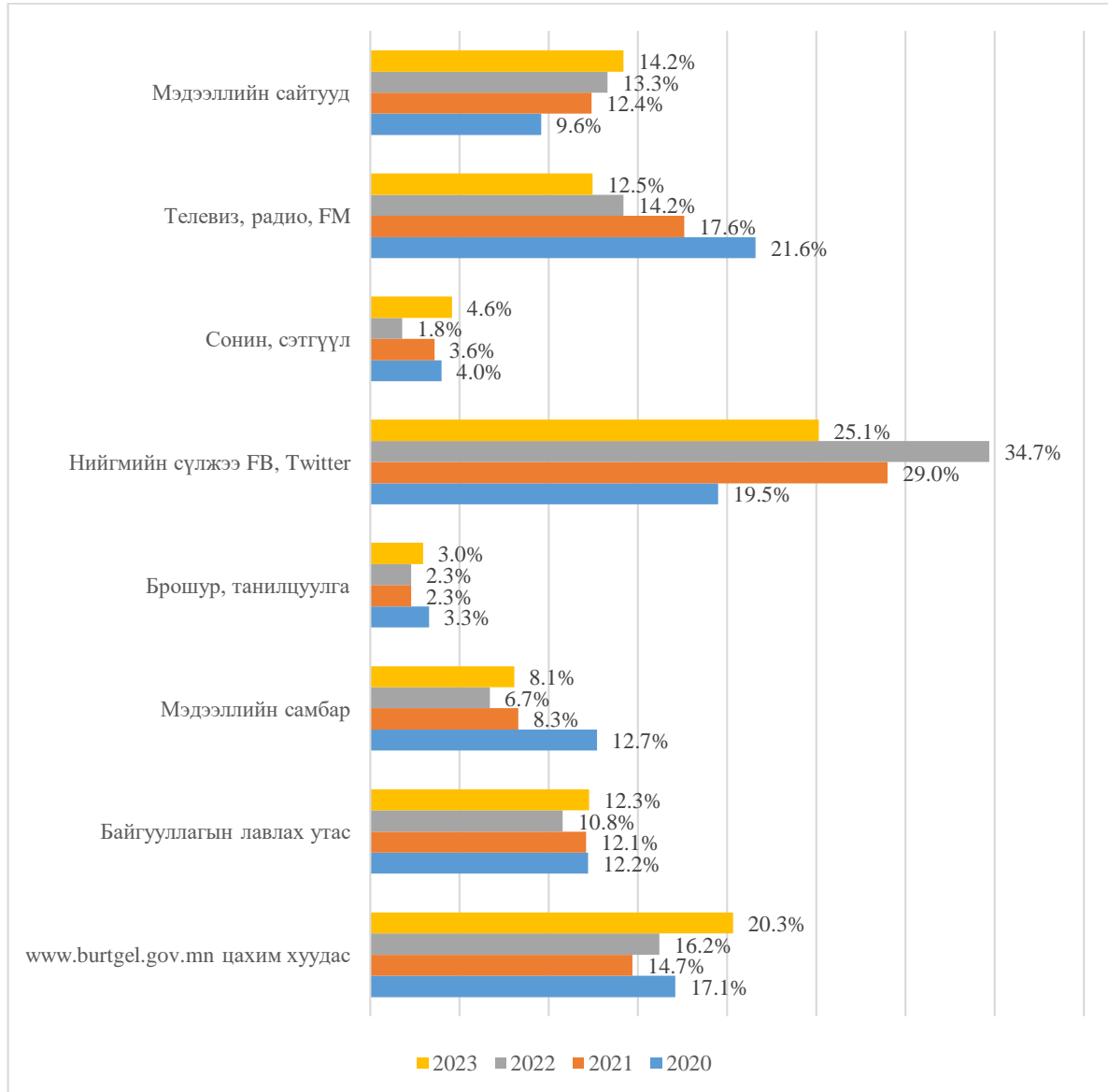
Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, хувиар

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг 25.1 хувь нь нийгмийн сүлжээ (Facebook, Twitter), 20.3 хувь нь www.burtgel.gov.mn цахим хаягнаас, 14.2 хувь нь бусад мэдээллийн сайтаас, 12.5 хувь нь телевиз, радио, FM-ээс, 12.3 хувь нь байгууллагын лавлах утаснаас, 8.1 хувь нь мэдээллийн самбараас, 4.6 хувь нь сонин сэтгүүлээс, 3.0 хувь нь брошур танилцуулгаас мэдээллийг авдаг гэсэн үр дүн гарчээ. Үүнээс үзэхэд хэрэглэгчид нь мэдээллийн эх үүсвэрийг цахим хэлбэрээр авах хандлага нь орчин цагаа дагаад нэмэгдсэн нь харагдаж байна. Харин өмнөх жилийн судалгааны үр дүнтэй энэ жилийн судалгааны үр дүнг зэрэгцүүлэн харвал дараах байдалтай байна.

Зураг 2.6

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

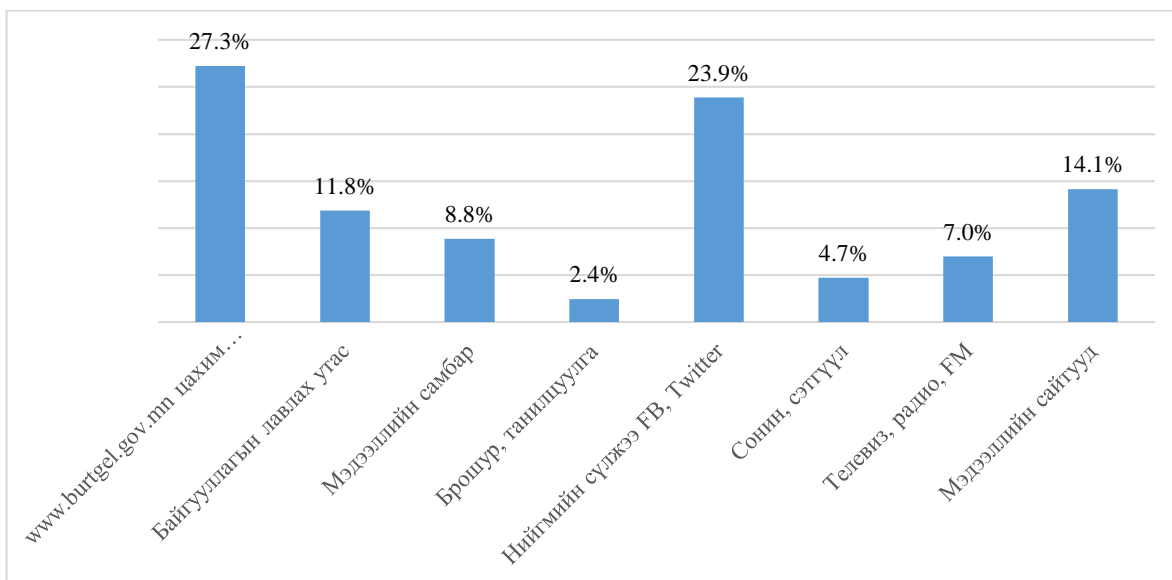

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг www.burtgel.gov.mn цахим хуудаснаас авдаг нь 4.1 пункт, байгууллагын лавлах утаснаас 1.5 пункт, мэдээллийн самбараас 1.4 пункт, танилцуулга брошурнаас 0.7 пункт, сонин сэтгүүлээс 2.8 пункт, мэдээллийн бусад сайтаас 0.9 пунктээр өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад өндөр дүнтэй гарсан байна. Харин нийгмийн сүлжээнээс (Facebook, Twitter) 9.6 пункт, телевиз, радио, FM-ээс мэдээллийг авч буй байдал нь 1.7 пунктээр өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад бага байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын талаарх мэдээ, мэдээллийг ямар эх сурвалжаас олж авдаг эсэхийг судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдээс тодруулахад доорх үр дүн гарав.

Зураг 2.7

Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, хувиар

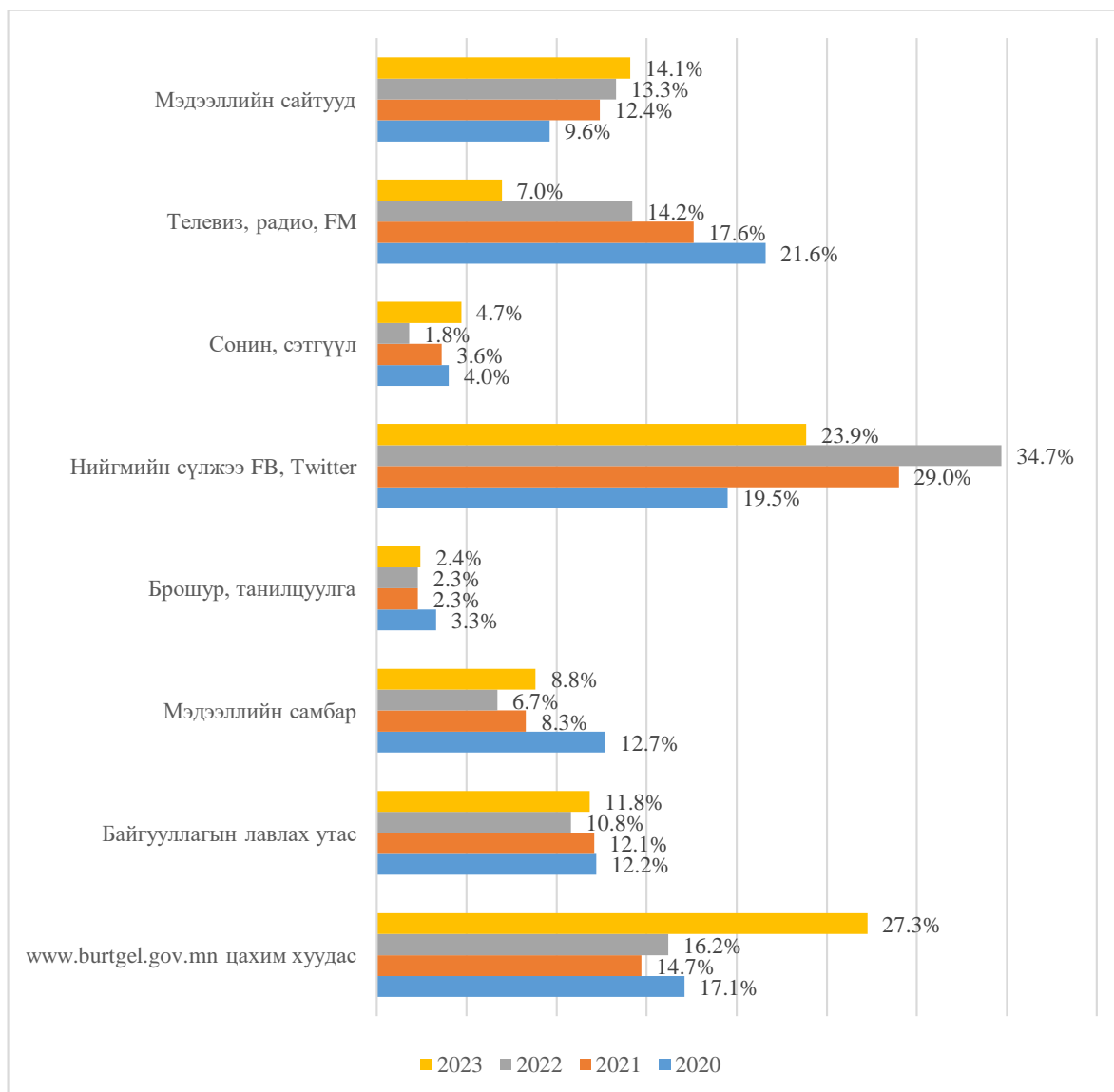

Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг 27.3 хувь нь www.burtgel.gov.mn цахим хаягнаас, 23.9 хувь нь нийгмийн сүлжээ (Facebook, Twitter), 14.1 хувь нь бусад мэдээллийн сайтаас, 11.8 хувь нь байгууллагын лавлах утаснаас, 8.8 хувь нь мэдээллийн самбараас, 7.0 хувь нь телевиз, радио, FM-ээс, 4.7 хувь нь сонин сэтгүүлээс, 2.4 хувь нь брошур танилцуулгаас мэдээллийг авдаг гэсэн үр дүн гарчээ. Үүнээс үзэхэд хуулийн этгээд ч иргэдтэй мөн адилаар мэдээллийн эх үүсвэрийг цахим хэлбэрээр авах хандлага нь орчин цагаа дагаад нэмэгдсэн нь харагдаж байна. Харин өмнөх жилийн судалгааны үр дүнтэй энэ жилийн судалгааны үр дүнг зэрэгцүүлэн харуулсан үр дүнг зураг 2.8-д харуулав.

Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг www.burtgel.gov.mn цахим хуудаснаас авдаг нь 11.1 пункт, байгууллагын лавлах утаснаас 1.0 пункт, сонин сэтгүүлээс 2.9 пункт, мэдээллийн бусад сайтаас 0.8 пунктээр өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад өндөр дүнтэй гарсан байна.

Зураг 2.8

Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

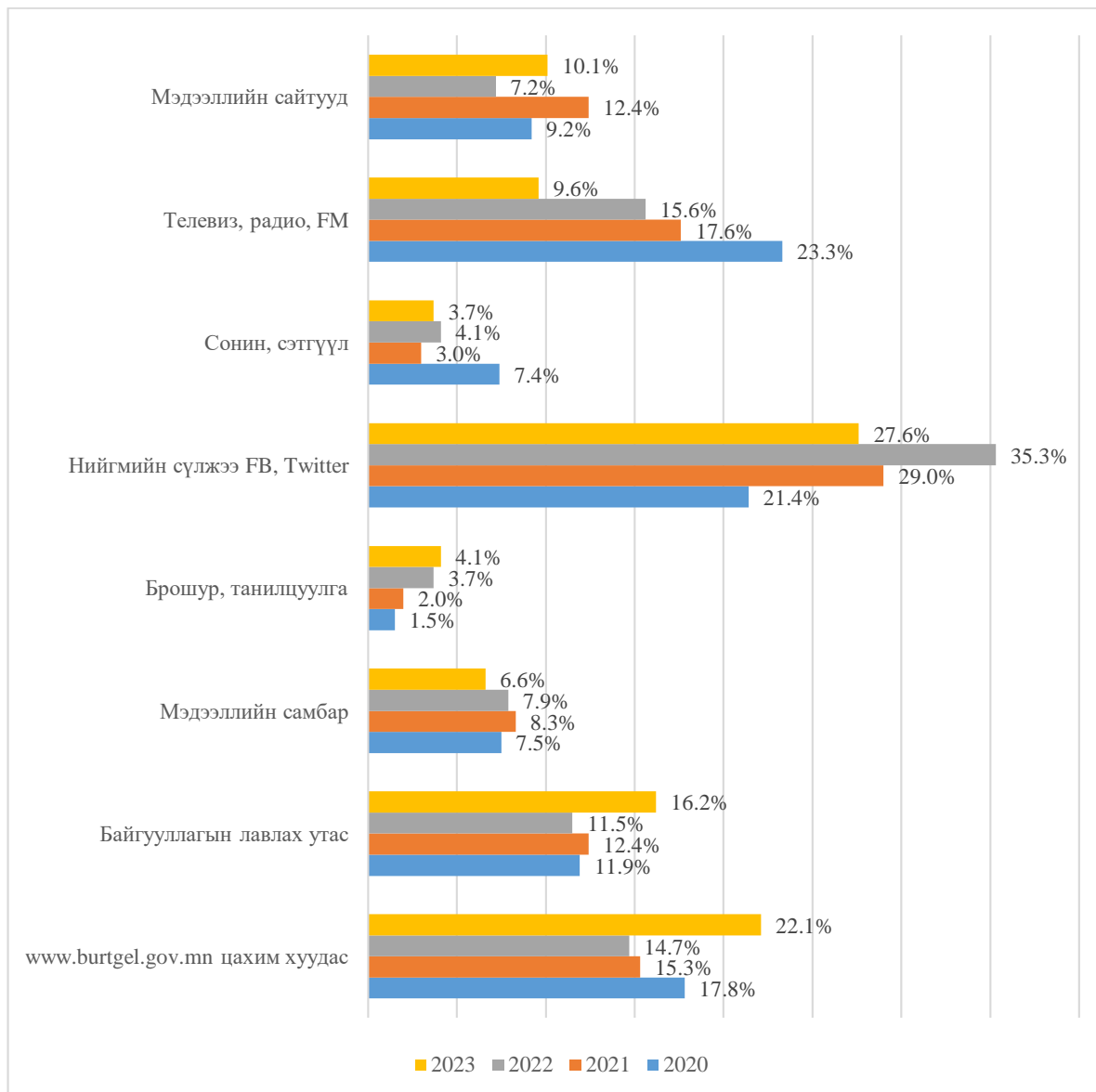

Харин нийгмийн сүлжээнээс (Facebook, Twitter) 10.8 пункт, телевиз, радио, FM-ээс мэдээллийг авч буй байдал нь 7.2 пунктээр өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад бага байна.

Судалгаанд хамрагдсан иргэд болон хуулийн этгээдээс улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг ямар эх сурвалжаас олж авдаг болохыг Улаанбаатар хот болон орон нутгийн хэрэглэгчдийн ялгаатай байдлаар харуулахад доорх үр дүн гарав.

Зураг 2.9

Улаанбаатар хотын судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчдийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

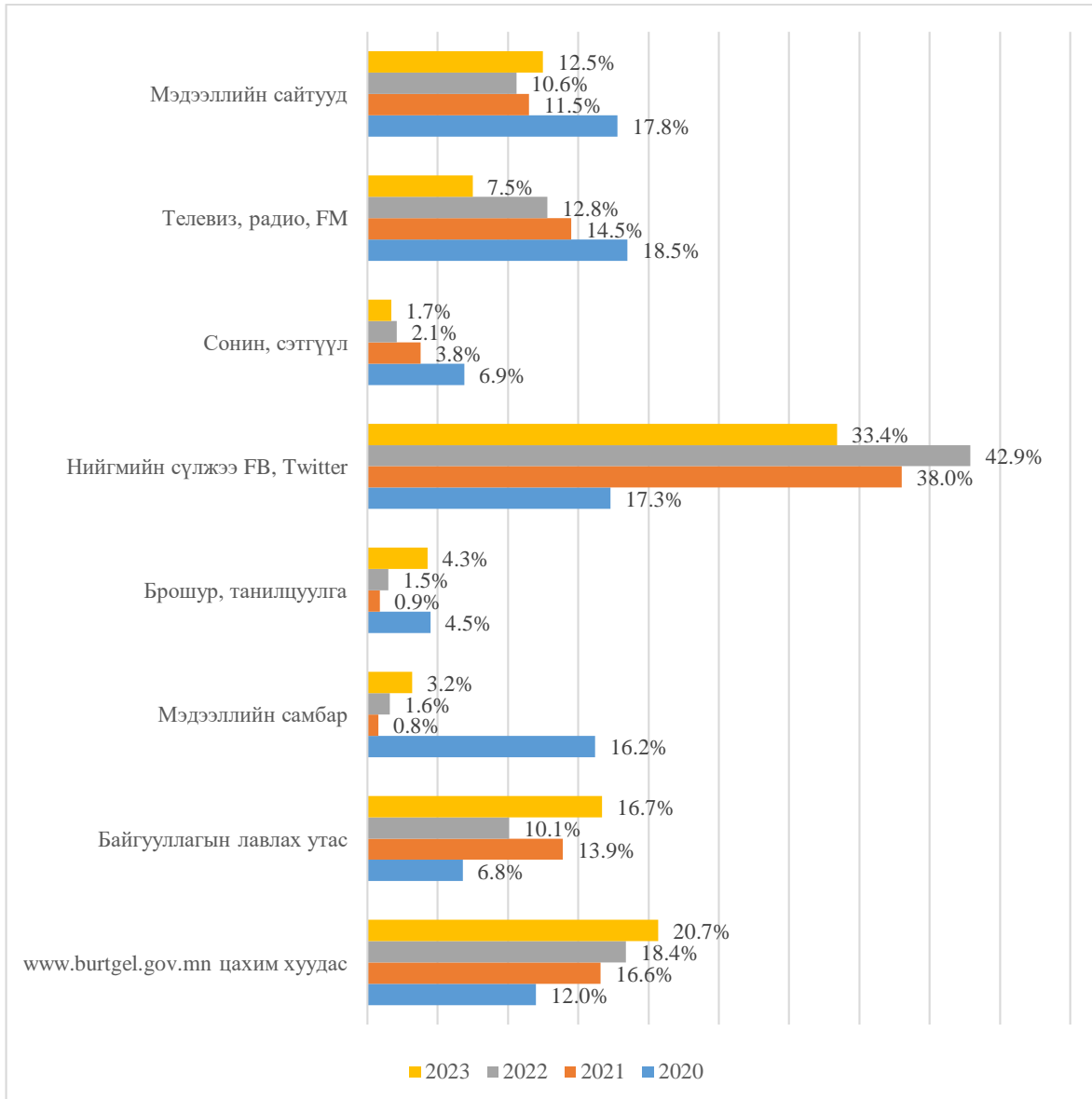

Улаанбаатар хотоос судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг 27.6 хувь нь нийгмийн сүлжээ (Facebook, Twitter), 22.1 хувь нь www.burtgel.gov.mn цахим хаягнаас, 16.2 хувь нь байгууллагын лавлах утаснаас, 10.1 хувь нь мэдээллийн бусад сайтаас, 9.6 хувь нь телевиз, радио, FM-ээс, 3.7 хувь нь сонин сэтгүүлээс, 4.1 хувь нь брошур танилцуулгаас мэдээллийг авдаг гэсэн үр дүн гарчээ. Мэдээллийг хүлээн авдаг эх сурвалжийг өмнө жилийн мөн үетэй харьцуулахад Улаанбаатар хотын

хэрэглэгчдийн хувьд www.burtgel.gov.mn цахим хаяг, байгууллагын лавлах утас, бусад мэдээллийн сайтуудаас авах мэдээллүүд өссөн дүр зурагтай харагдаж байна.

Зураг 2.10

Орон нутгаас судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчдийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хүлээн авч буй эх сурвалж, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Орон нутгаас судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг 33.4 хувь нь нийгмийн сүлжээ (Facebook, Twitter), 20.7 хувь нь www.burtgel.gov.mn цахим хаягнаас, 16.7 хувь нь байгууллагын лавлах утаснаас, 12.5 хувь нь мэдээллийн бусад сайтаас, 7.5 хувь нь телевиз, радио, FM-ээс, 4.3 хувь нь брошур танилцуулгаас, 1.7

хувь нь сонин сэтгүүлээс, мэдээллийг авдаг гэсэн үр дүн гарчээ. Мэдээллийг хүлээн авдаг эх сурвалжийг өмнө жилийн мөн үетэй харьцуулахад орон нутгийн хэрэглэгчдийн хувьд www.burtgel.gov.mn цахим хаяг, байгууллагын лавлах утас, бусад мэдээллийн сайтуудаас авах мэдээллүүд өссөн дүр зурагтай харагдаж байна.

Үйлчилгээний байгууллагаар үйлчлүүлж буй орчин цагийн хэрэглэгчдийн мэдээллийг авч буй суваг нь илүү сошиал медиа тал руугаа хөгжиж буй тул Улаанбаатар хот болон орон нутгийн хэрэглэгч гэж ялгаа байхгүйгээр ухаалаг төхөөрөмжид суурилсан эх сурвалжаар үйл ажиллагааныхаа мэдээллийг өгөх нь ач холбогдолтой.

2.3 Иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээний танигдсан байдал ба өмнөх жилийн харьцуулалт

Энэхүү судалгаанд нийт 454 иргэн оролцсон ба иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр давхардсан тоогоор 596, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг давхардсан тоогоор 245 иргэн авсан байна.

Хүснэгт 2.1

Иргэний бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хэрэглэгчийн байдал

Иргэний улсын бүртгэл	Хувь
Улсын бүртгэлд бүртгүүлэх (төрсний гэрчилгээ, иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт шинээр авах)	54.7%
Үрчлэлт, гэрлэлт, нас баралтын бүртгэл	9.1%
Улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх, сунгуулах, бүртгэлээс хасалт хийлгэх	15.6%
Лавлагаа авах	20.6%

Судалгаанд оролцогчдын иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээнээс төрсний гэрчилгээ, иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт авах зэрэг улсын бүртгэлд бүртгүүлэх үйлчилгээг 54.7 хувь, улсын бүртгэлийн лавлагаа авах үйлчилгээг 20.6 хувь, улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх, сунгуулах, бүртгэлээс хасалт хийлгэх үйлчилгээг 15.6 хувь, үрчлэлт, гэрлэлт, нас баралтын бүртгэлийн үйлчилгээг 9.1 хувь нь авсан байна. Уг үр дүнг өмнөх оны судалгааны үр дүнг зэрэгцүүлж хүснэгт 2.2-д харуулав.

Судалгаанд хамрагдсан нийт иргэд нь өмнөх жилийн судалгаанд хамрагдсан иргэдтэй харьцуулахад иргэний улсын бүртгэлд бүртгүүлэх буюу төрсний гэрчилгээ, иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт шинээр авах үйлчилгээ нь 14.5 пунктээр, улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх, сунгуулах, бүртгэлээс хасалт хийлгэх үйлчилгээ нь 4.5

пунктээр илүү хамрагдсан бол үрчлэлт, гэрлэлт, нас баралтын бүртгэл нь 4.1 пунктээр, лавлагаа авах үйлчилгээ нь 13.8 пунктээр тус тус бага хамрагджээ.

Хүснэгт 2.2

**Иргэний бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хэрэглэгчийн байдал,
өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар**

Иргэний улсын бүртгэл	2020	2021	2022	2023	Өмнө жилийн өөрчлөлт	Суурь оны өөрчлөлт
Улсын бүртгэлд бүртгүүлэх (төрсний гэрчилгээ, иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт шинээр авах)	45.3%	41.7%	40.2%	54.7%	14.5	9.4
Үрчлэлт, гэрлэлт, нас баралтын бүртгэл	3.5%	8.6%	13.2%	9.1%	-4.1	5.6
Улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх, сунгуулах, бүртгэлээс хасалт хийлгэх	18.6%	15.3%	11.1%	15.6%	4.5	-3.0
Лавлагаа авах	32.6%	34.4%	35.5%	20.6%	-13.8	-12.0

Иргэний бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлэгчдийн хэрэглэгчийн байдлыг судалгааны суурь онтой харьцуулан өөрчлөлтийг гаргахад иргэний улсын бүртгэлд бүртгүүлэх буюу төрсний гэрчилгээ, иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт шинээр авах үйлчилгээ нь 9.4 пунктээр, үрчлэлт, гэрлэлт, нас баралтын бүртгэл нь 4.1 пунктээр илүү хамрагдсан бол улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх, сунгуулах, бүртгэлээс хасалт хийлгэх үйлчилгээ нь 3.0 пунктээр, лавлагаа авах үйлчилгээ нь 12.0 пунктээр тус тус бага хамрагдсан байна.

2.4 Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээний танигдсан байдал ба өмнөх жилийн харьцуулалт

Энэхүү судалгаанд нийт 230 хуулийн этгээд оролцсон ба хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр давхардсан тоогоор 232, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг давхардсан тоогоор 134 аж ахуй нэгж байгууллагууд үйлчлүүлсэн байна.

Хүснэгт 2.3

Улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн байдал

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл	Хувь
Улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх	32.0%
Улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийлгэх	28.1%
Улсын бүртгэлээс хасалт хийлгэх	5.1%
Тамга, тэмдгийн хяналтын дугаар авах, хураалгах	14.0%
Лавлагаа авах	20.8%

Судалгаанд оролцогчдын хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээнээс улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх үйлчилгээг 32.0 хувь, улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх үйлчилгээг 28.1 хувь, лавлагаа авах үйлчилгээг 20.8 хувь, тамга, тэмдгийн хяналтын дугаар авах, хураалгах үйлчилгээг 14.0 хувь, улсын бүртгэлээс хасалт хийлгэх үйлчилгээг 5.1 хувь нь авсан байна. Уг үр дүнг өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлснийг хүснэгт 2.4-д харуулав.

Хүснэгт 2.4

Улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн байдал, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Иргэний улсын бүртгэл	2020	2021	2022	2023	Өмнө жилийн өөрчлөлт	Суурь оны өөрчлөлт
Улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх	29.0%	24.6%	27.2%	32.0%	4.8	3.0
Улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийлгэх	37.0%	32.8%	34.5%	28.1%	-6.4	-8.9
Улсын бүртгэлээс хасалт хийлгэх	11.0%	4.9%	5.1%	5.1%	-	-5.9
Тамга, тэмдгийн хяналтын дугаар авах, хураалгах	9.0%	11.1%	9.3%	14.0%	5.7	5.0
Лавлагаа авах	15.0%	22.6%	23.9%	20.8%	-3.1	5.8

Судалгаанд хамрагдсан нийт хуулийн этгээд нь өмнөх жилийн судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдтэй харьцуулахад хуулийн этгээдийн бүртгэлд бүртгүүлэх буюу төрсний гэрчилгээ, иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт шинээр авах үйлчилгээнд 4.8 пунктээр илүү хамрагдсан бол улсын бүртгэлд өөрчлөлт оруулах үйлчилгээнд 6.4 пунктээр, лавлагаа авах үйлчилгээнд 3.1 пунктээр тус тус бага хамрагджээ.

Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлэгчдийн хуулийн этгээдийн байдлыг судалгааны суурь онтой харьцуулан өөрчлөлтийг гаргахад улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэхэд 3.0 пунктээр, тамга тэмдгийн хяналтын дугаар авах, хураалгахад 5.0 пунктээр, лавлагаа авахад 5.8 пунктээр тус үйлчилгээнүүдийг илүү авсан хуулийн этгээдүүд хамрагдсан. Харин улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийлгэхэд 8.9 пункт, улсын бүртгэлээс хасалт хийлгэхэд 5.9 пунктээр тус үйлчилгээнүүдийг бага авсан хуулийн этгээдүүд судалгаанд хамрагджээ.

2.5 Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээний танигдсан байдал ба өмнөх жилийн харьцуулалт

Судалгаанд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр давхардсан тоогоор 381 иргэн, 83 аж ахуй нэгж байгууллага үйлчлүүлсэн байна.

Хүснэгт 2.5

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээ

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл	Хувь
Үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл	25.6%
Газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэл	11.9%
Өмчлөгч өөрчлөх (худалдах худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ)	18.1%
Үнэгүй хувьчилсан орон сууц, газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт, бүртгэл	5.1%
Барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох	17.2%
Бусад бүртгэл – бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, урьдчилсан тэмдэглэл хийх, лавлагаа, мэдээлэл авах, хаяг талбай өөрчлөх	7.8%
Хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгалт, цуцлалт, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа (гэрчилгээ хайлт)	10.6%

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн хувьд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээнээс 25.6 хувь нь үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээг, 11.9 хувь нь газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээг, 18.1 хувь нь өмчлөгч өөрчлөх (худалдах худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ) үйлчилгээг, 17.2 хувь нь барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох үйлчилгээ, 10.6 хувь нь хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгах, цуцлах, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа авах үйлчилгээг, 5.1 хувь

нь үнэгүй хувьчилсан орон сууц, газрын өмчлөх эрхийн анхнц баталгаажуулалт, бүртгэлийн үйлчилгээг, 7.8 хувь нь бусад бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн байна. Уг үр дүнг өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлснийг хүснэгт 2.6-д харуулав.

Хүснэгт 2.6

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн иргэд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Иргэний улсын бүртгэл	2020	2021	2022	2023	Өмнө жилийн өөрчлөлт	Суурь оны өөрчлөлт
Үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл	41.6%	32.9%	23.4%	25.6%	1.2	16.0
Газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэл	22.1%	17.6%	14.3%	11.9%	-2.4	-10.2
Өмчлөгч өөрчлөх (худалдах худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ)	22.1%	20.2%	20.3%	18.1%	-2.1	-3.0
Үнэгүй хувьчилсан орон сууц, газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт, бүртгэл	3.5%	8.0%	8.4%	5.1%	-3.3	1.6
Барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох	3.5%	9.9%	15.6%	17.2%	1.6	13.7
Бусад бүртгэл – бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, урьдчилсан тэмдэглэл хийх, лавлагаа, мэдээлэл авах, хаяг талбай өөрчлөх	3.5%	8.5%	6.8%	7.8%	1.0	4.3
Хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгалт, цуцлалт, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа (гэрчилгээ хайлт)	3.5%	4.9%	11.2%	10.6%	-0.6	7.1

Өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй энэ жилийн үр дүнг харьцуулахад үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл 1.2 пунктээр, барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болох үйлчилгээг 1.6 пунктээр, бусад бүртгэлийн үйлчилгээг авсан иргэдийн хувь хэмжээ нь 1.0 пунктээр тус тус өссөн. Харин газрын өмчлөх, эзэмших,

ашиглах эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээг 2.3 пунктээр, өмчлөгч өөрчлөх бүртгэлийн үйлчилгээг 2.1 пунктээр, үнэгүй хувьчилсан орон сууц, газрын өмчлөх эрхийн анхын баталгаажуулалт хийх бүртгэлийн үйлчилгээ 3.3 пунктээр, хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгах, цуцлах, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа авах үйлчилгээ 0.6 пунктээр тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Судалгаанд хамрагдсан иргэд нь эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн байдлыг судалгааны суурь онтой харьцуулан өөрчлөлтийг гаргахад үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээ нь 16.0 пунктээр, үнэгүй хувьчилсан орон сууц, газрын өмчлөх эрхийн анхын баталгаажуулалт хийх бүртгэлийн үйлчилгээ 1.6 пунктээр, барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох үйлчилгээ 13.7 пунктээр, хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгах, цуцлах, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа авах үйлчилгээ 7.1 пунктээр тус тус өссөн байна. Харин газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээ 10.2 пунктээр, өмчлөгч өөрчлөх бүртгэлийн үйлчилгээ 3.0 пунктээр тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 2.7

**Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр
хуулийн этгээдүүдийн үйлчлүүлсэн үйлчилгээ**

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл	Хувь
Үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл	14.0%
Газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэл	7.2%
Өмчлөгч өөрчлөх (худалдан, худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ)	10.1%
Барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох	10.3%
Бусад бүртгэл – Бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, урьдчилсан тэмдэглэл хийх, лавлагаа, мэдээлэл авах	12.4%
Хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгалт, цуцлалт, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа (гэрчилгээ хайлт)	10.3%

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн хувьд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээнээс 14.0 хувь нь үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээг, 7.2 хувь нь газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны

бүртгэлийн үйлчилгээг, 10.1 хувь нь өмчлөгч өөрчлөх (худалдах худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ) үйлчилгээг, 10.3 хувь нь барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох үйлчилгээ, 10.3 хувь нь хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгах, цуцлах, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа авах үйлчилгээг, 12.4 хувь нь бусад бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн байна. Уг үр дүнг өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлснийг хүснэгт 2.8-д харуулав.

Хүснэгт 2.8

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн хуулийн этгээд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Иргэний улсын бүртгэл	2020	2021	2022	2023	Өмнө жилийн өөрчлөлт	Суурь оны өөрчлөлт
Үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл	25.0%	21.5%	23.3%	24.0%	0.7	-1.0
Газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэл	14.0%	13.1%	12.8%	17.2%	4.6	3.2
Өмчлөгч өөрчлөх (худалдан, худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ)	21.0%	21.5%	20.4%	20.1%	-0.3	0.1
Барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох	11.0%	17.0%	14.6%	10.3%	-4.3	-0.7
Бусад бүртгэл – Бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, урьдчилсан тэмдэглэл хийх, лавлагаа, мэдээлэл авах	7.0%	10.8%	12.4%	12.4%	-	5.4
Хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгалт, цуцлалт, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа (гэрчилгээ хайлт)	21.0%	17.1%	16.5%	15.3%	-1.2	-5.7

Өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй энэ жилийн үр дүнг харьцуулахад үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээ 0.7 пунктээр, газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээ 4.6 пунктээр тус тус өссөн. Харин газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээ 0.3 пунктээр, барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох үйлчилгээ 4.3 пунктээр, хөдлөх

хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгах, цуцлах, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа авах үйлчилгээ 1.2 пунктээр тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

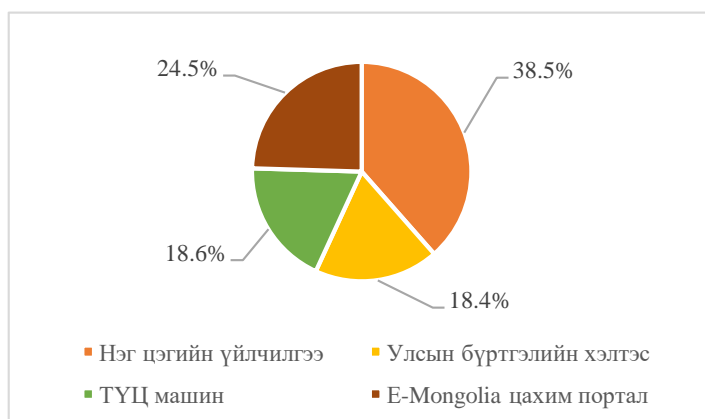
Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээд нь эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлсэн байдлыг судалгааны суурь онтой харьцуулан өөрчлөлтийг гаргахад газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн бүртгэлийн үйлчилгээ нь 3.2 пунктээр, өмчлөгч өөрчлөх бүртгэлийн үйлчилгээ нь 0.1 пунктээр, эд хөрөнгийн эрхийн бусад бүртгэлийн үйлчилгээ нь 5.4 пунктээр тус тус өссөн байна. Харин үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэлийн үйлчилгээ нь 1.0 пунктээр, барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох үйлчилгээг 0.7 пунктээр, хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгах, цуцлах, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа авах үйлчилгээ 5.7 пунктээр тус тус бага үйлчилгээг авчээ.

2.6 Хэрэглэгчдийн улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн үйлчилгээний цэгүүд ба сэтгэл ханамжид нийцсэн үйлчилгээ

Судалгаанд хамрагдсан нийт 664 иргэн, хуулийн этгээд нь давхардсан тоогоор 1136 байрлалаас бүртгэлийн үйлчилгээг 2023 онд авсан байна.

Зураг 2.11

Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээний цэгүүд

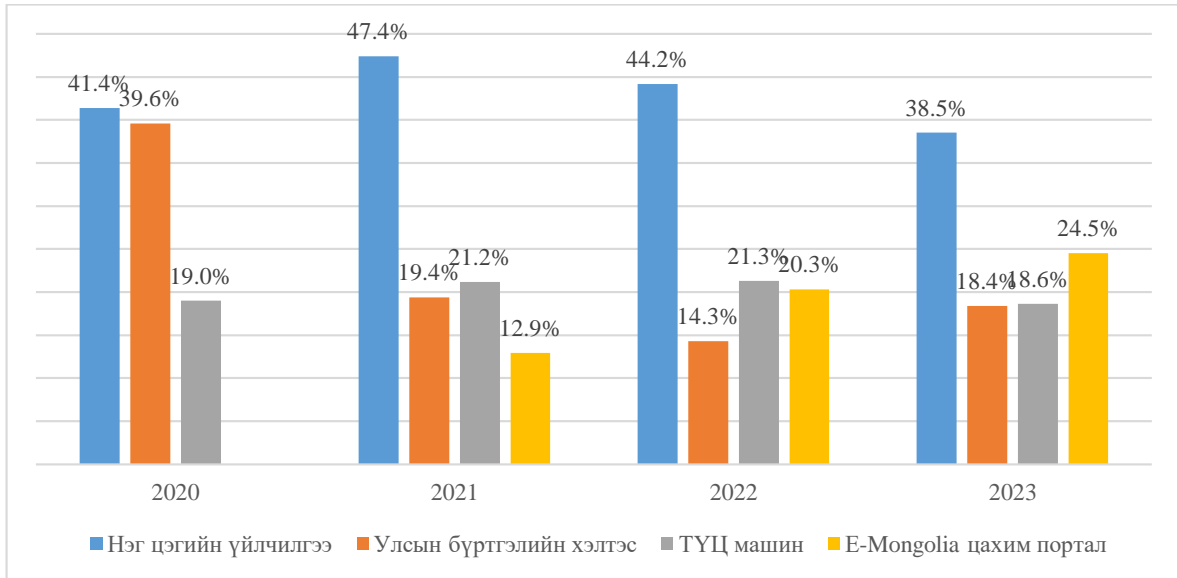
Судалгаанд хамрагдсан нийт иргэдийн 38.5 хувь нь нэг цэгийн үйлчилгээгээр, 18.6 хувь нь ТҮЦ машинаар, 18.4 хувь нь улсын бүртгэлийн хэлтсээр, 24.5 хувь нь E-Mongolia цахим порталар улсын бүртгэлийн үйлчилгээг авсан байна.

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээний цэгийг өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад улсын бүртгэлийн хэлтсээр үйлчлүүлэгсэд 5.1 пунктээр, E-Mongolia цахим порталар үйлчлүүлэгсэд 4.2 пунктээр тус тус нэмэгдсэн бол нэг цэгийн үйлчилгээгээр

үйлчлүүлэгсэд 5.7 пунктээр, ТҮЦ машинаар үйлчлүүлэгсэд 2.7 пунктээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2.12

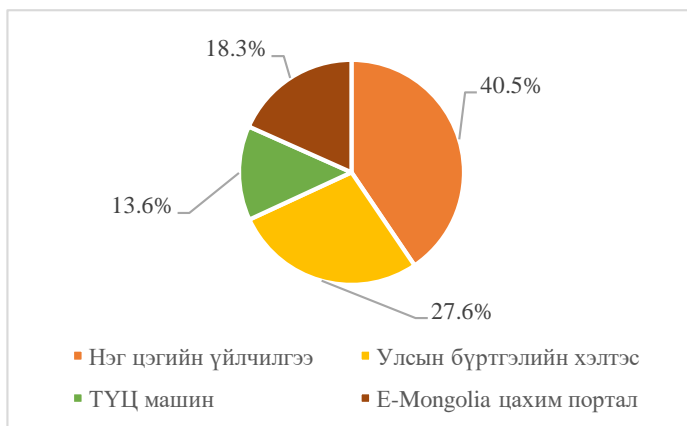
Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээний цэгүүд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Иргэдийн улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн үйлчилгээний цэгийг суурь оны үзүүлэлттэй харьцуулахад E-Mongolia цахим порталын хэрэглээ огцом нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор үйлчилгээний цэгүүдийн ачаалал тархмал болж иргэд харьцангуй онлайнаар үйлчилгээг авах байдал нь эрчимжсэн.

Зураг 2.13

Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн үйлчилгээний цэгүүд

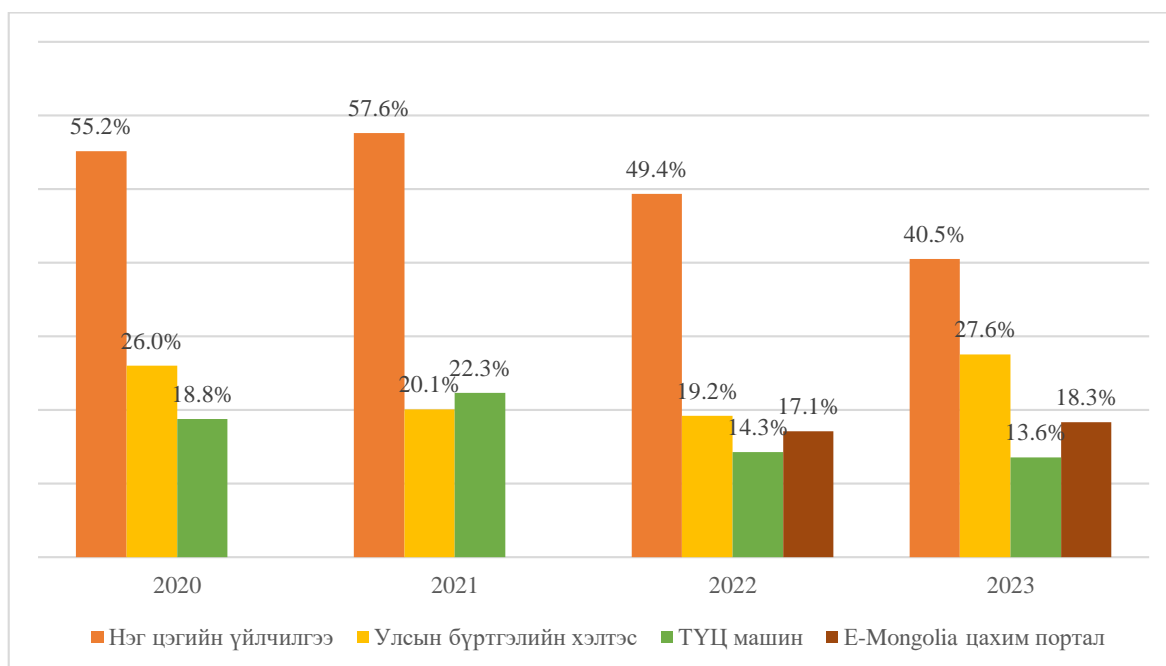
Судалгаанд хамрагдсан нийт хуулийн этгээдийн 40.5 хувь нь нэг цэгийн үйлчилгээгээр, 13.6 хувь нь ТҮЦ машинаар, 27.6 хувь нь улсын бүртгэлийн хэлтсээр, 18.3 хувь нь E-Mongolia цахим порталаар улсын бүртгэлийн үйлчилгээг авсан байна.

Судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээний цэгийг өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад улсын бүртгэлийн хэлтсээр үйлчлүүлэгсэд 8.4 пунктээр, E-Mongolia

цахим порталаар үйлчлүүлэгсэд 1.2 пунктээр тус тус нэмэгдсэн бол нэг цэгийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлэгсэд 8.9 пунктээр, ТҮЦ машинаар үйлчлүүлэгсэд 0.7 пунктээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2.14

Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн хуулийн этгээдийн үйлчилгээний цэгүүд, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

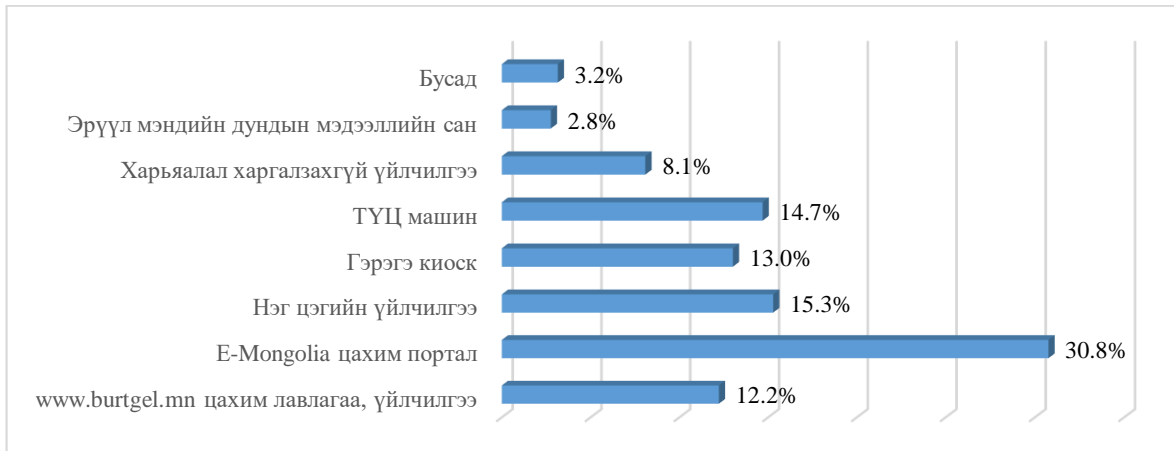

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн үйлчилгээний цэгийг суурь оны үзүүлэлттэй харьцуулахад E-Mongolia цахим порталын хэрэглээ огцом нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор үйлчилгээний цэгүүдийн ачаалал тархмал болж хуулийн этгээдүүд ч мөн адил үйлчилгээг онлайнаар авах байдал нь эрчимжсэн.

Улсын бүртгэлийн байгууллагаас 2023 онд хэрэгжүүлсэн үйлчилгээ нь хэр сэтгэл ханамжид нийцэж буйг иргэдээс тодруулсныг зураг 2.15-д харуулав. Судалгаанд хамрагдсан нийт иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 онд сайжруулан нэвтрүүлсэн E-Mongolia цахим порталд 30.8 хувь, нэг цэгийн үйлчилгээнд 15.3 хувь, ТҮЦ машинд 14.7 хувь, гэрэгэ киоск үйлчилгээнд 13.0 хувь, www.burtgel.gov.mn цахим лавлагаа, үйлчилгээнд 12.2 хувь, харъяалал харгалзахгүй үйлчилгээнд 8.1 хувь, эрүүл мэндийн дундын мэдээллийн системд 2.8 хувь нь сэтгэл ханамж өндөр байна.

Зураг 2.15

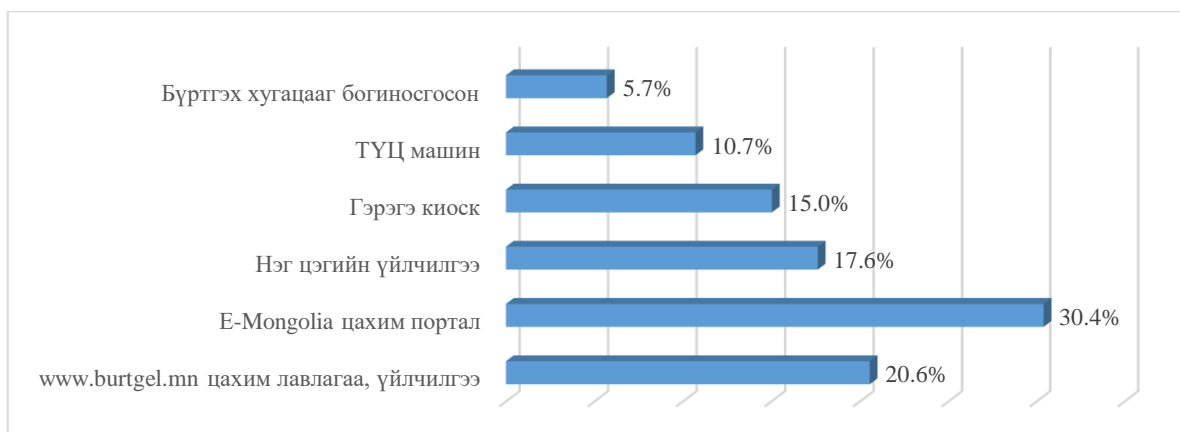
Улсын бүртгэлийн байгууллагаас хэрэгжүүлж буй үйлчилгээнээс иргэдийн сэтгэлд нийцсэн үйлчилгээ

Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн иргэдийн үйлчилгээний цэгийг өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад улсын бүртгэлийн хэлтсээр үйлчлүүлэгсэд 8.4 пунктээр, E-Mongolia цахим порталгаар үйлчлүүлэгсэд 1.2 пунктээр тус тус нэмэгдсэн бол нэг цэгийн үйлчилгээгээр үйлчлүүлэгсэд 8.9 пунктээр, ТҮЦ машинаар үйлчлүүлэгсэд 0.7 пунктээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2.16

Улсын бүртгэлийн байгууллагаас хэрэгжүүлж буй үйлчилгээнээс хуулийн этгээдийн сэтгэлд нийцсэн үйлчилгээ

Судалгаанд хамрагдсан нийт хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 онд сайжруулан нэвтрүүлсэн E-Mongolia цахим порталд 30.4 хувь, www.burtgel.gov.mn цахим лавлагаа, үйлчилгээнд 20.6 хувь, нэг цэгийн үйлчилгээнд 17.6 хувь, гэрэгэ киоск үйлчилгээнд 15.0 хувь, ТҮЦ машинд 10.7 хувь, бүртгэх хугацааг

богиносгосон үйлчилгээ 5.7 хувийг эзлэх хуулийн этгээдүүд сэтгэл ханамж өндөр байна.

Иймд бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг илүү цахимжуулж, хэрэглэгчдийг чирэгдэлгүйгээр зайнаас үйлчлүүлэх боломжийг нэмэгдүүлэх, цаг хугацааг хэмнэх зэрэгт анхаарах нь үйлчилгээний хүртээмж, чанарыг нэмэгдүүлэх эх үүсвэр болох талтай.

3. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТАЛААРХ ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ

3.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний талаарх хэрэглэгчийн ерөнхий үнэлгээ

Судалгаанд хамрагдсан нийт оролцогчдын хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлж буй хэрэглэгчдээс үндсэн чиг үүргийн дагуух үйлчилгээг үнэлүүлэхэд дараах үр дүн гарсан. Үүнд:

Зураг 3.1

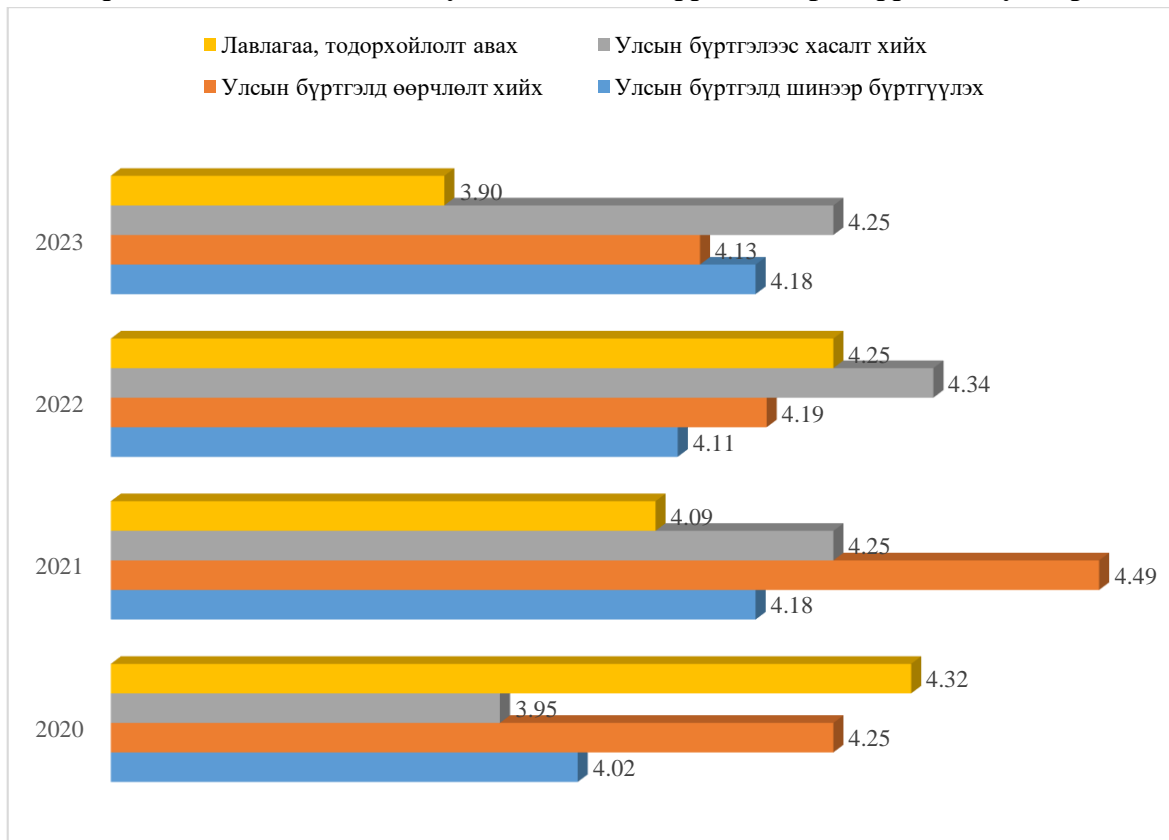
Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг үнэлсэн байдал, дундаж үзүүлэлтээр, хувиар

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг судалгаанд хамрагдсан нийт иргэд, хуулийн этгээдийн үнэлгээний дунджаар авч үзэхэд улсын бүртгэлээс хасалт хийх үйлчилгээ 4.25, улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх үйлчилгээ 4.18, улсын бүртгэлийн өөрчлөлтийн бүртгэлийн үйлчилгээ 4.13, улсын бүртгэлээс лавлагаа, тодорхойлолт авах үйлчилгээ 3.90, тамга тэмдгийн хяналтын хуудас авах үйлчилгээ 3.86 гэж үнэлсэн. Энэхүү үнэлгээг өмнөх жилийн үр дүнтэй зэрэгцүүлэн үзвэл дараах байдалтай байна.

Зураг 3.2

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг
үнэлсэн байдал, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

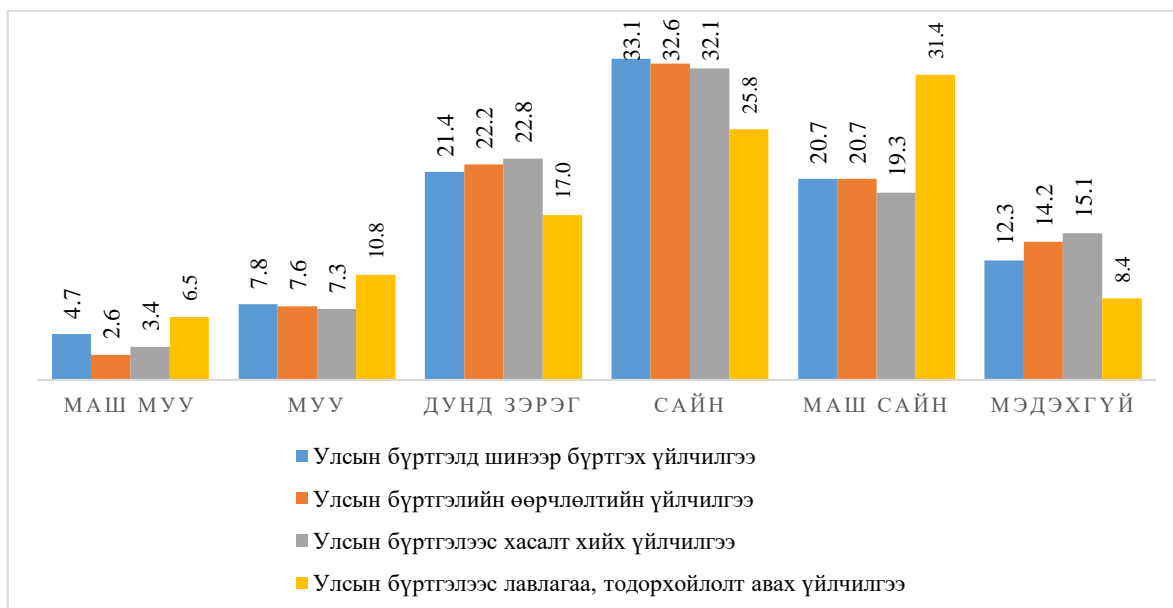

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны ерөнхий үнэлгээг үндсэн чиг үүргийн хувьд үнэлсэн байдлыг авч үзэхэд лавлагаа, тодорхойлолт авах үйлчилгээ нь 0.16 пунктээр, улсын улсын бүртгэлээс хасалт хийх үйлчилгээ нь 0.09 пунктээр тус тус нэмэгдсэн бол улсы бүртгэлд өөрчлөлт оруулах үйлчилгээ нь 0.3 пунктээр, улсын бүртгэл шинээр бүртгэх үйлчилгээ нь 0.07 пунктээр буурсан байна. Гэхдээ 2022 оны үйл ажиллагааны ерөнхий үнэлгээнд хэрэглэгчид нь 4-өөс дээш онооны үнэлгээ өгч буй нь “сайн” гэж үнэлснийг илтгэж байна.

Иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааг үндсэн чиг үүргийнх нь дагуу үнэлсэн байдлыг авч үзэхэд улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх болон лавлагаа, тодорхойлолт авах үйлчилгээг хэрэглэгчдийн 70-аас дээш хувь нь дундаас дээш гэж үнэлж байна.

Зураг 3.3

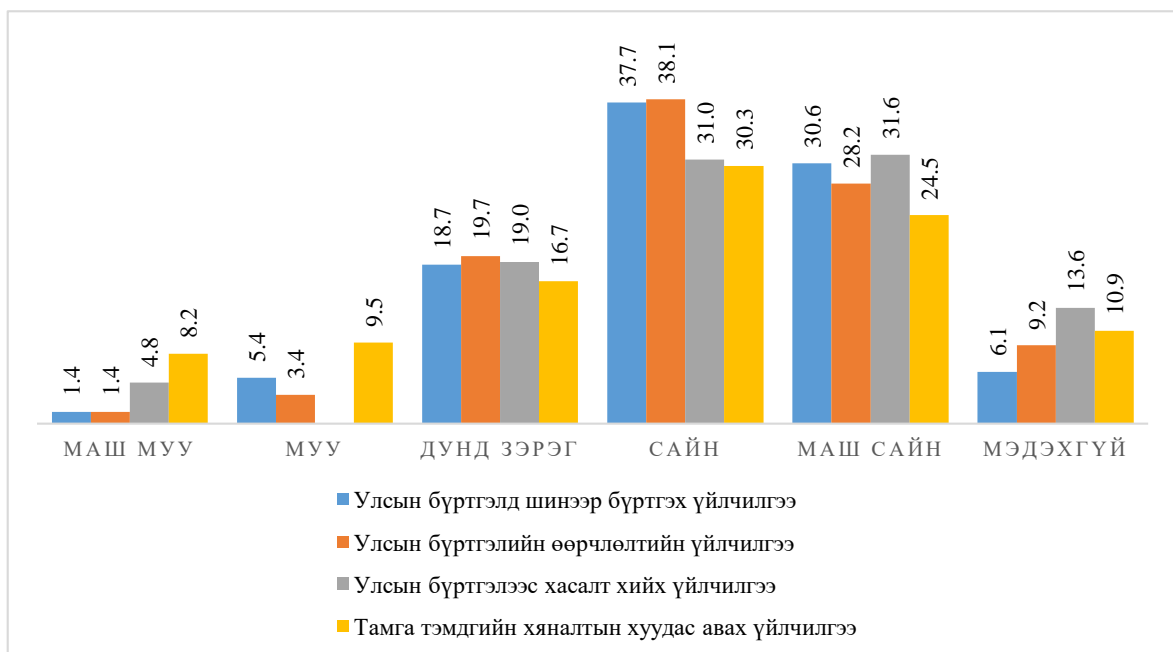
Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг үнэлсэн иргэдийн ерөнхий үнэлгээ, үнэлгээний таван шатлалаар, хувиар

Харин улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх болон улсын бүртгэлээс хасалт хийх зэрэг үйлчилгээнүүд нь 70 гаруй орчим хувь нь дундаас дээш гэж үнэлжээ.

Зураг 3.4

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг үнэлсэн хуулийн этгээдийн ерөнхий үнэлгээ, үнэлгээний таван шатлалаар, хувиар

Хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааг үндсэн чиг үүргийнх нь дагуу үнэлсэн байдлыг авч үзэхэд улсын бүртгэлд шинээр бүртгэх үйлчилгээг 70-аас дээш хувь нь, улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийх болон лавлагаа, тодорхойлолт хийх үйлчилгээ, улсын бүртгэлээс хасалт хийх үйлчилгээнд 60-аас дээш хувь байгаа нь нь сайн гэж үнэлснийг илэрхийлж байна.

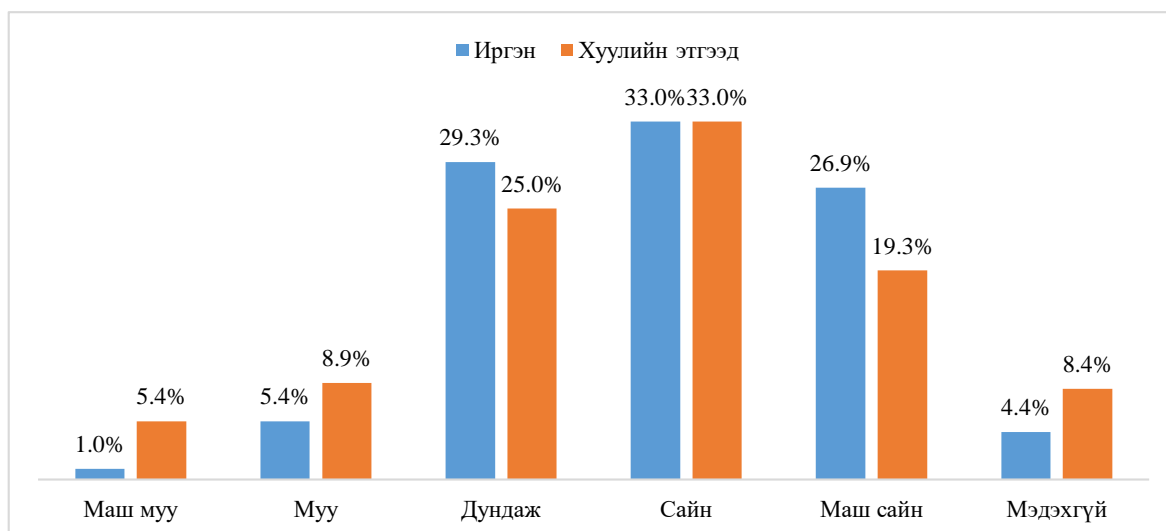
Иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үндсэн чиг үүргийг “мэдэхгүй” гэж үнэлсэн нь улсын бүртгэлээс хасалт хийх үйлчилгээнд 15.1 хувь, улсын бүртгэлд өөрчлөлт оруулах үйлчилгээнд 14.2 хувь, улсын бүртгэлд шинээр бүртгэх үйлчилгээг 12.1 хувь, лавлагаа тодорхойлолт авах үйлчилгээнд 8.4 хувь нь тус тус “мэдэхгүй” гэж үнэлсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг мэдэхгүй иргэдийн тоо үнэмлэхүй багассан нь харагдаж байна. Харин хуулийн этгээдүүдийн хувьд үндсэн чиг үүргийг нь “мэдэхгүй” гэж үнэлсэн нь улсын бүртгэлээс хасалт хийх үйлчилгээнд 13.6 хувь, улсын бүртгэлд өөрчлөлт оруулах үйлчилгээнд 9.2 хувь, улсын бүртгэлд шинээр бүртгэх үйлчилгээг 6.1, тамга тэмдгийн хяналтын хуудас авах үйлчилгээг 10.9 хувь нь “мэдэхгүй” гэж үнэлснийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.6 дахин багассан улсын бүртгэлийн үйлчилгээг мэддэг хуулийн этгээдүүд нэмэгдсэн байна.

3.2 Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийн үнэлгээ

Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийн үнэлгээг судалгаанд хамрагдсан нийт иргэд, хуулийн этгээдээс тодруулахад дараах үр дүн гарав.

Зураг 3.5

Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийн үнэлгээ

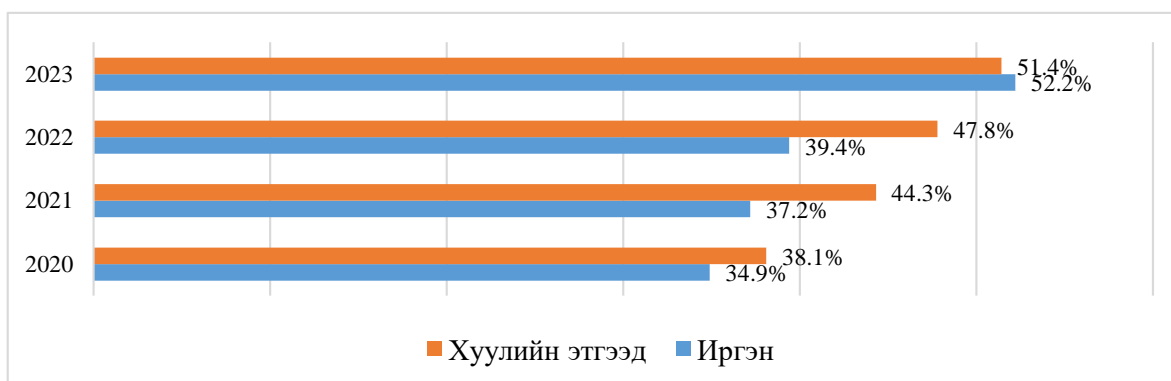
Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийг судалгаанд хамрагдсан иргэдээр үнэлүүлэхэд 1.0 хувь нь муу, 5.4 хувь нь муу, 29.3 хувь нь дундаж, 33.0 хувь нь сайн, 26.9 хувь нь маш сайн, 4.4 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Энэхүү үнэлгээ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад маш муу, муу үнэлгээ өгсөн иргэдийн хувь хэмжээ багассан дүр зургийг харуулж байна. Харин судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн хувьд 5.4 хувь нь маш муу, 8.9 хувь нь муу, 25.0 хувь нь дундаж, 33.0 хувь нь сайн, 19.3 хувь маш сайн, 8.4 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Энэхүү хуулийн этгээдийн үнэлгээ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хуулийн этгээдийн маш муу, муу гэж үнэлсэн үнэлгээ нь өссөн дүр зурагтай харагдаж байна. Үүнээс харахад улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имидж нь иргэдийн хувьд дундаас дээгүүр үнэлсэн байдал нь давуу байгаа бол хуулийн этгээдийн хувьд дундаас доогуур үнэлсэн нь өндөр хувь хэмжээг эзэлж байна.

3.3 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл, бэрхшээл

Энэ хэсэгт судалгаанд хамрагдсан нийт 664 иргэн, хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлэх хугацаанд ямар нэг хүндрэл, бэрхшээл үүссэн эсэхийг тодруулсан.

Зураг 3.6

Үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, өмнөх судалгааны жилүүдийн зэрэгцүүлэлт, хувиар

Сүүлийн жил судалгаанд хамрагдсан 454 иргэний 52.2 хувь нь тийм, 47.8 хувь нь үгүй гэж үнэлсэн. Харин судалгаанд хамрагдсан 230 хуулийн этгээдийн 51.4 хувь нь тийм, 48.6 хувь нь үгүй гэж хариулсан. Үүнээс харахад судалгаанд хамрагдсан нийт оролцогчдын дунджаар 51.8 хувьд нь үйлчилгээ авч буй хугацаанд хүндрэл, бэрхшээл үүсдэг гэж үзсэн. Харин өмнө жилийн судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлж харахад

хуулийн этгээдийн хувьд 4.6 пунктээр, иргэний хувьд 11.8 пунктээр өссөн үр дүн харагдаж байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлэхэд үүсэж буй хүндрэл бэрхшээлийг судалгаанд хамрагдсан иргэдээс тодруулахад доорх үр дүн гарав.

Зураг 3.7

Иргэдийн хувьд үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, хувиар

Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлж буй иргэдийн хувьд 23.5 хувь нь дараалал ихээс хугацаа алдсан, 15.6 хувь нь хариу хүлээж хугацаа алдсан, 13.7 хувь нь хариу хүлээж хугацаа алддаг, 7.7 хувь нь цахим хуудас, мэдээллийн самбарын мэдээлэл дутмаг, 9.8 хувь нь нотариатаар гэрчлүүлэх баримт олон, 6.1 хувь нь бөглөж байгаа маягтын мэдээлэл их, 6.9 хувь нь хураамж, төлбөр төлөх процесс хүндрэлтэй, 9.6 хувь нь үйлчилгээний цагийн хуваарь хязгаарлалттай гэж үнэлжээ.

Зураг 3.8

Хуулийн этгээдийн хувьд үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, хувиар

Улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлж буй хуулийн этгээдийн хувьд 22.5 хувь нь дараалал ихээс хугацаа алдсан, 9.4 хувь нь хариу хүлээж хугацаа алдсан, 16.0 хувь бүрдүүлэх баримт бичиг хэт олон, 11.5 хувь нь цахим хуудас, мэдээллийн самбарын мэдээлэл дутмаг, 9.6 хувь нь нотариатаар гэрчлүүлэх баримт олон, 7.0 хувь нь бөглөж байгаа маягтын мэдээлэл их, 7.8 хувь нь хураамж, төлбөр төлөх процесс хүндрэлтэй, 9.1 хувь нь хураамж, төлбөрийн хэмжээ их, 7.2 хувь нь үйлчилгээний цагийн хуваарь хязгаарлалттай гэж үнэлжээ.

Эдгээр хүндрэл, бэрхшээлийг өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлэн харуулбал дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3.1

**Үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл,
иргэн болон хуулийн этгээдийн ялгаатай байдлаар
2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар**

Үзүүлэлт	Иргэн			Хуулийн этгээд			Эд хөрөнгө (Иргэн)			Эд хөрөнгө (Байгууллага)		
	2022	2023	Өөрчлөлт	2022	2023	Өөрчлөлт	2022	2023	Өөрчлөлт	2022	2023	Өөрчлөлт
Дараалал ихээс хугацаа алдсан	22.1	23.5	1.6	12.2	22.5	10.3	24.1	23.9	-0.2	25.2	23.1	-2.1
Хариу хүлээж хугацаа алдсан	9.7	15.6	5.9	10.1	9.4	-0.7	20.1	24.3	4.2	14.2	15.4	1.2
Бүрдүүлэх баримт бичиг хэт олон	6.6	13.7	7.1	14.5	16.0	1.5	13.2	12.5	-0.7	23.4	25.3	2.1
Цахим хуудас, мэдээллийн самбарын мэдээлэл дутмаг	8.2	7.7	-0.5	13.2	11.5	-1.7	10.2	13.1	2.9	18.7	14.5	-4.2
Нотариатаар гэрчлүүлэх баримт олон	6.3	9.8	3.5	3.6	9.6	6.0	3.4	3.1	-0.3	6.4	5.8	-0.6
Бөглөж өгч буй маягтын мэдээлэл их	3.1	6.1	3.0	14.5	7.0	-7.5	7.3	6.4	-0.9	17.1	15.3	-1.8
Хураамж, төлбөрийн хэмжээ их	4.3	6.9	2.6	10.2	9.1	-0.9	5.3	4.1	1.2	9.2	6.2	-3.0
Хураамж, төлбөр төлөх процесс хүндрэлтэй	10.2	7.0	-3.2	6.3	7.8	1.5	13.8	10.9	-2.9	10.3	11.2	1.9

Улсын бүртгэлийн байгууллагын иргэний улсын бүртгэл, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн (иргэн, аж ахуй нэгж байгууллага) үйлчилгээнд тулгарч буй хүндрэл, бэрхшээлийг дээрх хүснэгтээр харууллаа. Иймээс үйлчилгээнд тулгамдаж буй хүндрэл, бэрхшээлүүд нь өмнөх жилийн мөн үеэс өссөн үзүүлэлттэй асуудлуудыг цаг тухайд нь шийдвэрлэж, хэрэглэгчдийг чирэгдэлгүй үйлчлэх тал дээр анхаарах хэрэгцээтэй байна.

4. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮНЭЛГЭЭ

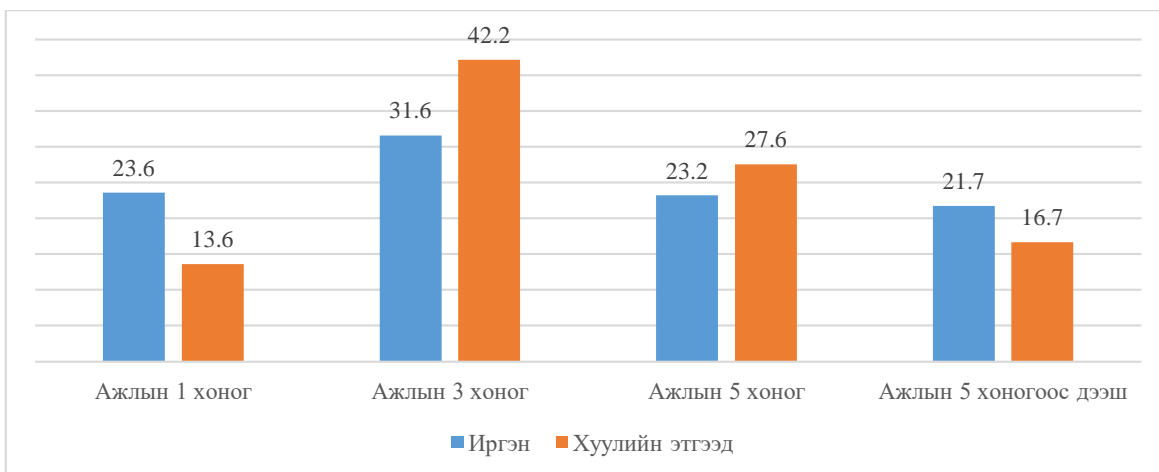
4.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарын үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг авахад шаардагдах хугацааг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 8.5 хувь нь маш муу, 11.5 хувь нь муу, 32.4 хувь нь дундаж, 27.8 хувь нь сайн, 13.2 хувь нь маш сайн, 6.5 хувь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 5.8 хувь нь маш муу, 16.0 хувь нь муу, 27.2 хувь нь дунд, 29.9 хувь нь сайн, 18.4 маш сайн, 2.6 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Үүнээс харахад судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчид нь өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад иргэдийн сэтгэл ханамжийн түвшин өндөр болсон нь харагдаж байна.

Улсын бүртгэлийн үйлчилгээг дунджаар ямар хугацаанд авч буйг судалгаанд хамрагдсан нийт 664 иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагаас тодруулахад дараах үр дүн гарав. Үүнд:

Зураг 4.1

Үйлчилгээ авч буй дундаж хугацаа, иргэн болон хуулийн этгээдийн ялгаатай байдлаар, хувиар

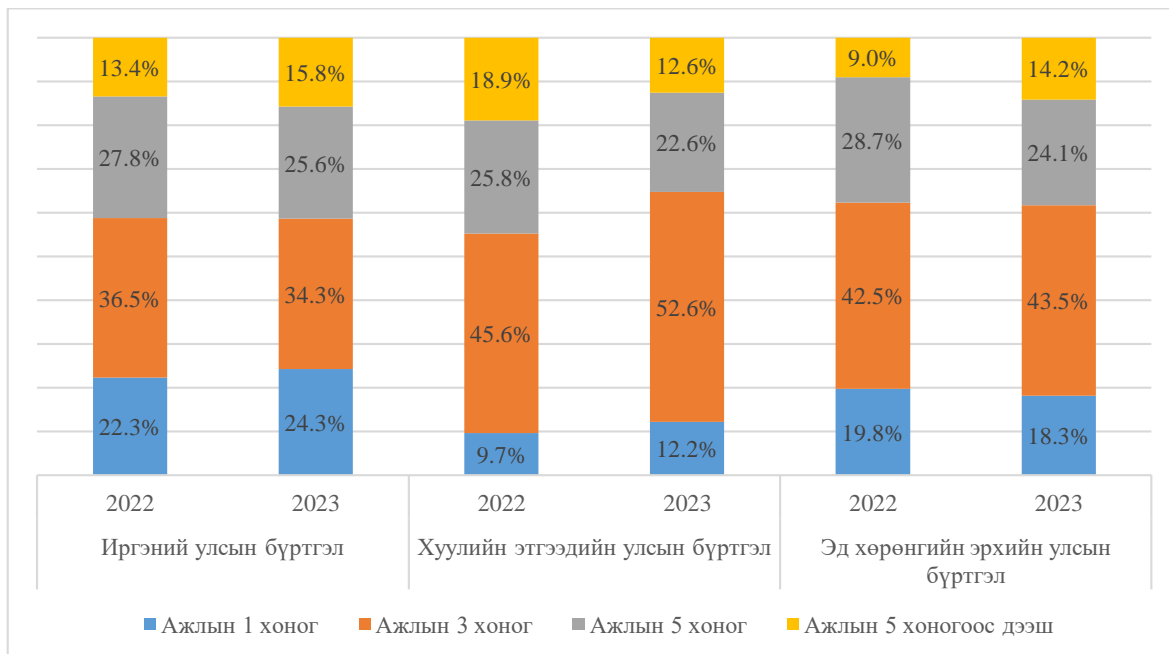

Судалгаанд хамрагдсан нийт иргэдийн 23.6 хувь нь ажлын 1 хоногт, 31.6 хувь нь ажлын 3 хоногт, 23.2 хувь нь ажлын 5 хоногт, 21.7 хувь нь ажлын 5 хоногоос дээш хугацаанд үйлчилгээ авдаг байна. Харин судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн хувьд 13.6 хувь нь ажлын 1 хоногт, 42.2 хувь нь ажлын 3 хоногт, 27.6 хувь нь ажлын 5 хоногт, 16.7 хувь нь ажлын 5 хоногоос дээш Улсын бүртгэлийн байгууллагын

үйлчилгээ авсан хугацааг бүртгэлийн төрлөөр нь өнгөрсөн оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлснийг доорх байдлаар харуулав.

Зураг 4.2

**Үйлчилгээ авч буй дундаж хугацаа, бүртгэлийн төрлөөр
2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар**

Иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээг өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлж үзэхэд ажлын 1 хоногт үйлчилгээ авч буй нь 2.0 пункт, ажлын 5-аас илүү хоногт үйлчилгээ авч буй нь 2.4 пунктээр өссөн бол ажлын 3 хоногт үйлчилгээ авч буй нь 2.3 пунктээр, ажлын 5 хоногт үйлчилгээ авч буй нь 2.2 пунктээр тус тус буурсан байна. Өөрөөр хэлбэл иргэний улсын бүртгэлийн үйлчилгээг ажлын 3 хоногт авч буй нь дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

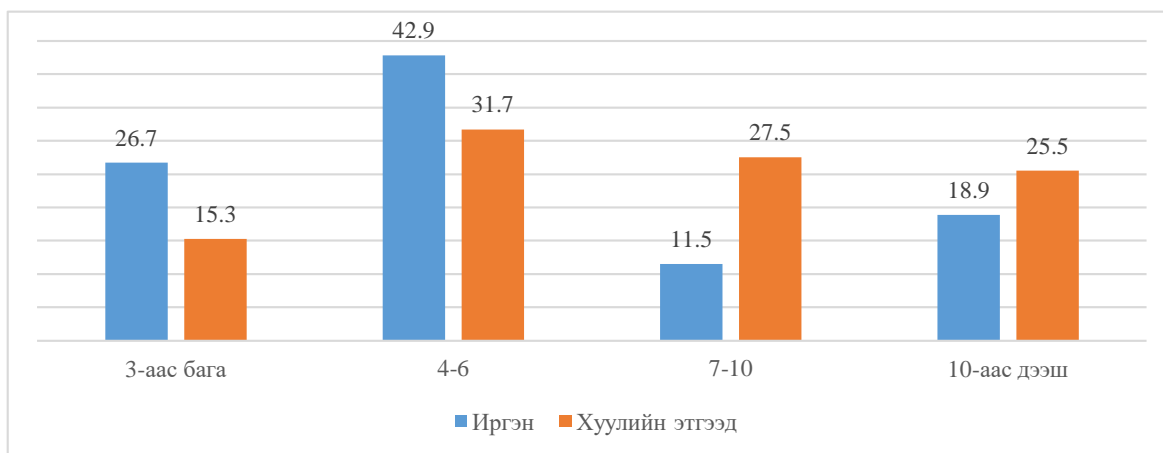
Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлж үзэхэд ажлын 1 хоногт үйлчилгээ авч буй нь 1.5 пункт, ажлын 3 хоногт үйлчилгээ авч буй нь 7.0 пунктээр тус тус өссөн ба ажлын 5 хоногт үйлчилгээ авч буй нь 3.2 пункт, ажлын 5-аас илүү хоногт үйлчилгээ авч буй нь 6.3 пунктээр буурсан байна. Өөрөөр хэлбэл хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг ажлын 3 хоногт авч буй нь дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг өмнөх оны судалгааны үр дүнтэй зэрэгцүүлж үзэхэд ажлын 1 хоногт үйлчилгээ авч буй нь 1.5 пункт, ажлын 5-аас дээш хоногт үйлчилгээ авч буй нь 0.8 пунктээр тус тус буурч, ажлын 3 хоногт

үйлчилгээ авч буй нь 1.0 пунктээр, ажлын 5-с дээш хоногт үйлчилгээ авч буй нь 5.2 пунктээр өссөн байна. Өөрөөр хэлбэл эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг ажлын 3 хоногт авч буй нь дийлэнх хэсгийг эзэлж байгаа ч ажлын 5-с дээш хоногт үйлчлүүлэгчдийн тоо нь өссөөр байна.

Зураг 4.3

Үйлчилгээ авч буй дундаж хугацаа, иргэн болон хуулийн этгээдийн ялгаатай байдлаар, хувиар

Судалгаанд хамрагдсан нийт иргэдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг авахад 26.7 хувь нь 3-аас бага, 42.9 хувь нь 4-6 төрлийн бичиг баримт, 11.5 хувь нь 7-10 төрлийн бичиг баримт, үлдэх 18.9 хувь нь 10-аас дээш тооны бичиг баримтыг бүрдүүлж үйлчлүүлж байна. Харин судалгаанд хамрагдсан хуулийн этгээдийн хувьд 15.3 хувь нь 3-аас бага, 31.7 хувь нь 4-6 төрлийн бичиг баримт, 27.5 хувь нь 7-10 төрлийн бичиг баримт, үлдэх 25.5 хувь нь 10-аас дээш тооны бичиг баримтыг бүрдүүлж үйлчлүүлдэг байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлэхэд дараах үндсэн үзүүлэлтээр тодорхойлно. Үүнд:

- Ажилтнуудын мэдлэг, мэргэжлийн болон зөвлөгөө өгөх чадвар
- Ажилтнууд нь нэг удаагийн хандалтаар асуудлыг шийдэж өгөхийг хичээдэг байдал
- Санал, хүсэлт, гомдол хүлээн авах тогтолцоо
- Эргэх холбоо, хариу үйлдэл гэсэн үзүүлэлтээр таван хэмжээст оноогоор нийт судалгаанд оролцогчдын үнэлгээг авахад дараах үр дүн гарав.

Зураг 4.4

**Үйлчилгээний чанарын үзүүлэлт
2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар**

Дээрх үзүүлэлтүүдээр улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлүүлэхэд ерөнхий үнэлгээ нь 4.29 (85.8%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны үнэлгээ болох 4.03 (80.6%)-аас 0.26 оноо буюу 5.2 пунктээр өсчээ.

Ажилтнуудын мэдлэг, мэргэжлийн болон зөвлөгөө өгөх чадвар 0.01 пунктээр, ажилтнууд нь нэг удаагийн хандалтаар асуудлыг шийдэж өгөхийг хичээдэг байдал нь 0.17 пунктээр, санал, хүсэлт, гомдол хүлээн авах тогтолцоо нь 0.05 пунктээр, эргэх холбоо, хариу мэдээлэл өгдөг байдал нь 0.02 пунктээр тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Нийт судалгаанд хамрагдсан иргэн, хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарт өгөх сэтгэл ханамжийн бодит үнэлгээг тооцоход дараах үр дүн гарав.

Хүснэгт 4.1

**Үйлчилгээний чанарын талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн
индексийн тооцоолол**

Д/д	Хүчин зүйлс	Ач холбогдол	Үнэлгээ	Ач холбогдолд (1-д суурилсан дундаж) С	Бодит үнэлгээ D=B*С
1	Ажилтнуудын мэдлэг, мэргэжлийн болон зөвлөгөө өгөх чадвар	4.79	4.37	1.17	4.92

2	Ажилтнууд нь нэг удаагийн хандалтаар асуудлыг шийдэж өгөхийг хичээдэг байдал	3.98	3.71	0.97	3.86
3	Санал, хүсэлт, гомдол хүлээн авах тогтолцоо	3.82	3.68	0.90	3.31
4	Эргэх холбоо, хариу үйлдэл	3.77	3.70	0.90	3.33
	Дундаж	4.09	3.87	0.99	3.86

Үйлчилгээний чанарын талаарх сэтгэл ханамжийн индексийг дараах томъёогоор тооцож олно.

$$\text{Ач холбогдлын түвшний дундаж: } \bar{x} = \frac{\sum x}{\sum p} = \frac{16.36}{4} = 4.09$$

$$\text{Үнэлгээний дундаж: } \bar{y} = \frac{\sum y}{\sum p} = \frac{15.42}{4} = 3.86$$

Ач холбогдлын 1-д суурилсан дунджийг олоход:

$$\bar{X}_1 = \frac{X_1}{\bar{x}} = \frac{4.79}{4.09} = 1.17$$

$$\bar{X}_2 = \frac{X_2}{\bar{x}} = \frac{3.98}{4.09} = 0.97$$

$$\bar{X}_3 = \frac{X_3}{\bar{x}} = \frac{3.68}{4.09} = 0.90$$

$$\bar{X}_4 = \frac{X_4}{\bar{x}} = \frac{3.70}{4.09} = 0.90$$

Хэрэглэгчийн бодит үнэлгээ:

$$Y'_1 = Y_1 * \bar{X}_1 = 4.79 * 1.17 = 4.92$$

$$Y'_2 = Y_2 * \bar{X}_2 = 3.98 * 0.97 = 3.86$$

$$Y'_3 = Y_3 * \bar{X}_3 = 3.68 * 0.90 = 3.31$$

$$Y'_4 = Y_4 * \bar{X}_4 = 3.70 * 0.90 = 3.33$$

$$CSI = \frac{\sum Y'}{\sum P} = \frac{15.42}{4} = 3.86$$

Судалгаанд оролцсон нийт иргэн болон хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарт өгөх ерөнхий сэтгэл ханамжийн индекс нь 3.86 оноотой гарч буй нь “Дундаас дээш” түвшинд байгааг илтгэж байна.

Зураг 4.5

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц

Дээрхи матрицаас харахад судалгаанд хамрагдсан оролцогчид нь ажилтнуудын мэдлэг, мэргэжлийн болон зөвлөгөө өгөх чадвар (4.92), ажилтнууд нь нэг удаагийн хандалтаар асуудлыг шийдэж өгөхийг хичээдэг байдал (3.86) санал, хүсэлт, гомдол хүлээн авах тогтолцоо (3.31), эргэх холбоо, хариу үйлдэл (3.33) хэмээн тус тус үнэлсэн нь сэтгэл ханамж дундаас дээгүүр байгааг илтгэж байна.

4.2 Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийн үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол

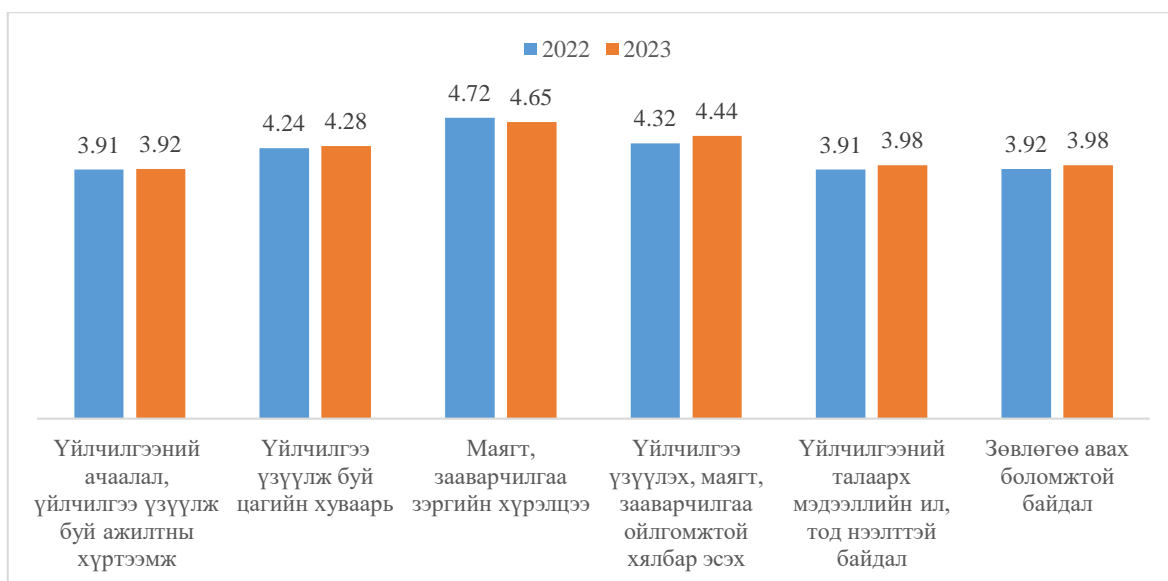
Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 11.1 хувь нь маш муу, 15.2 хувь нь муу, 24.2 хувь нь дундаж, 30.1 хувь нь сайн, 15.5 хувь нь маш сайн, 4.5 хувь нь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 6.8 хувь нь маш муу, 11.9 хувь нь муу, 26.2 хувь нь дунд, 31.0 хувь нь сайн, 18.4 хувь нь маш сайн, 5.8 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Үүнээс харахад иргэд болон хуулийн этгээдийн хувьд үйлчилгээний хүртээмжийг дундаас дээгүүр үнэлж буй хэсэг нь дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг үнэлэхэд дараах үндсэн үзүүлэлтээр тодорхойлно. Үүнд:

- Үйлчилгээний ачаалал, үйлчилгээ үзүүлж буй ажилтны хүртээмж
- Үйлчилгээ үзүүлж буй цагийн хуваарь
- Маягт, зааварчилгаа зэргийн хүрэлцээ
- Үйлчилгээ үзүүлэх маягт, зааварчилгаа, ойлгомжтой хялбар эсэх
- Үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал
- Хандсан асуудлын хүрээнд шаардлагатай мэдээ, мэдээлэл, зөвлөгөөг авах боломжтой байдал гэсэн үзүүлэлтээр таван хэмжээст оноогоор нийт судалгаанд оролцогчдын үнэлгээг авахад дараах үр дүн гарав.

Зураг 4.6

**Үйлчилгээний хүртээмжийн үзүүлэлт
2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар**

Дээрх үзүүлэлтүүдээр улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг үнэлүүлэхэд ерөнхий үнэлгээ нь 4.23 (84.6%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны үнэлгээ болох 4.22 (84.4%)-оос 0.01 оноо буюу 0.2 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Үйлчилгээний ачаалал, үйлчилгээ үзүүлж буй ажилтны хүртээмж нь 0.01 пунктээр, үйлчилгээ үзүүлж буй цагийн хуваарь нь 0.04 пунктээр, үйлчилгээ үзүүлэх маягт зааварчилгаа, ойлгомжтой байдал нь 0.12 пунктээр, үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил, тод нээлттэй байдал нь 0.07 пунктээр, улсын бүртгэлийн ажилтнаас

зөвлөгөө авах боломжтой байдал нь 0.06 пунктээр өссөн бол маягт, зааварчилгаа зэргийн хүрэлцээ нь 0.07 пунктээр буурсан өөрчлөлт харагдаж байна.

Нийт судалгаанд хамрагдсан оролцогчдын хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжид өгөх сэтгэл ханамжийн бодит үнэлгээг тооцоход дараах үр дүн гарав.

Хүснэгт 4.2

Үйлчилгээний хүртээмжийн талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол

Д/д	Хүчин зүйлс	Ач холбогдол	Үнэлгээ	Ач холбогдолд (1-д суурилсан дундаж) С	Бодит үнэлгээ D=B*C
1	Үйлчилгээний ачаалал, үйлчилгээ үзүүлж буй ажилтны хүртээмж	3.92	3.92	0.97	3.80
2	Үйлчилгээ үзүүлж буй цагийн хуваарь	4.28	4.12	1.06	4.54
3	Маягт, зааварчилгаа зэргийн хүрэлцээ	4.65	4.43	1.15	5.00
4	Үйлчилгээ үзүүлэх, маягт, зааварчилгаа ойлгомжтой хялбар эсэх	3.44	4.29	0.85	2.92
5	Үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил, тод нээлттэй байдал	3.98	4.00	0.98	3.90
	Дундаж	4.05	4.17	1.00	4.03

Үйлчилгээний хүртээмжийн талаарх сэтгэл ханамжийн индексийг дараах томъёогоор тооцож олно.

$$\text{Ач холбогдлын түвшний дундаж: } \bar{x} = \frac{\sum x}{\sum p} = \frac{20.27}{5} = 4.05$$

$$\text{Үнэлгээний дундаж: } \bar{y} = \frac{\sum y}{\sum p} = \frac{20.16}{5} = 4.03$$

Ач холбогдлын 1-д суурилсан дунджийг олоход:

$$\bar{X}_1 = \frac{x_1}{\bar{x}} = \frac{3.92}{4.05} = 0.97$$

$$\bar{X}_2 = \frac{x_2}{\bar{x}} = \frac{4.28}{4.05} = 1.06$$

$$\bar{X}_3 = \frac{x_3}{\bar{x}} = \frac{4.65}{4.05} = 1.15$$

$$\bar{X}_4 = \frac{x_4}{\bar{x}} = \frac{3.44}{4.05} = 0.85$$

$$\bar{X}_5 = \frac{X_5}{x} = \frac{3.98}{4.05} = 0.98$$

Хэрэглэгчийн бодит үнэлгээ:

$$Y'_1 = Y_1 * \bar{X}_1 = 3.92 * 0.97 = 3.80$$

$$Y'_2 = Y_2 * \bar{X}_2 = 4.28 * 1.06 = 4.54$$

$$Y'_3 = Y_3 * \bar{X}_3 = 4.65 * 1.15 = 5.00$$

$$Y'_4 = Y_4 * \bar{X}_4 = 3.44 * 0.85 = 2.92$$

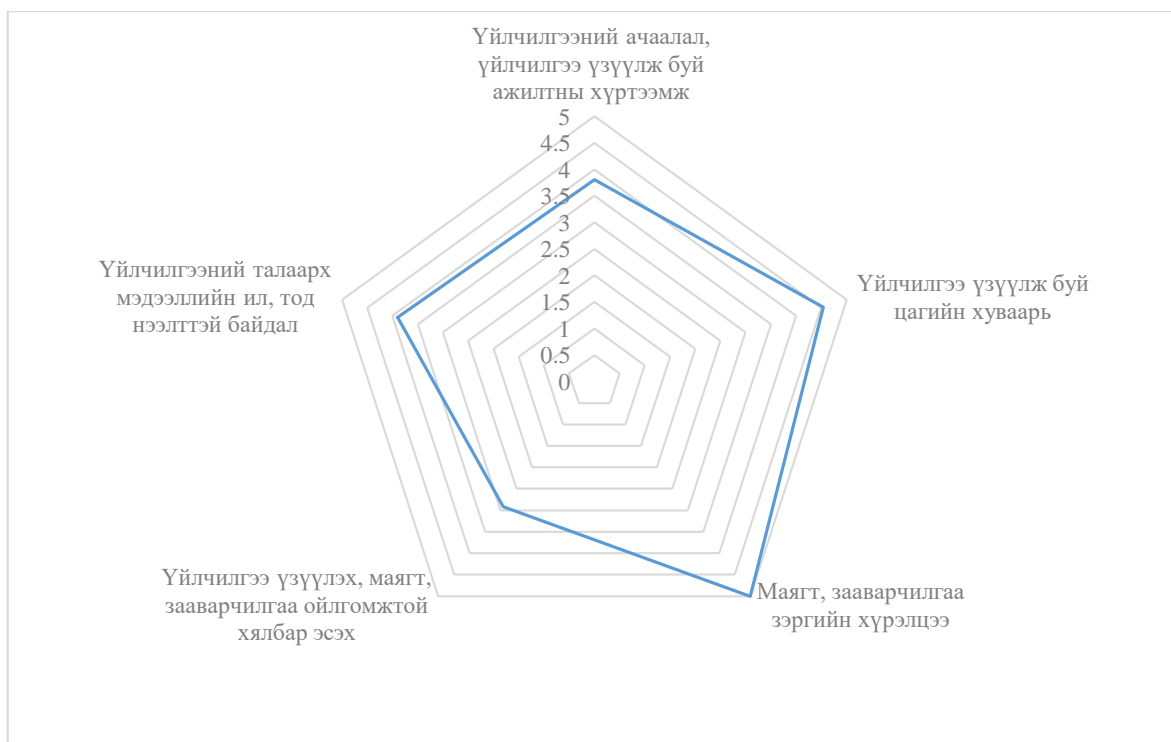
$$Y'_5 = Y_5 * \bar{X}_5 = 3.98 * 0.98 = 3.90$$

$$CSI = \frac{\sum Y'}{\sum P} = \frac{20.16}{5} = 4.03$$

Судалгаанд оролцсон нийт оролцогчдын хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжид өгөх ерөнхий сэтгэл ханамжийн индекс нь 4.03 оноотой гарч буй нь “Сайн” түвшинд байгааг илтгэж байна.

Зураг 4.7

Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц

Дээрхи матрицаас харахад судалгаанд хамрагдсан оролцогчид нь үйлчилгээний ачаалал, үйлчилгээ үзүүлж буй ажилтны хүртээмж (3.80), үйлчилгээ үзүүлж буй цагийн хуваарь (4.54), маягт, зааварчилгаа зэргийн хүрэлцээ (5.00),

үйлчилгээ үзүүлэх, маягт, зааварчилгаа ойлгомжтой хялбар эсэх (2.92), үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил, тод нээлттэй байдал (3.90) хэмээн тус тус үнэлсэн нь сэтгэл ханамж сайн байгааг илтгэж байна.

4.3 Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйн үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол

Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 7.8 хувь нь маш муу, 10.8 хувь нь муу, 24.0 хувь нь дундаж, 24.3 хувь нь сайн, 32.9 хувь нь маш сайн, 5.2 хувь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 6.8 хувь нь маш муу, 7.5 хувь нь муу, 16.3 хувь нь дунд, 34.4 хувь нь сайн, 28.9 хувь нь маш сайн, 6.1 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Үүнээс харахад иргэд болон хуулийн этгээдийн хувьд үйлчилгээний ажилтаны харилцаа, ёс зүйг “сайн” гэж үнэлж буй хэсэг нь дийлэнх хэсгийг эзэлж байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйг дараах үндсэн үзүүлэлтээр тодорхойлно. Үүнд:

- Үйлчлүүлэгчдэд туслахад бэлэн, түргэн шуурхай үйлчлэх байдал
- Эелдэг, таатай харилцаа
- Бүх үйлчлүүлэгчтэй ижил, тэгш харилцах
- Ажилдаа хариуцлагатай ханддаг байдал
- Зөвлөгөө өгч, чирэгдэлгүй үйлчлэх
- Ажилтнуудын цаг баримтлах, цагийн зөв зохион байгуулах чадвар
- Шударга байх, хууль дээдлэх гэсэн үзүүлэлтээр таван хэмжээст оноогоор нийт судалгаанд оролцогчдын үнэлгээг авахад дараах үр дүн гарав.

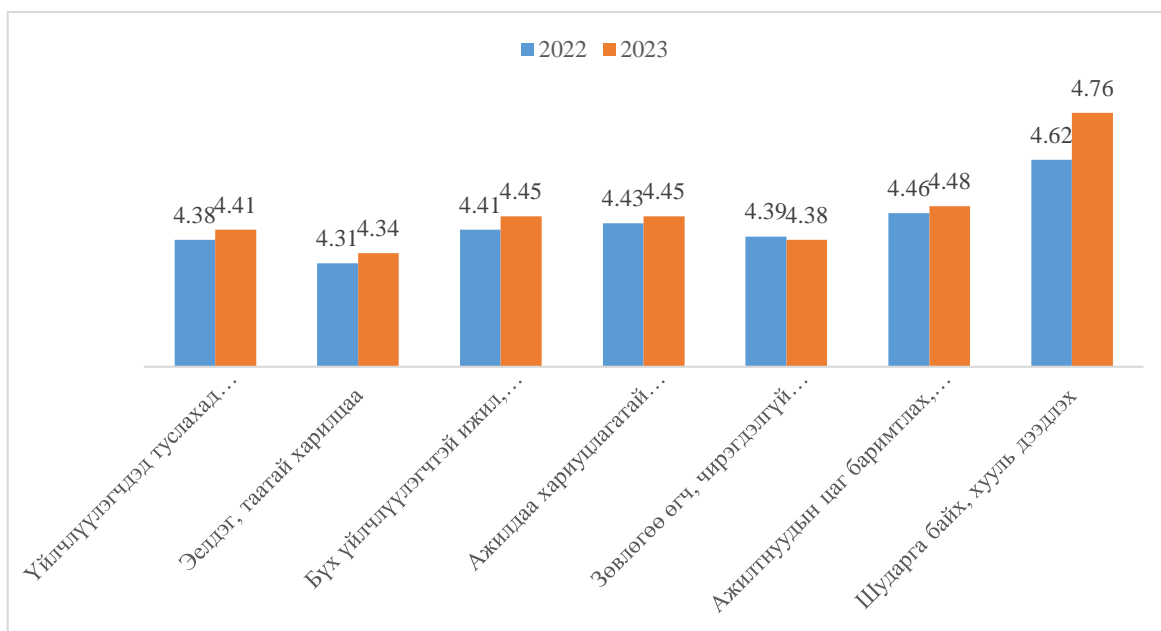
Дээрх үзүүлэлтүүдээр улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний ажилтаны соёл, ёс зүйг үнэлүүлэхэд ерөнхий үнэлгээ нь 4.47 (89.4%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны үнэлгээ болох 4.43 (88.6%) ээс 0.04 оноо буюу 0.8 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хэрэглэгчдэд зөвлөгөө өгч, чирэгдэлгүй үйлчлэх нь 0.01 пунктээр буурсан байхад бүх үйлчлүүлэгчдэд туслахад бэлэн, түргэн шуурхай үйлчлэх байдал нь 0.03 пунктээр, эелдэг, таатай харилцаа 0.03 пунктээр, ажилдаа хариуцлагатай ханддаг

байдал нь 0.02 пунктээр, ажилтнуудын цаг баримтлах, цагийг зохион байгуулах байдал нь 0.02 пунктээр, шударга байх, хууль дээдлэх байдал нь 0.14 пунктээр тус тус өссөн өөрчлөлт харагдаж байна.

Зураг 4.8

**Үйлчилгээний ажилтны харилцааны соёл, ёс зүй
2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар**

Нийт судалгаанд хамрагдсан иргэн, хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтнуудын харилцааны соёл, ёс зүйд өгөх сэтгэл ханамжийн бодит үнэлгээг тооцоход дараах үр дүн гарав.

Хүснэгт 4.3

**Ажилтны харилцаа, ёс зүйн талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн
индексийн тооцоолол**

Д/д	Хүчин зүйлс	Ач холбогдол	Үнэлгээ	Ач холбогдолд (1-д суурилсан дундаж) С	Бодит үнэлгээ D=B*С
1	Үйлчлүүлэгчдэд туслахад бэлэн, түргэн шуурхай үйлчлэх байдал	4.41	4.32	0.99	4.37
2	Эелдэг, таатай харилцаа	4.34	4.26	0.92	3.79
3	Бүх үйлчлүүлэгчтэй ижил, тэгш харилцах	4.45	4.39	0.99	4.41
4	Ажилдаа хариуцлагатай ханддаг байдал	4.45	4.38	0.99	4.41

5	Зөвлөгөө өгч, чирэгдэлгүй үйлчлэх	4.38	4.28	0.98	4.29
6	Ажилтнуудын цаг баримтлах, цагийн зөв зохион байгуулах чадвар	4.48	4.11	1.00	4.48
7	Шударга байх, хууль дээдлэх	4.76	4.28	1.01	4.81
	Дундаж	4.47	4.36	0.98	4.36

Ажилтаны харилцааны соёл, ёс зүйн талаарх сэтгэл ханамжийн индексийг дараах томъёогоор тооцож олно.

$$\text{Ач холбогдлын түвшний дундаж: } \bar{x} = \frac{\sum x}{\sum p} = \frac{31.27}{7} = 4.47$$

$$\text{Үнэлгээний дундаж: } \bar{y} = \frac{\sum y}{\sum p} = \frac{30.56}{7} = 4.36$$

Ач холбогдлын 1-д суурилсан дунджийг олоход:

$$\bar{X}_1 = \frac{X_1}{\bar{x}} = \frac{4.41}{4.47} = 0.99$$

$$\bar{X}_2 = \frac{X_2}{\bar{x}} = \frac{4.12}{4.47} = 0.92$$

$$\bar{X}_3 = \frac{X_3}{\bar{x}} = \frac{4.45}{4.47} = 0.99$$

$$\bar{X}_4 = \frac{X_4}{\bar{x}} = \frac{4.45}{4.47} = 0.99$$

$$\bar{X}_5 = \frac{X_5}{\bar{x}} = \frac{4.38}{4.47} = 0.98$$

$$\bar{X}_6 = \frac{X_6}{\bar{x}} = \frac{4.48}{4.47} = 1.00$$

$$\bar{X}_7 = \frac{X_7}{\bar{x}} = \frac{4.76}{4.47} = 1.01$$

Хэрэглэгчийн бодит үнэлгээ:

$$Y'_1 = Y_1 * \bar{X}_1 = 4.41 * 0.99 = 4.37$$

$$Y'_2 = Y_2 * \bar{X}_2 = 4.12 * 0.92 = 3.79$$

$$Y'_3 = Y_3 * \bar{X}_3 = 4.45 * 0.99 = 4.41$$

$$Y'_4 = Y_4 * \bar{X}_4 = 4.45 * 0.99 = 4.41$$

$$Y'_5 = Y_5 * \bar{X}_5 = 4.38 * 0.98 = 4.29$$

$$Y'_6 = Y_6 * \bar{X}_6 = 4.48 * 1.00 = 4.48$$

$$Y'_7 = Y_7 * \bar{X}_7 = 4.76 * 1.01 = 4.81$$

$$CSI = \frac{\sum Y'}{\sum P} = \frac{30.12}{7} = 4.36$$

Судалгаанд оролцсон нийт оролцогчдын хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтнуудын харилцааны ёс зүй, соёлд өгөх ерөнхий сэтгэл ханамжийн индекс нь 4.36 оноотой гарч буй нь “Сайн” түвшинд байгааг илтгэж байна.

Зураг 4.9

Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтнуудын харилцааны ёс зүй, соёлыг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц

Дээрхи матрицаас харахад судалгаанд хамрагдсан оролцогчид нь үйлчлүүлэгчдэд туслахад бэлэн, түргэн шуурхай үйлчлэх байдал (4.37), эелдэг таатай харилцаа (3.79), бүх үйлчлүүлэгчтэй ижил, тэгш харилцах байдал (4.41), ажилдаа хариуцлагатай ханддаг байдал (4.41), зөвлөгөө өгч, чирэгдэлгүй үйлчлэх байдал (4.29), ажилтнуудын цаг баримтлах, цаг зохион байгуулах чадвар (4.48), шударга байх, хууль дээдлэх байдал (4.81) хэмээн тус тус үнэлсэн нь сэтгэл ханамж сайн байгааг илтгэж байна.

4.4 Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийн үнэлгээ ба хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол

Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 9.1 хувь нь маш муу, 9.1 хувь нь муу, 24.3 хувь нь дундаж, 33.0 хувь нь сайн, 20.4 хувь нь маш сайн, 3.7 хувь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 5.1 хувь нь маш муу, 11.9 хувь нь муу, 25.2 хувь нь дунд, 24.8 хувь нь сайн, 26.5 хувь нь маш сайн, 6.5 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Үүнээс

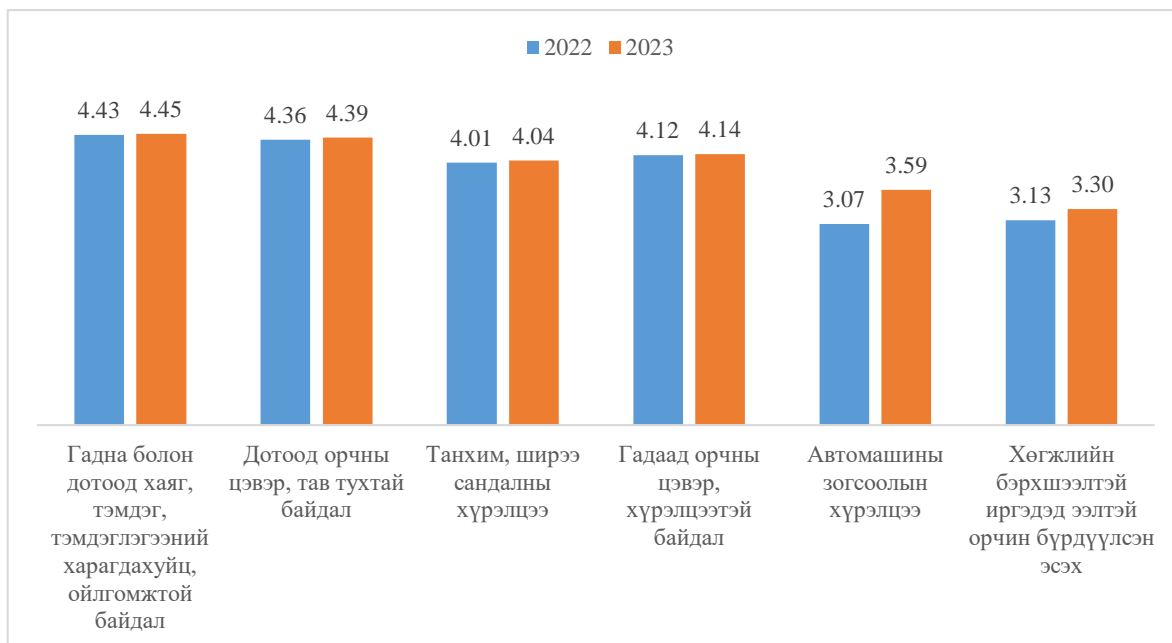
харахад иргэд болон хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад өссөн дүр зураг харагдаж байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийг дараах үндсэн үзүүлэлтээр тодорхойлно. Үүнд:

- Гадна болон дотоод хаяг, тэмдэг, тэмдэглэгээний харагдахуйц, ойлгомжтой байдал
- Дотоод орчны цэвэр, тав тухтай байдал
- Танхим, ширээ сандалны хүрэлцээ
- Гадаад орчны цэвэр, хүрэлцээтэй байдал
- Автомашины зогсоолын хүрэлцээ
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ээлтэй орчин бүрдүүлсэн эсэх гэсэн үзүүлэлтээр таван хэмжээст оноогоор нийт судалгаанд оролцогчдын үнэлгээг авахад дараах үр дүн гарав.

Зураг 4.10

**Байгууллагын орчин нөхцлийг үнэлсэн байдал
2022 болон 2023 оны зэрэгцүүлсэн байдлаар**

Дээрх үзүүлэлтүүдээр улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийг үнэлүүлэхэд ерөнхий үнэлгээ нь 4.29 (85.8%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны үнэлгээ болох 3.85 (77.0%)-аас 0.44 оноо буюу 7.8 пунктээр өссөн байна.

Гадна болон дотоод хаяг, тэмдэг, тэмдэглэгээний харагдахуйц, ойлгомжтой байдал нь 0.02 пунктээр, дотоод орчны цэвэр, тав тухтай байдал 0.03 пунктээр, танхим ширээ сандалны хүрэлцээ 0.03 пунктээр, гадаад орчны цэвэр, хүрэлцээтэй байдал 0.02 пунктээр, автомашины зогсоолын хүрэлцээ 0.52 пунктээр, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд таатай орчин бүрдүүлсэн байдал 0.17 пунктээр тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Нийт судалгаанд хамрагдсан иргэн, хуулийн этгээдийн хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцөлд өгөх сэтгэл ханамжийн бодит үнэлгээг тооцоход дараах үр дүн гарав.

Хүснэгт 4.4

Байгууллагын орчин нөхцлийн талаарх хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн тооцоолол

Д/д	Хүчин зүйлс	Ач холбогдол	Үнэлгээ	Ач холбогдолд (1-д суурилсан дундаж) С	Бодит үнэлгээ D=B*C
1	Гадна болон дотоод хаяг, тэмдэг, тэмдэглэгээний харагдахуйц, ойлгомжтой байдал	4.45	4.05	1.12	5.00
2	Дотоод орчны цэвэр, тав тухтай байдал	4.39	4.21	1.10	4.63
3	Танхим, ширээ сандалны хүрэлцээ	4.04	3.88	1.00	3.88
4	Гадаад орчны цэвэр, хүрэлцээтэй байдал	4.14	3.78	1.04	3.90
5	Автомашины зогсоолын хүрэлцээ	3.59	3.32	0.90	2.99
6	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ээлтэй орчин бүрдүүлсэн эсэх	3.30	3.38	0.83	2.80
	Дундаж	3.99	3.77	0.99	3.87

Байгууллагын орчин нөхцлийн талаарх сэтгэл ханамжийн индексийг дараах томъёогоор тооцож олно.

$$\text{Ач холбогдлын түвшний дундаж: } \bar{x} = \frac{\sum x}{\sum p} = \frac{23.91}{6} = 3.99$$

$$\text{Үнэлгээний дундаж: } \bar{y} = \frac{\sum y}{\sum p} = \frac{22.62}{6} = 3.77$$

Ач холбогдлын 1-д суурилсан дунжийг олоход

$$\bar{X}_1 = \frac{X_1}{\bar{x}} = \frac{4.45}{3.99} = 1.12$$

$$\bar{X}_2 = \frac{X_2}{\bar{x}} = \frac{4.39}{3.99} = 1.10$$

$$\bar{X}_3 = \frac{X_3}{\bar{x}} = \frac{4.04}{3.99} = 1.00$$

$$\bar{X}_4 = \frac{X_4}{\bar{x}} = \frac{4.14}{3.99} = 1.04$$

$$\bar{X}_5 = \frac{X_5}{\bar{x}} = \frac{3.59}{3.99} = 0.90$$

$$\bar{X}_6 = \frac{X_6}{\bar{x}} = \frac{3.30}{3.99} = 0.83$$

Хэрэглэгчийн бодит үнэлгээ:

$$Y'_1 = Y_1 * \bar{X}_1 = 4.05 * 1.12 = 5.00$$

$$Y'_2 = Y_2 * \bar{X}_2 = 4.21 * 1.10 = 4.63$$

$$Y'_3 = Y_3 * \bar{X}_3 = 3.88 * 1.00 = 3.88$$

$$Y'_4 = Y_4 * \bar{X}_4 = 3.78 * 1.04 = 3.90$$

$$Y'_5 = Y_5 * \bar{X}_5 = 3.32 * 0.90 = 2.99$$

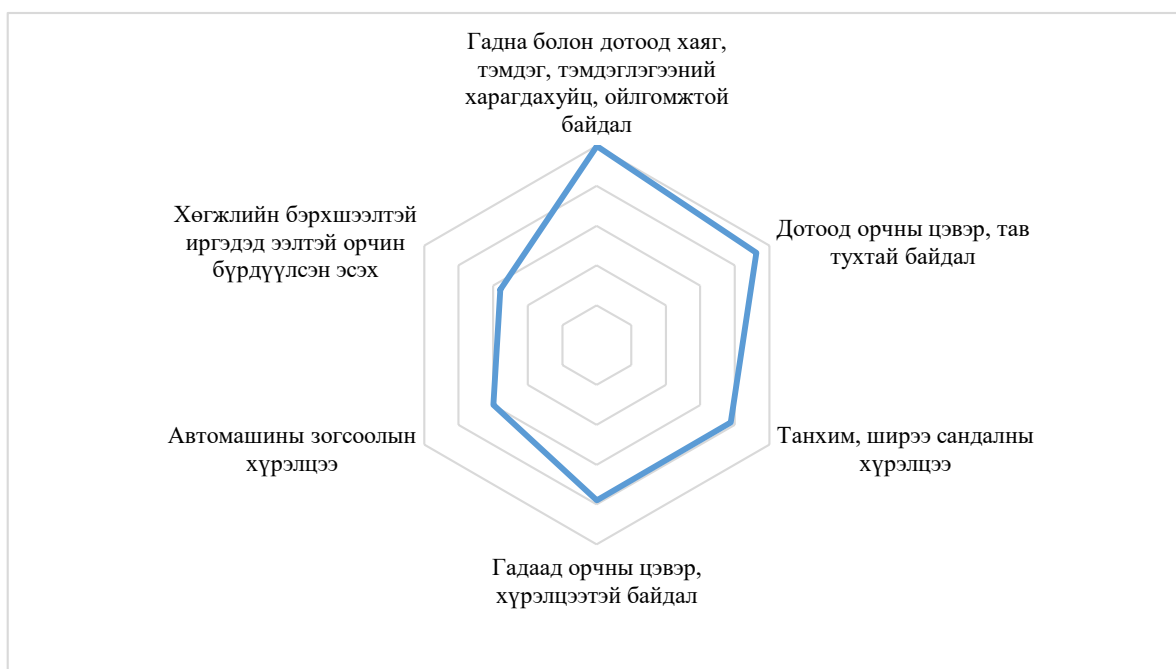
$$Y'_6 = Y_6 * \bar{X}_6 = 3.38 * 0.83 = 2.80$$

$$ESI = \frac{\sum Y'}{\sum P} = \frac{23.20}{6} = 3.87$$

Судалгаанд оролцсон нийт оролцогчдын хувьд улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцөлд өгөх ерөнхий сэтгэл ханамжийн индекс нь 3.87 оноотой гарч буй нь “Дундаас дээгүүр” түвшинд байгааг илтгэж байна.

Зураг 4.11

Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийг үнэлсэн хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн индексийн матриц

Дээрхи матрицаас харахад судалгаанд хамрагдсан оролцогчид нь гадна болон дотоод хаяг, тэмдэг, тэмдэглэгээний харагдахуйц, ойлгомжтой байдал (5.00), дотоод орчны цэвэр, тав тухтай байдал (4.63), танхим, ширээ сандалны хүрэлцээ (3.88), гадаад орчны цэвэр, хүрэлцээтэй байдал (3.90), зөвлөгөө өгч, автомашины зогсоолын хүрэлцээ (2.99), хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ээлтэй орчин бүрдүүлсэн эсэх (2.80) хэмээн тус тус үнэлсэн нь сэтгэл ханамж сайн байгааг илтгэж байна.

Судалгааны тайлангийн энэхүү хэсэгт улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийн талаарх үнэлгээг 4 дэд хэсэгт (үйлчилгээний чанар, үйлчилгээний хүртээмж, ажилтаны харилцааны ёс зүй, соёл, орчин нөхцөл) нарийвчлан судалж, үзүүлэлт бүр дээр сэтгэл ханамжийн тооцооллыг гүйцэтгэж, өмнөх оны судалгааны үр дүнгүүдтэй харьцуулахад доорх үр дүн гарав.

Хүснэгт 4.5

Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны хэрэглэгчийн ерөнхий үнэлгээ

Хэрэглэгчийн үнэлгээ	Оноо
Үйлчилгээний чанарын үнэлгээ	4.29
Үйлчилгээний хүртээмжийн үнэлгээ	4.23
Үйлчилгээний ажилтны харилцаа, ёс зүйн үнэлгээ	4.47
Үйлчилгээний орчин, нөхцлийн үнэлгээ	4.29
Дундаж	4.32

Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагааны чиглэл бүрээр нь үнэлүүлэхэд ерөнхий дундаж үнэлгээ нь 4.32 (86.4%) гарчээ. Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны 2022 оны үйл ажиллагаа нь 4.29 (85.8%) байсан бол энэ онд 0.03 пункт буюу 0.6 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

5. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН 2023 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН СУДАЛГААНЫ ДҮГНЭЛТ, САНАЛ ЗӨВЛӨМЖҮҮД

5.1 Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагаанд хэрэглэгчийн үнэлгээ хийсэн судалгааны дүгнэлт

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас хэрэгжүүлж байгаа бодлого, үйл ажиллагааны гүйцэтгэл, үр дүн болон иргэд, аж ахуй нэгжид хүргэдэг үйлчилгээ чанартай, хүртээмжтэй, хүнд сурталгүй шуурхай байгаа эсэх талаар иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагуудаас танигдалт, сэтгэл ханамж, хандлагыг тандан судалж, түүний үр дүнд зарим тоон шинжилгээг хийсний үндсэн дээр цаашид үйл ажиллагааг сайжруулах чиглэлийн бодлого, үйл ажиллагаанд санал дэвшүүлэх зорилгын хүрээнд судлагдсан “Хэрэглэгчийн үнэлгээ”-ний судалгааг Монгол улсын нийт нутаг дэвсгэрийг хамруулан 664 иргэн, хуулийн этгээдийг хамруулан судалсан. Тус судалгааг иргэний улсын бүртгэл, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл гэсэн 3 чиглэлд хийсэн. Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагааны хэрэглэгчийн үнэлгээний судалгааны үр дүнд тулгуурлан дараах дүгнэлтүүдийг хүргүүлж байна.

- Энэхүү судалгааны агуулгын дагуух үр дүнд тулгуурлан, судалгаанд оролцогчдын санал, хүсэлтэд үндэслэн байгууллагын танигдсан байдал, үйлчилгээний чанар, үйлчилгээний хүртээмж, ажилтаны харилцааны ёс зүй, байгууллагын орчин нөхцөл гэсэн дэд хэсэг бүрээр нь нэгтгэн дүгнэхэд 2023 оны үйл ажиллагааны ерөнхий дундаж үнэлгээ нь 4.32 (86.4%) гарчээ. Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны 2022 оны үйл ажиллагаа нь 4.29 (85.8%) байсан бол энэ онд 0.03 пункт буюу 0.6 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.
- Хэрэглэгчид бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааг хэр хэмжээнд мэддэг байдлын үнэлүүлэхэд 80 орчим хувь нь дундаас дээш түвшний мэдлэгтэй байгааг харуулсан. Өмнөх онтой зэрэгцүүлэхэд хэрэглэгчийн мэдлэгийн түвшин тодорхой хэмжээгээр өссөн хандлагатай байна. Мөн бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг авч буй хуулийн этгээдүүдийн мэдлэг нь иргэдээс харьцангуй өндөр байгаа нь өмнөх жилийн мөн үетэй ижил байна.

- Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг авахад шаардагдах хугацааг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 8.5 хувь нь маш муу, 11.5 хувь нь муу, 32.4 хувь нь дундаж, 27.8 хувь нь сайн, 13.2 хувь нь маш сайн, 6.5 хувь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 5.8 хувь нь маш муу, 16.0 хувь нь муу, 27.2 хувь нь дунд, 29.9 хувь нь сайн, 18.4 маш сайн, 2.6 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Үүнээс харахад судалгаанд хамрагдсан нийт хэрэглэгчид нь өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад иргэдийн сэтгэл ханамжийн түвшин өндөр болсон нь харагдаж байна. 2023 оны улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлүүлэхэд 4.29 (85.8%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны мөн үеийн үнэлгээнээс 4.03 (80.6%)-аас 0.26 оноо буюу 5.2 пунктээр өсчээ.
- Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 11.1 хувь нь маш муу, 15.2 хувь нь муу, 24.2 хувь нь дундаж, 30.1 хувь нь сайн, 15.5 хувь нь маш сайн, 4.5 хувь нь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 6.8 хувь нь маш муу, 11.9 хувь нь муу, 26.2 хувь нь дунд, 31.0 хувь нь сайн, 18.4 хувь нь маш сайн, 5.8 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Үүнээс харахад иргэд болон хуулийн этгээдийн хувьд үйлчилгээний хүртээмжийг дундаас дээгүүр үнэлж буй хэсэг нь дийлэнх хэсгийг эзэлж байна. 2023 оны улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлүүлэхэд 4.23 (84.6%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны үнэлгээнээс 4.22 (84.4%)-оос 0.01 оноо буюу 0.2 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.
- Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 7.8 хувь нь маш муу, 10.8 хувь нь муу, 24.0 хувь нь дундаж, 24.3 хувь нь сайн, 32.9 хувь нь маш сайн, 5.2 хувь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 6.8 хувь нь маш муу, 7.5 хувь нь муу, 16.3 хувь нь дунд, 34.4 хувь нь сайн, 28.9 хувь нь маш сайн, 6.1 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Үүнээс харахад иргэд болон хуулийн этгээдийн хувьд үйлчилгээний ажилтаны харилцаа, ёс зүйг “сайн” гэж үнэлж буй хэсэг нь дийлэнх хэсгийг эзэлж байна. Дээрх үзүүлэлтүүдээр улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний ажилтаны соёл, ёс зүйг үнэлүүлэхэд ерөнхий үнэлгээ нь 4.47 (89.4%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны үнэлгээ болох 4.43 (88.6%) ээс 0.04 оноо буюу 0.8 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

- Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийг нийт судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 9.1 хувь нь маш муу, 9.1 хувь нь муу, 24.3 хувь нь дундаж, 33.0 хувь нь сайн, 20.4 хувь нь маш сайн, 3.7 хувь мэдэхгүй гэсэн байр сууриа илэрхийлсэн. Харин хуулийн этгээдийн хувьд 5.1 хувь нь маш муу, 11.9 хувь нь муу, 25.2 хувь нь дунд, 24.8 хувь нь сайн, 26.5 хувь нь маш сайн, 6.5 хувь нь мэдэхгүй гэж үнэлсэн. Дээрх үзүүлэлтүүдээр улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцлийг үнэлүүлэхэд ерөнхий үнэлгээ нь 4.29 (85.8%) үнэлгээтэй байгаа нь өмнөх оны үнэлгээ болох 3.85 (77.0%)-аас 0.44 оноо буюу 7.8 пунктээр өссөн байна.

Иймд хэрэглэгчийн үнэлгээний судалгааны үр дүнд тулгуурлан бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах чиглэлээр дараах дэд хэсэг бүрт санал, зөвлөмжийг дэвшүүлж байна.

5.2 Байгууллагын танигдсан байдал болон хэрэглэгчийн үнэлгээг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд

Хэрэглэгчдэд бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааг таниулах, мэдээлэл авч буй эх сурвалжуудыг нэмэгдүүлэх чиглэлд дараах санал, зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

- Бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг иргэдэд таниулах чиглэлд онцгой анхаарч, мэдээлэл өгөх эх үүсвэрүүдийг өөрчлөх, орчин цагийн хэрэглэгчдэд нийцсэн албан ёсны мэдээллийн сувгуудыг сонгон ашиглах
- Хэрэглэгчид нь мэдээллийг нийгмийн сүлжээ (Facebook, Twitter), байгууллагын веб хуудас, аппликэйшн зэрэг орчин цагийн зар сурталчилгааны хэрэглсүүдийг түлхүү сонгон хэрэглэж байгаа учраас тэр чиглэлийн сувгуудыг ашиглахад анхаарах
- Бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг олон нийтэд цацаж байгаа өнөөгийн байдлыг илүү сайжруулж, олон төрлийн сувгуудаар мэдээллийг цацах хэрэгцээ байгааг анхаарч, байгууллагын мэдээллийг түгээх зардлыг нэмэгдүүлэн төсөвлөх
- Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааг иргэд болон хуулийн этгээдүүдэд хоногшуулах, байгууллагын өнгө төрх, имиджээр бусад төрийн байгууллагуудаас ялгарах

- Улсын бүртгэлийн үйлчилгээг цахимаар авч буй хэрэглэгчийн тоо жилээс жилд өсөж буйтай холбоотойгоор E-Mongolia цахим порталын зарим төрлийн үйлчилгээг илүү хялбаршуулах, бүх цэгүүдийн ТҮЦ машины бүрэн ажиллагаанд анхаарч ажиллах, нэг цэгийн үйлчилгээний төвд байрлах бүртгэгчийн тоог нэмэгдүүлэх
- Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээнд тулгарч буй хэрэглэгчдэд хүндрэл, чирэгдэл бий болгож байгаа зарим асуудалд (дараалал ихээхэн хугацаа алддаг, хариу хүлээж хугацаа алддаг, дараалал ихтэйгээс хугацаа алддаг, бүрдүүлэх бичиг баримт их, нотариатаар гэрчлүүлэх баримт их гэх мэт) олон улсын чиг хандлагыг судалж, шат дараалсан сайжруулах чиглэлийн бодлогын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх зэрэг санал, зөвлөмжийг судалгааны үр дүн, судалгаанд оролцогчдоос ирүүлсэн хүсэлт, гомдолд тулгуурлан дэвшүүлж байна.

5.3 Үйлчилгээний чанарыг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд

Бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг илүү сайжруулахын тулд дараах санал, зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

- Үйлчилгээ авч буй хэрэглэгчдэд мэдээллийг тодорхой өгч, нэг удаагийн хандалтаар асуудлыг хүндрэл, хүнд сурталгүйгээр өгдөг байх
- Төрийн үйлчилгээний ачаалалтай байдлаас үүдэлтэйгээр нэг үйлчилгээний ажилтанд ноогдох үйлчлүүлэгчийн тоог стандартчилах, шаардлагатай бол орон тоог нэмэгдүүлэх
- Үйлчилгээ үзүүлж буй хугацааг богиносгох чиглэлд анхаарч, олон өдөр шаардагддаг үйлчилгээний тоог бууруулах
- Үйлчилгээ авахад хэрэглэгчдэд чирэгдэл үүсгэж буй олон төрлийн баримт болон нотариат хийлгэсэн байх шаардлагатай материалын тоог багасгах, цаашид баримт, материалыг цахимжуулах, түүнийг үйлчилгээнд хэвшүүлэх
- Үйлчилгээний талаарх санал, гомдол хүлээн авах тогтолцоог сайжруулж, иргэд болон хуулийн этгээдтэй үйлчилгээний стандартын дагуу эргэх холбоотой ажиллах зэрэг санал, зөвлөмжийг судалгааны үр дүн, судалгаанд оролцогчдоос ирүүлсэн хүсэлт, гомдолд тулгуурлан дэвшүүлж байна.

5.4 Үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд

Бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах чиглэлд дараах санал, зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

- Улсын хэмжээнд бүртгэлийн үйлчилгээ үзүүлж буй бүх цэгүүдэд дугаар олгох машиныг байршуулах, үйлчилгээг цэгцтэй зохион байгуулах
- Үйлчилгээ үзүүлж буй нэг цэгийн үйлчилгээ, бүртгэлийн хэлтсүүдэд хэрэглэгчдийг хүндрэл, чирэгдэлгүй үйлчлүүлэх нөхцлөөр хангах, сонгосон үйлчилгээний талаарх дэлгэрэнгүй тайлбар өгөх хөтөч мэргэжилтнийг бий болгох
- Газар зүйн байршил, хүн амын тоо зэргээс хамааралтайгаар аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн нэг цэгийн үйлчилгээний төв, бүртгэлийн хэлтэс, ТҮЦ машины тоог нэмэгдүүлэх
- Цахим, онлайн-ар үзүүлэх боломжтой үйлчилгээний төрлийг нэмэх зэрэг санал, зөвлөмжийг судалгааны үр дүн, судалгаанд оролцогчдоос ирүүлсэн хүсэлт, гомдолд тулгуурлан дэвшүүлж байна.
- Хэрэглэгчдэд ихээхэн чирэгдэл үүсгэж буй үйлчилгээний төлбөр, хураамж төлөх, баримт материалыг нотариатжуулах зэрэг асуудлуудыг цахим байдлаар шийдэх боломжийг эрэлхийлэх
- Үйлчилгээ үзүүлж буй нэг цэгийн үйлчилгээний төв, бүртгэлийн хэлтсүүдийн хаягжилтад анхаарч мэдээллийн самбарын мэдээллийг тодорхой, ойлгомжтой болгох, хяналт тавих

5.5 Үйлчилгээг үзүүлж буй ажилтаны харилцаа, ёс зүйн талаар сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд

Бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээг үзүүлж буй ажилтаны харилцааны соёл, ёс зүйг сайжруулах чиглэлд дараах санал, зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

- Хэрэглэгчидтэй эелдэг, таатай байдлаар харилцах, сэтгэл ханамжтай үйлчлүүлэх боломжийг олгохын тулд үйлчилгээний ажилтнуудыг чадавхижуулах, эерэг хандлага, харилцааг төлөвшүүлэх сургалтын хэрэгцээг тодорхойлох

- Төрийн үйлчилгээг хэрэглэгчдэд ил тод, нээлттэй хүргэхийн тулд хүнд сурталгүй, ёс зүйтэй, хариуцлагатай үйлчлэх чиглэлд анхаарах
- Тухайн ажилтаны туршлага, мэдлэг чадвар, хандлага дутмаг байдлаас үүдэлтэйгээр хэрэглэгчдэд замбараагүй тайлбар өгөх, шаардлагагүй баримт нэхэх, харилцааны хувьд доголдол гаргаж буй байдлыг бууруулах
- Зарим хэрэглэгчдийн бүртгэлийн үйлчилгээний талаарх мэдлэг дутмаг байдгаас үүдэлтэйгээр үйлчилгээний ажилтанд чирэгдэл үүсгэж буй байдлыг хяналтад байлгаж, хэрэглэгчдээс ирэх чирэгдлийг бууруулах

5.6 Үйлчилгээний байгууллагын орчин болон тохижилтыг сайжруулах чиглэлийн санал, зөвлөмжүүд

Бүртгэлийн байгууллагын орчин, нөхцлийг сайжруулах чиглэлд дараах санал, зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

- Үйлчилгээний танхимд байрлах маягт, зааврыг хүрэлцээтэй, ил байлгах, бал үзэгний болон сандал, ширээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх
- Зарим үйлчилгээний цэгүүдэд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн үйлчлүүлэх боломжоор хангаж туслан дэмжих
- Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд болон хүүхэдтэй, жирэмсэн эхчүүдийг дараалалгүйгээр үйлчлэх бололцоог дэмжих
- Улсын бүртгэлийн үйлчилгээ үзүүлж буй цэгүүдийн (нэг цэгийн үйлчилгээнээс бусад), тэр дундаа сум, дүүрэг, хороодын гадна болон дотоод хаяг, тэмдэг, тэмдэглэгээг ойлгомжтой болгон ижилсүүлж, жигд мэдээллээр хангах тогтолцоог бүрдүүлэх
- Үйлчилгээний цэгүүдийн гадаад болон дотоод засвар үйлчилгээг тогтмолжуулж, орчин үеийн техник хэрэгслийг үйлчилгээний танхимд нэвтрүүлэх

ХАВСРАЛТ

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААРХ
ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АСУУЛГА ХУУДАС

Танд энэ өдрийн мэнд хүргэе!

Энэхүү судалгааг иргэний улсын бүртгэл болон эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд үзүүлэх чанар, хүртээмжийг үнэлэх, санал зөвлөмж өгөх зорилгоор явуулж байна.

Уг судалгаанд Та хамрагдсанаар улсын бүртгэлийн үйлчилгээг сайжруулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулж буй юм. Бид энэхүү судалгаагаар олж илрүүлсэн баримт мэдээллийг Монгол Улсын хуулийн дагуу чандлан хадгалж, зөвхөн судалгааны үр дүнг боловсруулахад ашиглах болно.

Цаг зав гаргаж байгаа танд баярлалаа.

2023 оны 10 дугаар сар

СУДЛААЧИЙН БӨГЛӨХ ХЭСЭГ:

Хэрэглэгчийн бүлэг	Иргэний улсын бүртгэл ба эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл	
Асуулгын дугаар		Байршил
Судлаачийн дугаар		Огноо

Та 2023 онд улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн үү?	① Тийм	Судалгааг үргэлжлүүлнэ.
	② Үгүй	Судалгааг үргэлжлүүлэх шаардлагагүй.

1. СУДАЛГААНД ОРОЛЦОГЧИЙН МЭДЭЭЛЭЛ						
1.1.	Нийслэл, аймаг	① Улаанбаатар хот		② Орон нутаг		
1.2.	Хүйс	① Эрэгтэй		② Эмэгтэй		
1.3.	Нас	① 30 хуртал	② 31-40	③ 41-50	④ 51-60	⑤ 61-аас дээш
1.4.	Боловсрол	① Бага	② Бүрэн бус дунд	③ Бүрэн дунд	④ Дээд	
1.5.	Ажил эрхлэлт	① Төрийн байгууллага ② Олон улсын байгууллага ③ Төрийн бус байгууллага ④ Хувийн байгууллага		⑤ Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч ⑥ Тэтгэвэрт ⑦ Овоутан ⑧ Эрхэлсэн ажилгүй		

2. УБЕГ-ЫН ТАНИГДСАН БАЙДАЛ						
2.1.	Та Улсын бүртгэлийн байгууллагын талаар хэр сайн мэдэх вэ?	Мэдэхгүй ①	Бага зэрэг ②	Дунд зэрэг ③	Мэднэ ④	Маш сайн ⑤
2.2.	Та УБЕГ-ын бодлого, чиг үүрэг, үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг ихэвчлэн ямар сувгаар авдаг вэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	① www.burteel.gov.mn цахим хуудас ② Байгууллагын лавлах утас ③ Мэдээллийн самбар ④ Брошур танилцуулга			⑤ Нийгмийн сүлжээ FB, Twitter ⑥ Сонин, сэтгүүл ⑦ Телевиз, радио, FM ⑧ Мэдээллийн сайтууд	

2.3.	Та 2023 онд иргэний улсын бүртгэлийн ямар үйлчилгээ авсан бэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	<ul style="list-style-type: none"> ① Улсын бүртгэлд бүртгүүлэх (төрсний гэрчилгээ, иргэний үнэмлэх, гадаад паспорт шинээр авах) ② Үрчлэлт, гэрлэлт, нас баралтын бүртгэл ③ Улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийлгэх, сунгуулах, бүртгэлээс хасалт хийлгэх ④ Лавлагаа авах ⑤ Иргэний улсын бүртгэлээс үйлчилгээ аваагүй
2.4.	Та 2023 онд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн ямар үйлчилгээ авсан бэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	<ul style="list-style-type: none"> ① Үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл ② Газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэл, ③ Өмчлөгч өөрчлөх (худалдах худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ) ④ Үнэгүй хувьчилсан орон сууц, газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт, бүртгэл ⑤ Барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох ⑥ Бусад бүртгэл – бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, урьдчилсан тэмдэглэл хийх, лавлагаа, мэдээлэл авах, хаяг талбай өөрчлөх ⑦ Хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгалт, цуцлалт, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа (гэрчилгээ хайлт) ⑧ Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлээс үйлчилгээ аваагүй
2.5.	Та 2023 онд улсын бүртгэлийн үйлчилгээг ямар цэгээс авсан бэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	<ul style="list-style-type: none"> <li style="width: 50%;">① Нэг цэгийн үйлчилгээ <li style="width: 50%;">② ТҮЦ машин <li style="width: 50%;">③ Улсын бүртгэлийн хэлтэс <li style="width: 50%;">④ E-Mongolia цахим портал
2.6.	УБЕГ-ын сүүлийн нэг жилийн хугацаанд хийсэн хамгийн үр дүнтэй, сэтгэлд хүрсэн үйлчилгээг нэрлэнэ үү. (2-оос дээш хариулт байж болно)	<ul style="list-style-type: none"> <li style="width: 50%;">① www.burteel.mn цахим лавлагаа, үйлчилгээ <li style="width: 50%;">② ТҮЦ машин <li style="width: 50%;">③ E-Mongolia цахим портал <li style="width: 50%;">④ Харьяалал харгалзахгүй үйлчилгээ <li style="width: 50%;">⑤ Нэг цэгийн үйлчилгээ <li style="width: 50%;">⑥ Эрүүл мэндийн дундын мэдээллийн сан <li style="width: 50%;">⑦ Гэрэгэ киоск <li style="width: 50%;">⑧ Бусад

3. ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ		① Маш муу → ⑤ Маш сайн					Мэдэхгүй
3.1.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагаанд ерөнхийд нь ямар үнэлгээ өгөх вэ?	①	②	③	④	⑤	⑥
3.2.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийг үнэлнэ үү?	①	②	③	④	⑤	⑥
Үйл ажиллагааны үндсэн чиг үүргийг үнэлнэ үү.							
3.3.	Улсын бүртгэлд шинээр бүртгэх	①	②	③	④	⑤	⑥
	Улсын бүртгэлийн өөрчлөлт	①	②	③	④	⑤	⑥
	Улсын бүртгэлээс хасалт хийх	①	②	③	④	⑤	⑥
	Лавлагаа, годорхойлолт авах	①	②	③	④	⑤	⑥
3.4.	Үйлчилгээ авч байхад ямар нэг хүндрэл бэрхшээл гарч байсан уу?	① Тийм			② Үгүй		
3.5.	Хэрэв тийм бол ямар бэрхшээл учир байсныг дурдана уу. (2-оос дээш хариулт байж болно)	① Дараалал ихээс хугацаа алдсан					
		② Харну хүлээж хугацаа алдсан					
		③ Бүрдүүлэх баримт бичиг хэт олон					
		④ Цахим хуудас, мэдээллийн самбарын мэдээлэл дутмаг					
		⑤ Нотариатаар гэрчлүүлэх баримт олон					
		⑥ Бөглөж өгч буй маягтын мэдээлэл их					
		⑦ Хураамж, төлбөрийн хэмжээ их					
		⑧ Хураамж, төлбөр төлөх процесс хүндрэлтэй					
		⑨ Үйлчилгээний цагийн хуваарь					

4. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖ, АЖИЛТНУУДЫН ЕС ЗҮЙ							
4.1.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлнэ үү.	① Маш муу → ⑤ Маш сайн					Мэдэхгүй
4.1.1	Үйлчилгээ авахад шаардагдах хугацаа	①	②	③	④	⑤	⑥
4.1.2	Үйлчилгээ авахад дунджаар ямар хугацаа зарцуулдаг вэ?	① Ажлын 1 хоног ② Ажлын 3 хоног			③ Ажлын 5 хоног ④ Ажлын 5 хоногоос дээш		
4.1.3	Үйлчилгээ авахын тулд хэдэн төрлийн материал бүрдүүлдэг вэ? Тоог бичнэ үү	① 3-аас бага ② 7-10			③ 4-6 ④ 10-аас дээш		
4.1.4	Ажилтнуудын мэдлэг, мэргэжлийн болон зөвлөгөө өгөх чадвар	①	②	③	④	⑤	⑥
4.1.5	Бүртгэлийн ажилтнууд нь нэг удаагийн хандалтаар асуудлыг шийдэж өгөхийг хичээдэг байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.1.6	Санал, хүсэлт, гомдол хүлээн авах тогтолцоо	①	②	③	④	⑤	⑥
4.1.7	Эргэх холбоо, хариу мэдээлэл	①	②	③	④	⑤	⑥
4.2.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг үнэлнэ үү.						
4.2.1	Үйлчилгээний ачаалал, үйлчилгээ үзүүлж буй ажилтны хүртээмж	①	②	③	④	⑤	⑥
4.2.2	Үйлчилгээ үзүүлж буй цагийн хуваарь	①	②	③	④	⑤	⑥
4.2.3	Маягт, зааварчилгаа зэргийн хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤	⑥
4.2.4	Үйлчилгээ үзүүлэх, маягт, зааварчилгаа ойлгомжтой хэлбэр эсэх	①	②	③	④	⑤	⑥
4.2.5	Үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил, тод нээлттэй байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.2.6	Хандсан асуудлын хүрээнд шаардлагатай мэдээлэл мэдээлэл, зөвлөгөөг авах боломжтой байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.3.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйг үнэлнэ үү						
4.3.1	Үйлчлүүлэгчдэд туслахад бэлэн, түргэн шуурхай үйлчлэх байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.3.2	Эелдэг, гаатай харилцаа	①	②	③	④	⑤	⑥
4.3.3	Бүх үйлчлүүлэгчтэй ижил, тэгш харилцах	①	②	③	④	⑤	⑥
4.3.4	Ажилдаа хариуцлагатай ханддаг байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.3.5	Зөвлөгөө өгч, чирэгдэлгүй үйлчлэх	①	②	③	④	⑤	⑥
4.3.6	Ажилтнуудын цаг баримтлах, цагийн зөв зохион байгуулах чадвар	①	②	③	④	⑤	⑥
4.3.7	Шударга байх, хууль дээдлэх	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцөлийг үнэлнэ үү						
4.4.1	Гадна болон дотоод хааг, тэмдэг, тэмдэглэгээний харагдахуйц, ойлгомжтой байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.2	Дотоод орчны цэвэр, тав тухтай байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.3	Танхим, ширээ сандалны хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.4	Маягт бөглөхөд шаардлагатай мэдээлэл, үзэг, балны хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.5	Гадаад орчны цэвэр, хүрэлцээтэй байдал	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.6	Автомашинны зогсоолын хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.7	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ээлтэй орчин бүрдүүлсэн эсэх	①	②	③	④	⑤	⑥
4.4.8	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас ямар асуудлыг нэн тэргүүнд шийдвэрлээсэй гэж хүсэж байна вэ?						

5. Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын үйл ажиллагаанд өгөх судалгааны асуулгад тусгагдаагүй санал байвал бичнэ үү?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Судалгаанд оролцсон танд баярлалаа 😊 😊 😊

**УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААРХ
ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АСУУЛГА ХУУДАС**

Танд энэ өдрийн мэнд хүргэе!

Энэхүү судалгааг хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл болон эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг хуулийн этгээдэд үзүүлэх чанар, хүртээмжийг үнэлэх, санал зөвлөмж өгөх зорилгоор явуулж байна.

Уг судалгаанд та хамрагдсанаар улсын бүртгэлийн үйлчилгээг сайжруулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулж буй юм. Бид энэхүү судалгаагаар олж илрүүлсэн баримт мэдээллийг Монгол Улсын хуулийн дагуу чандлан хадгалж, зөвхөн судалгааны үр дүнг боловсруулахад ашиглах болно.

Цаг зав гаргаж байгаа танд баярлалаа.

2023 оны 10 дугаар сар

СУДЛААЧИЙН БӨГЛӨХ ХЭСЭГ:

Хэрэглэгчийн бүлэг	Хуулийн этгээдийн бүртгэл ба эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл		
Асуулгын дугаар		Байршил	
Судлаачийн дугаар		Огноо	

Та 2023 онд улсын бүртгэлийн байгууллагаар үйлчлүүлсэн үү?	① Тийм	Судалгааг үргэлжлүүлнэ.
	② Үгүй	Судалгааг үргэлжлүүлэх шаардлагагүй.

1. БАЙГУУЛЛАГЫН МЭДЭЭЛЭЛ

1.1.	Байгууллагын байршил	① Улаанбаатар хот		② Орон нутаг		
1.2.	Өмчийн хэлбэр	① Төрийн	② Орон нутгийн		③ Хувийн	
1.3.	Үндсэн ажилтнуудын тоо	① 10 хүртэл	② 11-30	③ 31-50	④ 51-70	⑤ 71-ээс дээш
1.4.	Байгууллагын хэлбэр	① ХК, ХХК	② Хоршоо	③ Төсвийн		④ Төрийн бус

2. УБЕГ-ЫН ТАНИГДСАН БАЙДАЛ

2.1.	Та Улсын бүртгэлийн байгууллагын талаар хэр сайн мэдэх вэ?	Мэдэхгүй ①	Бага зэрэг ②	Дунд зэрэг ③	Мэднэ ④	Маш сайн ⑤	
2.2.	Та УБЕГ-ын бодлого, чиг үүрэг, үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг ихэвчлэн ямар сувгаар авдаг вэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	① www.burteel.gov.mn цахим хуудас ② Байгууллагын лавлах утас ③ Мэдээллийн самбар ④ Брошур танилцуулга			⑤ Нийгмийн сүлжээ FB, Twitter ⑥ Сонин, сэтгүүл ⑦ Телевиз, радио, FM ⑧ Мэдээллийн сайтууд		

2.3.	Та 2023 онд хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн ямар үйлчилгээ авсан бэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	① Улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх ② Улсын бүртгэлд өөрчлөлт хийлгэх ③ Улсын бүртгэлээс хасалт хийлгэх ④ Тамга, тэмдэгийн хяналтын дутаар авах, хураалгах ⑤ Лавлагаа авах ⑥ Иргэний улсын бүртгэлээс үйлчилгээ аваагүй
2.4.	Та 2023 онд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн ямар үйлчилгээ авсан бэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	① Үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрхийн анхны бүртгэл ② Газрын өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн анхны бүртгэл, ③ Өмчлөгч өөрчлөх (худалдах худалдан авах, бэлэглэх, арилжих, бусад гэрээ) ④ Барьцааны гэрээ бүртгэх, дуусгавар болгох ⑤ Бусад бүртгэл – бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, урьдчилсан тэмдэглэл хийх, лавлагаа, мэдээлэл авах, хаяг талбай өөрчлөх ⑥ Хөдлөх хөрөнгийн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, сунгалт, цуцлалт, өмнө үүссэн барьцааны мэдэгдэл, барьцаалуулагчийн тайлбар, өөрчлөлт, лавлагаа ⑦ Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлээс үйлчилгээ аваагүй
2.5.	Та 2023 онд улсын бүртгэлийн үйлчилгээг ямар цэгээс авсан бэ? (2-оос дээш хариулт байж болно)	① Нэг цэгийн үйлчилгээ ② Улсын бүртгэлийн хэлтэс ③ ТҮЦ машин ④ E-Mongolia цахим портал
2.6.	УБЕГ-ын сүүлийн нэг жилийн хугацаанд хийсэн хамгийн үр дүнтэй, сэтгэлд хүрсэн үйлчилгээг нэрлэнэ үү. (2-оос дээш хариулт байж болно)	① www.burteeel.mn цахим лавлагаа, үйлчилгээ ② E-Mongolia цахим портал ③ Нэг цэгийн үйлчилгээ ④ Гэрэгэ киоск ⑤ ТҮЦ машин ⑥ Бүртгэх хугацааг богиносгосон

3. ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ		① Маш муу → ⑤ Маш сайн					Мэдэхгүй
3.1.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын 2023 оны үйл ажиллагаанд ерөнхийд нь ямар үнэлгээ өгөх вэ?	①	②	③	④	⑤	⑥
3.2.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын өнгө төрх, имиджийг үнэлнэ үү?	①	②	③	④	⑤	⑥
Үйл ажиллагааны үндсэн чиг үүргийг үнэлнэ үү.							
3.3.	Улсын бүртгэлд шинээр бүртгэх	①	②	③	④	⑤	⑥
	Улсын бүртгэлийн өөрчлөлт	①	②	③	④	⑤	⑥
	Улсын бүртгэлээс хасалт хийх	①	②	③	④	⑤	⑥
	Тамга тэмдгийн хяналтын хуудас авах	①	②	③	④	⑤	⑥
3.4.	Үйлчилгээ авч байхад ямар нэг хүндрэл бэрхшээл гарч байсан уу?	① Тийм			② Үгүй		
3.5.	Хэрэв тийм бол ямар бэрхшээл учир байсныг дурдана уу. (2-оос дээш хариулт байж болно)	① Дараалал ихээс хугацаа алдсан					
		② Харну хүлээж хугацаа алдсан					
		③ Бүрдүүлэх баримт бичиг хэт олон					
		④ Цахим хуудас, мэдээллийн самбарын мэдээлэл дутмаг					
		⑤ Нотариатаар гэрчлүүлэх баримт олон					
		⑥ Бөглөж өгч буй маягтын мэдээлэл их					
		⑦ Хураамж, төлбөрийн хэмжээ их					
		⑧ Хураамж, төлбөр төлөх процесс хүндрэлтэй					
		⑨ Үйлчилгээний цагийн хуваарь богино					

4. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖ, АЖИЛТНУУДЫН ЕС ЗҮЙ						
4.1.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний чанарыг үнэлнэ үү.					
4.1.1.	Үйлчилгээ авахад шаардагдах хугацаа	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.1.2.	Үйлчилгээ авахад дунджаар ямар хугацаа зарцуулдаг вэ?	① Ажлын 1 хоног ② Ажлын 3 хоног		③ Ажлын 5 хоног ④ Ажлын 5 хоногоос дээш		
4.1.3.	Үйлчилгээ авахын тулд хэдэн төрлийн материал бүрдүүлдэг вэ? Тоог бичнэ үү	① 3-аас бага ② 7-10		③ 4-6 ④ 10-аас дээш		
4.1.4.	Ажилтнуудын мэдлэг, мэргэжлийн болон зөвлөгөө өгөх чадвар	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.1.5.	Бүртгэлийн ажилтнууд нь нэг удаагийн хандалтаар асуудлыг шийдэж өгөхийг хичээдэг байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.1.6.	Санал, хүсэлт, гомдол хүлээн авах тогтолцоо	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.1.7.	Эргэх холбоо, харну мэдээлэл	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.2.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйлчилгээний хүртээмжийг үнэлнэ үү.					
4.2.1.	Үйлчилгээний ачаалал, үйлчилгээ үзүүлж буй ажилтны хүртээмж	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.2.2.	Үйлчилгээ үзүүлж буй цагийн хуваарь	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.2.3.	Маягт, зааварчилгаа зэргийн хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.2.4.	Үйлчилгээ үзүүлэх, маягт, зааварчилгаа ойлгомжтой халбар эсэх	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.2.5.	Үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил, тод нээлттэй байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.2.6.	Хандсан асуудлын хүрээнд шаардлагатай мэдээлэл мэдээлэл, зөвлөгөөг авах боломжтой байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.3.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын ажилтны харилцааны соёл, ёс зүйг үнэлнэ үү					
4.3.1.	Үйлчлүүлэгчдэд туслахад бэлэн, түргэн шүүрхай үйлчлэх байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.3.2.	Зөлдөг, таатай харилцаа	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.3.3.	Бүх үйлчлүүлэгчтэй ижил, тэгш харилцах	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.3.4.	Ажилдаа харуцлагатай ханддаг байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.3.5.	Зөвлөгөө өгч, чирэгдэлгүй үйлчлэх	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.3.6.	Ажилтнуудын цаг баримтлах, цагийн зөв зохион байгуулах чадвар	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.3.7.	Шударга байх, хууль дээдлэх	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.	Улсын бүртгэлийн байгууллагын орчин нөхцөлийг үнэлнэ үү					
4.4.1.	Гадна болон дотоод хааг, тэмдэг, тэмдэглэгээний харагдахуйц, ойлгомжтой байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.2.	Дотоод орчны цэвэр, тав тухтай байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.3.	Танхим, ширээ сандалны хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.4.	Маягт бөглөхөд шаардлагатай мэдээлэл, үзэг, балны хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.5.	Гадаад орчны цэвэр, хүрэлцээтэй байдал	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.6.	Автомашин зогсоолын хүрэлцээ	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.7.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ээлтэй орчин бүрдүүлсэн эсэх	①	②	③	④	⑤ ⑥
4.4.8.	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас ямар асуудлыг нэн тэргүүнд шийдвэрлээсэй гэж хүсэж байна вэ?					

5. Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын үйл ажиллагаанд өгөх судалгааны асуулгд тусгагдаагүй санал байвал бичнэ үү?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Судалгаанд оролцсон танд баярлалаа 😊😊😊